

SÉANCE DU JEUDI 4 DÉCEMBRE 1997
VERGADERING VAN DONDERDAG 4 DECEMBER 1997

SOMMAIRE :

EXCUSÉE :

Page 3841.

MESSAGES :

Page 3841.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 3842.

1. Cour d'arbitrage.
2. Résolution adoptée par le Conseil de la Commission communautaire flamande.
3. Banque-carrefour de la sécurité sociale.

COMPOSITION DES COMMISSIONS ET DÉLÉGATIONS :

Page 3843.

NON-ÉVOCATIONS :

Page 3843.

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 3843.

Projet de loi portant approbation de l'accord de coopération entre l'autorité fédérale, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'eurovignette ainsi qu'aux droits d'usage routiers ou redevances liées à l'usage des routes et de leurs dépendances, fait à Bruxelles, le 6 février 1997.

Projet de loi modifiant les articles 43, § 5, et 43quinquies de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, complétant l'article 43 de la même loi et y insérant un article 43septies.

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 3841.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 3841.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 3842.

1. Arbitragehof.
2. Resolutie aangenomen door de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
3. Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES EN AFVAARDIGINGEN :

Bladzijde 3843.

NON-EVOCATIES :

Bladzijde 3843.

WETSONTWERPEN (Indiening) :

Bladzijde 3843.

Wetsontwerp houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, betreffende het eurovignet en de rechten voor het gebruik van het wegennet of de retributies in verband met het gebruik van de wegen en hun aanhorigheden, opgemaakt te Brussel op 6 februari 1997.

Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 43, § 5, en 43quinquies van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, tot aanvulling van artikel 43 van dezelfde wet en tot invoeging van een artikel 43septies in die wet.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 3843.

M. Daras et consorts. — Proposition de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'État.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 3843.

M. Boutmans au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «l'adaptation de la situation des Algériens séjournant illégalement en Belgique et des demandeurs d'asile algériens qui ont été déboutés».

M. Mahoux au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la situation des candidats réfugiés politiques algériens en Belgique et sur les mesures prises et envisagées aux niveaux belge et européen pour combattre le terrorisme islamique».

M. Goris au ministre de la Défense nationale sur «les problèmes de communication et le régime de congé de nos militaires belges (Belcondet III) en Bosnie».

M. Weyts au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la diminution du nombre des heures de contrôle dans les halles aux poissons de la côte».

Mme Sémer au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la cessation de l'agrément du projet inverso 'Gezondheidsbevordering bij injecterende gebruikers'».

M. Hostekint au ministre des Affaires étrangères sur «la disparition et l'assassinat de quatre pères belges au Guatemala».

Mme Thijs au ministre des Affaires étrangères sur «l'aide financière à la commission guatémaltèque de la vérité chargée d'élucider le meurtre des pères belges».

Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «la situation à Cuba».

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 3844 et 3889.

Mmes Milquet et Bribosia-Picard. — Proposition de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Mme Lizin et consorts. — Proposition de loi favorisant l'égalité des chances entre les femmes et les hommes lors des scrutins électoraux.

M. D'Hooghe et consorts. — Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux.

Mme Thijs et M. Bourgeois. — Proposition de résolution relative aux réfugiés au Congo.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Mahoux au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur «le rôle de la Commission bancaire et financière dans la surveillance des banques».

Orateurs: **M. Mahoux, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 3844.

WETSVOORSTEL (Indiening):

Bladzijde 3843.

De heer Daras c.s. — Westvoorstel tot wijziging van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 3843.

De heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «het aanpassen van de situatie van illegaal in België verblijvende Algerijnen en uitgeprocedeerde Algerijnse asielzoekers».

De heer Mahoux aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de situatie waarin de Algerijnse kandidaat-politieke vluchtelingen zich in België bevinden en de maatregelen die in België en op Europees vlak genomen zijn of overwogen worden om het islamitisch terrorisme te bestrijden».

De heer Goris aan de minister van Landsverdediging over «de communicatieproblemen en de verlofregeling van onze Belgische militairen (Belcondet III) in Bosnië».

De heer Weyts aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de vermindering van het aantal keururen in de vismijnen aan de kust».

Mevrouw Sémer aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het niet meer erkennen van het Antwerpse project 'Gezondheidsbevordering bij injecterende gebruikers'».

De heer Hostekint aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de verdwijning en de moord op vier Belgische paters in Guatemala.»

Mevrouw Thijs aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de financiële steun aan de Guatmalteekse Waarheidscommissie ter opheldering van de moord op de Belgische paters».

Mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de toestand in Cuba».

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 3844 en 3889.

De dames Milquet en Bribosia-Picard. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Mevrouw Lizin c.s. — Wetsvoorstel ter bevordering van gelijke kansen voor vrouwen en mannen bij verkiezingen.

De heer D'Hooghe c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

Mevrouw Thijs en de heer Bourgeois. — Voorstel van resolutie betreffende de vluchtelingen in Congo.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Mahoux aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «de rol die de Commissie voor het Bank- en Financiewezen kan vervullen bij het toezicht op de banken».

Sprekers: **de heer Mahoux, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 3844.

Question orale de Mme Mayence-Goossens au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la désignation d'un fonctionnaire de l'A.G.C.D. en qualité de représentant permanent de la Belgique auprès de l'O.N.U.».

Orateurs: **Mme Mayence-Goossens, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 3845.

Question orale de M. Devolder au ministre de la Défense nationale sur «le transfert éventuel de l'École de sous-officiers de Zedelgem à Lierre».

Orateurs: **M. Devolder, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 3846.

Question orale de M. Hazette au ministre des Affaires sociales sur «les modalités de l'inspection sociale en entreprise».

Orateurs: **M. Hazette, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 3846.

Question orale de M. Chantraine au ministre de la Justice sur «la situation au sein de l'arrondissement judiciaire d'Eupen».

Orateurs: **M. Chantraine, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 3847.

Question orale de M. Hostekint au ministre de la Justice sur «les récents développements dans l'enquête sur l'assassinat de Karel Van Noppen».

Orateurs: **M. Hostekint, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 3849.

Question orale de Mme Thijs au ministre des Affaires étrangères sur «l'attitude de l'Union européenne à l'égard des droits de l'homme en République de Chine».

Oratrices: **Mme Thijs, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 3849.

Question orale de M. Verreycken au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les mesures visant à lutter contre l'influence croissante du fondamentalisme musulman».

Orateurs: **M. Verreycken, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 3850.

Question orale de M. Buelens au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «l'A.S.B.L. Monument au Roi Baudouin».

Orateurs: **M. Buelens, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 3851.

Question orale de M. Loones au ministre des Transports sur «la réglementation de la navigation de plaisance en mer».

Orateurs: **M. Loones, M. Daerden**, ministre des Transports, p. 3851.

ORDRE DES TRAVAUX:

Oratrice: **Mme Sémer**, présidente, p. 3851.

Orateurs: **MM. Verreycken, Loones, Coene, Hatry, Van Hauthem, Vandenberghe, Mmes Maximus, Leduc, Mme Sémer**, présidente, **M. Swaelen**, président, p. 3852.

Orateurs: **M. Swaelen**, président, p. 3885.

NOMINATION DES MEMBRES ET MEMBRES SUPPLÉANTS DE LA COMMISSION DE LA PROTECTION DE LA VIE PRIVÉE:

Page 3856.

Résultat du scrutin, p. 3879.

Mondelinge vraag van mevrouw Mayence-Goossens aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de aanwijzing van een ABOS-ambtenaar als permanent vertegenwoordiger van België bij de VN».

Sprekers: **mevrouw Mayence-Goossens, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 3845.

Mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Landsverdediging over «de eventuele overbrenging van de School voor Onderofficieren te Zedelgem naar Lier».

Sprekers: **de heer Devolder, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 3846.

Mondelinge vraag van de heer Hazette aan de minister van Sociale Zaken over «de methoden van de sociale inspectie in de bedrijven».

Sprekers: **de heer Hazette, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 3846.

Mondelinge vraag van de heer Chantraine aan de minister van Justitie over «de toestand in het gerechtelijk arrondissement Eupen».

Sprekers: **de heer Chantraine, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 3847.

Mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de minister van Justitie over «de recente ontwikkelingen in het onderzoek naar de moord op Karel van Noppen».

Sprekers: **de heer Hostekint, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 3849.

Mondelinge vraag van mevrouw Thijs aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de houding van de Europese Unie ten aanzien van de mensenrechten in de Volksrepubliek China».

Sprekers: **mevrouw Thijs, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 3849.

Mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de maatregelen om de toenemende invloed van het moslim-fundamentalisme te bestrijden».

Sprekers: **de heer Verreycken, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 3850.

Mondelinge vraag van de heer Buelens aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de VZW Monument voor Koning Boudewijn».

Sprekers: **de heer Buelens, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 3851.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Vervoer over «de regulering van de pleziervaart op zee».

Sprekers: **de heer Loones, de heer Daerden**, minister van Vervoer, blz. 3851.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Spreker: **mevrouw Sémer**, voorzitter, blz. 3851.

Sprekers: **de heren Verreycken, Loones, Coene, Hatry, Van Hauthem, Vandenberghe, de dames Maximus, Leduc, mevrouw Sémer**, voorzitter, **de heer Swaelen**, voorzitter, blz. 3852.

Spreker: **de heer Swaelen**, voorzitter, blz. 3885.

BENOEMING VAN DE LEDEN EN PLAATSERVANGENDE LEDEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER:

Bladzijde 3856.

Uitslag van de geheime stemming, blz. 3879.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, et de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions (Évocation).

Discussion générale. — Lecture des rapports. — Au nom de la commission des Affaires étrangères: *Orateur*: **M. Bourgeois**, rapporteur, p. 3857.

Au nom de la commission des Affaires sociales: *Oratrice*: **Mme Merchiers**, rapporteuse, p. 3858.

Au nom de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives: *Oratrice*: **Mme Van der Wildt**, rapporteuse, p. 3860.

Au nom de la commission des Finances et des Affaires économiques: *Orateurs*: **M. D'Hooghe**, rapporteur, **Mme Nelis-Van Liedekerke**, **MM. Loones, Hatry, Verreycken, Coene**, p. 3860.

Projet de loi-programme portant des dispositions diverses (Évocation).

Discussion générale. — Lecture des rapports. — Au nom de la commission des Finances et des Affaires économiques: *Orateur*: **M. Hotyat**, rapporteur, p. 3869.

Au nom de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives: *Oratrice*: **Mme Van der Wildt**, rapporteuse, p. 3873.

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, et la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne (Évocation).

Discussion générale. — Lecture du rapport fait au nom de la commission des Affaires sociales: *Oratrice*: **Mme Merchiers**, rapporteuse, p. 3873.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres agissant dans le cadre de l'Union européenne, d'une part, et la République de Slovaquie, d'autre part, et aux Annexes I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII et XIII, les Protocoles 1 à 6, et l'Acte final, faits à Luxembourg le 10 juin 1996.

Discussion générale, p. 3877.

Examen des articles, p. 3877.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord euroméditerranéen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et le Royaume du Maroc, d'autre part, Annexes I, II, III, IV, V, VI et VII, Protocoles I, II, III, IV et V, et Acte final, faits à Bruxelles le 26 février 1996.

Discussion générale, p. 3877.

Examen des articles, p. 3878.

PROPOSITIONS DE RÉSOLUTION (Discussion):

Proposition de résolution relative à la condamnation du chauffeur d'autocar belge Willy Sollie au Belarus.

WETSONTWERPEN (Bespreking):

Wetsontwerp tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels (Evocatie).

Algemene bespreking. — Lezing van de verslagen. — Namens de commissie voor de Buitenlandse aangelegenheden: *Spreker*: **de heer Bourgeois**, rapporteur, blz. 3857.

Namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden: *Spreker*: **mevrouw Merchiers**, rapporteur, blz. 3858.

Namens de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden: *Spreker*: **mevrouw Van der Wildt**, rapporteur, blz. 3860.

Namens de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden: *Sprekers*: **de heer D'Hooghe**, rapporteur, **mevrouw Nelis-Van Liedekerke**, **de heren Loones, Hatry, Verreycken, Coene**, blz. 3860.

Ontwerp van programmawet houdende diverse bepalingen (Evocatie).

Algemene bespreking. — Lezing van de verslagen. — Namens de commissie voor de financiën en de Economische Aangelegenheden: *Spreker*: **de heer Hotyat**, rapporteur, blz. 3869.

Namens de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden: *Spreker*: **mevrouw Van der Wildt**, rapporteur, blz. 3873.

Wetsontwerp tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, en de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie (Evocatie).

Algemene bespreking. — Lezing van het verslag namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden: *Spreker*: **mevrouw Merchiers**, rapporteur, blz. 3873.

Wetsontwerp houdende instemming met de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten optredend in het kader van de Europese Unie, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, met de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII en XIII, met de Protocollen 1 tot 6, en met de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 10 juni 1996.

Algemene bespreking, blz. 3877.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 3877.

Wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI en VII, Protocollen I, II, III, IV en V, en Slotakte, gedaan te Brussel op 26 februari 1996.

Algemene bespreking, blz. 3877.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 3878.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE (Bespreking):

Voorstel van resolutie betreffende de veroordeling van de Belgische buschauffeur Willy Sollie in Wit-Rusland.

Proposition de résolution sur la condamnation d'un chauffeur d'autocar belge au Belarus.

Discussion. — *Orateur*: **M. Verreycken**, p. 3878.

PROPOSITIONS ET PROJETS DE LOI, PROPOSITIONS DE RÉSOLUTION ET DOTATION DU SÉNAT (Votes):

Proposition de loi portant obligation d'information quant aux intérêts débiteurs dus sur les comptes ouverts auprès des établissements de crédit, p. 3882.

Proposition de loi visant à réduire le volume sonore des baladeurs et des écouteurs, p. 3882.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord relatif au statut juridique du Service international de recherches à Arolsen, fait à Bonn le 15 juillet 1993, p. 3883.

Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 141 concernant les organisations de travailleurs ruraux et leur rôle dans le développement économique et social, adoptée à Genève le 23 juin 1975 par la Conférence internationale du travail à sa soixantième session, p. 3883.

Projet de loi portant assentiment à la Convention relative à l'adhésion du Royaume d'Espagne et de la République portugaise à la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles ouverte à la signature à Rome le 19 juin 1980, et aux Annexes I et II, faites à Funchal le 18 mai 1992, p. 3883.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres agissant dans le cadre de l'Union européenne, d'une part, et la République de Slovénie, d'autre part, et aux Annexes I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII et XIII, les Protocoles 1 à 6, et l'Acte final, faits à Luxembourg le 10 juin 1996, p. 3883.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord euroméditerranéen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et le Royaume du Maroc, d'autre part, Annexes I, II, III, IV, V, VI et VII, Protocoles I, II, III, IV et V, et Acte final, faits à Bruxelles le 26 février 1996, p. 3884.

Proposition de résolution concernant la solidarité entre le Nord et le Sud, p. 3884.

Proposition de résolution relative à la condamnation du chauffeur d'autocar belge Willy Sollie au Belarus, p. 3884.

Dotation du Sénat — Dépenses de l'exercice 1996, budget pour l'exercice 1997 et prévisions budgétaires pour l'exercice 1998, p. 3885.

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, et de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions (Évocation), p. 3886.

Projet de loi-programme portant des dispositions diverses (Évocation), p. 3887.

Voorstel van resolutie over de veroordeling van een Belgische buschauffeur in Wit-Rusland.

Bespreking. — *Spreker*: **de heer Verreycken**, blz. 3878.

WETSVOORSTELLEN, WETSONTWERPEN, VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE EN DOTATIE VAN DE SENAAT (Stemmingen):

Wetsvoorstel houdende verplichting voor de kredietinstellingen om duidelijke informatie te verstrekken over de debetrente op de bij hen geopende rekeningen, blz. 3882.

Wetsvoorstel ter beperking van het klankvolume van walkmans en hoofdtelefoons, blz. 3882.

Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord betreffende het juridisch statuut van de Internationale Opzoekingsdienst te Arolsen, gedaan te Bonn op 15 juli 1993, blz. 3883.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 141 betreffende de organisaties van personen die in de landbouw werkzaam zijn en hun rol in de sociaal-economische ontwikkeling, aangenomen te Genève op 23 juni 1975 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zestigste zitting, blz. 3883.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot het Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst, ter ondertekening opgesteld te Rome op 19 juni 1980, en met de Bijlagen I en II, ondertekend te Funchal op 18 mei 1992, blz. 3883.

Wetsontwerp houdende instemming met de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten optredend in het kader van de Europese Unie, enerzijds, en de Republiek Slovenië anderzijds, met de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII en XIII, met de Protocolen 1 tot 6, en met de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 10 juni 1996, blz. 3883.

Wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI en VII, Protocolen I, II, III, IV en V, en Slotakte, gedaan te Brussel op 26 februari 1996, blz. 3884.

Voorstel van resolutie inzake de solidariteit tussen Noord en Zuid, blz. 3884.

Voorstel van resolutie betreffende de veroordeling van de Belgische buschauffeur Willy Sollie in Wit-Rusland, blz. 3884.

Dotatie van de Senaat — Uitgaven van het dienstjaar 1996, begroting voor het dienstjaar 1997 en begrotingsramingen voor het dienstjaar 1998, blz. 3885.

Wetsontwerp tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels (Evocatie), blz. 3886.

Ontwerp van programmawet houdende diverse bepalingen (Evocatie), blz. 3887.

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, et la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne (Évocation), p. 3887.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Bourgeois au ministre de la Défense nationale sur «la restructuration du service médical de l'armée».

Orateurs: **MM. Bourgeois, Anciaux, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 3887.

Demande d'explications de M. Hatry au ministre de la Fonction publique sur «les contradictions quant aux informations publiées relatives aux effectifs du secteur public et la politique à suivre».

Ajournement, p. 3888.

Wetsontwerp tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, en de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie (Evocatie), blz. 3887.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Bourgeois aan de minister van Landsverdediging over «de herstructurering van de medische dienst van het leger».

Sprekers: **de heren Bourgeois, Anciaux, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 3887.

Vraag om uitleg van de heer Hatry aan de minister van Ambtenarenzaken over «de tegenstrijdige berichten omtrent de personeelssterkte in de overheidsdiensten en het te voeren beleid».

Verdaging, blz. 3888.

PRÉSIDENCE DE **MME SÉMER**, DOYENNE D'ÂGE
VOORZITTERSCHAP VAN **MEVROUW SÉMER**, OUDSTE LID IN JAREN

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 05.
De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

EXCUSÉE — VERONTSCHULDIGD

Mme Dardenne, en mission à l'étranger, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Dardenne, met opdracht in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

MESSAGES

Chambre des représentants

De voorzitter. — Bij boodschappen van 27 november 1997 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 27 november 1997 werden aangenomen:

Artikel 77

Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 54, 57/11, 57/12, 57/14bis en 71 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Artikel 78

1° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 28 november 1997; de uiterste datum voor evocatie is maandag 15 december 1997.

2° Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde;

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 28 november 1997; de uiterste datum voor evocatie is maandag 15 december 1997.

3° Wetsontwerp betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken;

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 28 november 1997; de uiterste datum voor evocatie is maandag 15 december 1997.

4° Wetsontwerp tot verlenging van de tijdelijke bepalingen van artikel 1ter en artikel 1quater van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 28 november 1997; de uiterste datum voor evocatie is maandag 15 december 1997.

Kennisgeving

1° Wetsontwerp tot bepaling van het aanbrengen van sommige vermeldingen op de identiteitskaart bedoeld in artikel 6, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, en tot regeling van het taalgebruik voor deze vermeldingen;

— De Kamer heeft de tekst aangenomen op 27 november 1997 zoals zij haar door de Senaat werd overgezonden.

2° Wetsontwerp tot wijziging van artikel 320 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 met het oog op het verbod voor de zorgverleners om de fiscale strook van de getuigschriften voor verstrekte hulp af te scheuren.

— De Kamer heeft de tekst aangenomen op 27 november 1997 zoals zij haar door de Senaat werd overgezonden.

Par messages du 27 novembre 1997, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 27 novembre 1997:

Article 77

Projet de loi modifiant les articles 54, 57/11, 57/12, 57/14bis et 71 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

— Le projet de loi est envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Article 78

1° Projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers;

— Le projet de loi est reçu le 28 novembre 1997; la date limite pour l'évocation est le lundi 15 décembre 1997.

2° Projet de loi visant à modifier le Code de la taxe sur la valeur ajoutée;

— Le projet de loi est reçu le 28 novembre 1997; la date limite pour l'évocation est le lundi 15 décembre 1997.

3° Projet de loi concernant la structure et les taux des droits d'accise sur l'alcool et les boissons alcoolisées;

— Le projet de loi est reçu le 28 novembre 1997; la date limite pour l'évocation est le lundi 15 décembre 1997.

4° Projet de loi prorogeant les dispositions temporaires des articles 1^{er}ter et 1^{er}quater de l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant le taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux.

— Le projet de loi est reçu le 28 novembre 1997; la date limite pour l'évocation est le lundi 15 décembre 1997.

Notification

1° Projet de loi prévoyant l'apposition de certaines mentions sur la carte d'identité visée à l'article 6, § 1er, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, et réglant l'emploi des langues pour ces mentions;

— La Chambre a adopté le texte le 27 novembre 1997 tel qu'il lui a été transmis par le Sénat.

2° Projet de loi modifiant l'article 320 du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'interdire aux dispensateurs de soins de détacher la souche fiscale des attestations de soins.

— La Chambre a adopté le texte le 27 novembre 1997 tel qu'il lui a été transmis par le Sénat.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. de beroepen tot vernietiging van artikel 355bis van het Gerechtelijk Wetboek zoals het werd vervangen door artikel 84 van de wet van 17 februari 1997 tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van de griffies en parketten, ingesteld door C. Servaes en anderen (rolnummers 1182, 1183, 1184 en 1185, samengevoegde zaken);

2. de vordering tot schorsing en het beroep tot vernietiging van artikel 1, § 1, van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten, zoals gewijzigd bij artikel 2, 1°, van de wet van 18 juli 1997, ingesteld door de CV Security Mediation Company (rolnummer 1167);

3. de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet basisonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap van 25 februari 1997, ingesteld door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Moerbeke en anderen en door de VZW Federatie van Rudolf Steinerscholen in Vlaanderen en anderen (rolnummers 1169 en 1171, samengevoegde zaken);

4. het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet basisonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap van 25 februari 1997, ingesteld door de VZW Scholen Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie, Sint-Niklaas en anderen (rolnummer 1172);

5. de beroepen tot vernietiging van artikel 22 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 april 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht, ingesteld door M. Kerki, door G. Beuckels, door de ACOD en door de Christelijke Vakbond van Communicatiemiddelen en Cultuur (rolnummers 1178, 1179, 1180 en 1181, samengevoegde zaken).

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. les recours en annulation de l'article 355bis du Code judiciaire tel qu'il a été remplacé par l'article 84 de la loi du 17 février 1997 modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets, introduits par C. Servaes et autres (numéros du rôle 1182, 1183, 1184 et 1185, affaires jointes);

2. la demande de suspension et le recours en annulation de l'article 1er, § 1er, de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage, tel qu'il a été modifié par l'article 2, 1°, de la loi du 18 juillet 1997, introduite par la S.C. Security Mediation Company (numéro du rôle 1167);

3. les recours en annulation partielle du décret de la Communauté flamande du 25 février 1997 relatif à l'enseignement fondamental, introduits par le collège des bourgmestres et échevins de la commune de Moerbeke et autres et par l'A.S.B.L. Federatie van Rudolf Steinerscholen in Vlaanderen et autres (numéros du rôle 1169 et 1171, affaires jointes);

4. le recours en annulation partielle du décret de la Communauté flamande du 25 février 1997 relatif à l'enseignement fondamental, introduit par l'A.S.B.L. Scholen Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie, Sint-Niklaas et autres (numéro du rôle 1172);

5. les recours en annulation de l'article 22 du décret de la Communauté flamande du 29 avril 1997 relatif à la transformation de la B.R.T.N. en une société anonyme de droit public, introduits par M. Kerki, par G. Beuckels, par la Centrale générale des services publics et par le Syndicat chrétien des communications et de la culture (numéros du rôle 1178, 1179, 1180 et 1181, affaires jointes).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Resolutie aangenomen door de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Résolution adoptée par le Conseil de la Commission communautaire flamande

De voorzitter. — Bij brief van 24 november 1997 heeft de voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, een resolutie met betrekking tot de invoering van gemeentelijk euro-kiesrecht, aangenomen door de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 14 november 1997.

Par lettre du 14 novembre 1997, le président du Conseil de la Commission communautaire flamande a transmis au président du Sénat, une résolution concernant l'octroi du droit de vote aux ressortissants de l'Union européenne pour les élections communales, adoptée par le Conseil de la Commission communautaire flamande le 14 novembre 1997.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

Kruispuntbank van de sociale zekerheid

Banque-carrefour de la sécurité sociale

De voorzitter. — Bij brief van 2 december 1997 heeft de voorzitter van het Toezichtcomité bij de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, overeenkomstig artikel 46, eerste lid, 9°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van het sociale zekerheid, aan de Senaat het activiteitenverslag 1997 van het toezichtcomité overgezonden.

Par lettre du 2 décembre 1997, le président du Comité de surveillance près la Banque-carrefour de la sécurité sociale a transmis au Sénat, conformément à l'article 46, alinéa 1er, 9°, de la

loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale, le rapport d'activité 1997 du comité de surveillance.

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Affaires sociales.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES EN AFVAARDIGINGEN

COMPOSITION DES COMMISSIONS ET DÉLÉGATIONS

De voorzitter. — Bij de Senaat is een voorstel ingediend om in de afvaardigingen naar de Raad van Europa en de Assemblée van de Westeuropese Unie de heer De Decker als effectief lid te vervangen door de heer Goovaerts en de heer Goovaerts als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer De Decker.

Le Sénat est saisi d'une demande tendant à remplacer M. De Decker par M. Goovaerts comme membre effectif et de remplacer M. Goovaerts par M. De Decker comme membre suppléant dans les délégations au Conseil de l'Europe et à l'Assemblée de l'Union européenne occidentale.

Geen bezwaar?

Pas d'opposition ?

Dan is aldus besloten.

Il en sera donc ainsi.

NON-EVOCATIES — NON-ÉVOCATIONS

De voorzitter. — Bij boodschappen van 2 december 1997 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geëvoeerde wetsontwerpen:

1° Wetsontwerp tot reorganisatie van de gezondheidszorg;

2° Wetsontwerp waarbij het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie wordt opgericht als staatsdienst met afzonderlijk beheer;

3° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuuroederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht.

Par messages du 2 décembre 1997, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent:

1° Projet de loi visant la réorganisation des soins de santé;

2° Projet de loi constituant l'Institut national de criminalistique et de criminologie en service de l'État à gestion séparée;

3° Projet de loi modifiant la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

WETSONTWERPEN — PROJETS DE LOI

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

1° Wetsontwerp houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk

Gewest, betreffende het eurovignet en de rechten voor het gebruik van het wegennet of de retributies in verband met het gebruik van de wegen en hun aanhorigheden, opgemaakt te Brussel op 6 februari 1997;

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 43, § 5, en 43quinquies van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, tot aanvulling van artikel 43 van dezelfde wet en tot invoeging van een artikel 43septies in die wet.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de Commissie voor de Justitie.

Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après:

1° Projet de loi portant approbation de l'accord de coopération entre l'autorité fédérale, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'eurovignette ainsi qu'aux droits d'usage routiers ou redevances liées à l'usage des routes et de leurs dépendances, fait à Bruxelles, le 6 février 1997;

— Le projet de loi est envoyé à la commission des Finances et des Affaires économiques.

2° Projet de loi modifiant les articles 43, § 5, et 43quinquies de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, complétant l'article 43 de la même loi et y insérant un article 43septies.

— Le projet de loi est envoyé à la commission de la Justice.

Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — Het volgende voorstel werd ingediend:

Artikel 77

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (van de heer Daras c.s.).

La proposition ci-après a été déposée:

Article 77

Proposition de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'État (de M. Daras et consorts).

Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

VRAGEN OM UITLEG — DEMANDES D'EXPLICATIONS

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — Het bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen:

1. van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «het aanpassen van de situatie van illegaal in België verblijvende Algerijnen en uitgeprocedeerde Algerijnse asielzoekers»;

2. van de heer Mahoux aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de situatie waarin de Algerijnse kandidaat-politieke vluchtelingen zich in België bevinden en de maatregelen die in België en op Europees vlak genomen zijn of overwogen worden om het islamitisch terrorisme te bestrijden»;

3. van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging over «de communicatieproblemen en de verloffregeling van onze Belgische militairen (Belcondet III) in Bosnië»;

4. van de heer Weyts aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de vermindering van het aantal keururen in de vismijnen aan de kust»;

5. van mevrouw Sémer aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het niet meer erkennen van het Antwerpse project 'Gezondheidsbevordering bij injecterende gebruikers'».

Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.

6. van de heer Hostekint aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de verdwijning en de moord op vier Belgische paters in Guatemala»;

7. van mevrouw Thijs aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de financiële steun aan de Guatemalteekse Waarheidscommissie ter opheldering van de moord op de Belgische paters»;

8. van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de toestand in Cuba».

Deze vragen worden opnieuw naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden verzonden (openbare vergadering).

Le bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. Boutmans au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «l'adaptation de la situation des Algériens séjournant illégalement en Belgique et des demandeurs d'asile algériens qui ont été déboutés»;

2. de M. Mahoux au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la situation des candidats réfugiés politiques algériens en Belgique et sur les mesures prises et envisagées aux niveaux belge et européen pour combattre le terrorisme islamique»;

3. de M. Goris au ministre de la Défense nationale sur «les problèmes de communication et le régime de congé de nos militaires belges (Belcondet III) en Bosnie»;

4. de M. Weyts au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la diminution du nombre des heures de contrôle dans les halles aux poissons de la côte»;

5. de Mme Sémer au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la cessation de l'agrément du projet anversoïse 'Gezondheidsbevordering bij injecterende gebruikers'».

Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

6. de M. Hostekint au ministre des Affaires étrangères sur «la disparition et l'assassinat de quatre pères belges au Guatemala»;

7. de Mme Thijs au ministre des Affaires étrangères sur «l'aide financière à la commission guatémaltèque de la vérité chargée d'élucider le meurtre des pères belges»;

8. de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «la situation à Cuba».

Ces demandes sont renvoyées à la commission des Affaires étrangères (réunion publique).

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

La liste des propositions à prendre en considération, a été distribuée, avec indication des commissions auxquelles le bureau envoie de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le bureau.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verzenden, is rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

QUESTION ORALE DE M. MAHOUX AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «LE RÔLE DE LA COMMISSION BANCAIRE ET FINANCIÈRE DANS LA SURVEILLANCE DES BANQUES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAHOUX AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «DE ROL DIE DE COMMISSIE VOOR HET BANK- EN FINANCIËWEZEN KAN VERVULLEN BIJ HET TOEZICHT OP DE BANKEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Mahoux au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur.

La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Madame la présidente, récemment, le président de la Commission bancaire et financière prenait position dans la presse à propos des récentes affaires de fraudes bancaires.

Il déclarait qu'il était très difficile pour la commission de déceler les mécanismes frauduleux instaurés par les banques.

Pour pallier cette difficulté, il propose d'instaurer une sorte de *ruling* bancaire lors du lancement de nouveaux produits par les banques, comme cela se fait aux Pays-Bas.

Que pensez-vous de cette solution et serait-il possible d'instaurer cette procédure en Belgique ?

Mme la présidente. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Madame la présidente, M. Duplat, président de la Commission bancaire et financière, a effectivement évoqué lors d'une récente conférence de presse, la possibilité d'instaurer une procédure de *ruling* lors du lancement de nouveaux produits par les banques.

Très clairement, la Commission bancaire et financière n'est pas habilitée à effectuer un *ruling* fiscal et il n'entre du reste pas dans ses intentions de remplir cette mission.

Par ailleurs, j'ai moi-même été sollicité par le secteur bancaire afin d'examiner l'introduction d'un *ruling* fiscal pour les nouveaux produits financiers. J'ai transmis, voici peu, cette demande à l'administration fiscale pour qu'elle en examine les aspects fiscaux et juridiques. Une fois cet avis rendu, je ne manquerai pas de vous le communiquer.

Mme la présidente. — La parole est à M. Mahoux pour une réplique.

M. Mahoux (PS). — Madame la présidente, je remercie le vice-Premier ministre pour sa réponse. Il me paraît clair qu'il ne relève pas de la Commission bancaire d'assurer une procédure de *ruling* qui serait plutôt de la compétence de l'administration fiscale.

Il serait possible de mettre en place un système obligeant les banques à soumettre toute nouvelle forme ou type de produit à une procédure d'agrément. Cela peut s'envisager dans le cadre d'un *ruling* ou en dehors de cette procédure. Le but serait de connaître à l'avance la nature des produits et, éventuellement, de rectifier leur caractère ambigu.

Mme la présidente. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Madame la présidente, dans ce cas, la problématique soulevée par M. Mahoux est tout autre puisqu'il s'agit alors de savoir si on peut soumettre l'introduction d'un nouveau produit sur le marché à un accord préalable de l'autorité publique. Ce problème dépasse largement l'aspect fiscal et relève dès lors au premier chef de mon collègue, le ministre des Affaires économiques. Il convient de réfléchir sérieusement avant de s'engager dans cette voie, car en agissant ainsi, la Belgique irait complètement à contre-courant de ce qui fait partout ailleurs dans le monde, où existe la liberté de lancer un nouveau produit sur le marché.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le ministre, le problème est que, pour certains produits bancaires, on est obligé d'intervenir en aval, avec de sérieuses difficultés pour détecter le caractère frauduleux ou non de ces produits.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — D'où l'intérêt du *ruling* fiscal. Mais le *ruling* fiscal est demandé par le contribuable, en l'espèce par la banque qui a l'intention de lancer un nouveau produit et qui veut se doter d'une sécurité juridique en demandant à l'avance quelle sera la position de l'administration fiscale.

M. Mahoux (PS). — Je comprends bien que la problématique du *ruling* relève de l'administration fiscale, et c'est la raison pour laquelle je vous ai posé cette question. Je suis également conscient du fait qu'une vue quelque peu extensive d'un système d'autorisation préalable concernant des nouveaux produits relève effectivement du département des Affaires économiques.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Madame la présidente, pour clarifier les choses je voudrais ajouter que la proposition relative au *ruling* fiscal est à l'étude et que je n'ai pas d'objection de principe. Je souligne cependant que c'est à la demande du contribuable que le *ruling* est donné par l'administration fiscale. Il est évident que dans l'hypothèse où nous instaurerions ce système, une banque qui prendrait le risque de lancer un nouveau produit sans consulter au préalable l'administration fiscale s'exposerait davantage au risque de se voir reprocher par la suite d'avoir lancé un produit qui ne serait pas respectueux du droit fiscal.

Mme la présidente. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME MAYENCE-GOOSSENS AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT SUR «LA DÉSIGNATION D'UN FONCTIONNAIRE DE L'A.G.C.D. EN QUALITÉ DE REPRÉSENTANT PERMANENT DE LA BELGIQUE AUPRÈS DE L'O.N.U.»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MAYENCE-GOOSSENS AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING OVER «DE AANWIJZING VAN EEN ABOS-AMBTENAAR ALS PERMANENT VERTEGENWOORDIGER VAN BELGIË BIJ DE VN»

Mme la présidente. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Mayence au secrétaire d'État à la Coopération au Développement.

Le ministre Poncelet répondra en lieu et place du secrétaire d'État.

La parole est à Mme Mayence.

Mme Mayence-Goossens (PRL-FDF). — Madame la présidente, j'apprends la décision prise par le cabinet de la Coopération au Développement d'envoyer un fonctionnaire de l'A.G.C.D. en qualité de représentant permanent de la Belgique auprès de l'O.N.U.

Semblable désignation m'interpelle et je souhaiterais connaître les raisons pour lesquelles elle a été jugée nécessaire. J'aimerais également connaître les missions dont ce fonctionnaire de l'A.G.C.D. sera chargé auprès de l'O.N.U.

J'apprends également que ce représentant belge sera, en principe, installé dans les locaux de notre ambassade auprès de l'O.N.U. Se pose dès lors la question de savoir quel sera le statut exact de ce fonctionnaire délégué. Pourriez-vous m'informer à cet égard?

De manière plus générale, je souhaiterais, monsieur le ministre, que vous me précisiez à quel type de politique correspond semblable désignation. S'agit-il d'organiser, en faveur de l'A.G.C.D., un type nouveau de diplomatie parallèle? S'agit-il d'une nouvelle façon de gérer l'A.G.C.D.? D'autres désignations de type semblable sont-elles envisagées ou programmées?

Je vous remercie, monsieur le ministre, de m'éclairer sur les divers points soulevés.

Mme la présidente. — La parole est à M. Poncelet, ministre.

M. Poncelet, ministre de la Défense nationale. — Madame la présidente, je vais vous transmettre les éléments de réponse communiqués par mon collègue, M. Moreels.

«L'arrêté royal du 10 avril 1967 portant sur le statut du personnel de la Coopération avec les pays en voie de développement a été modifié le 10 octobre 1995 et permet dès lors de désigner des agents auprès des missions diplomatiques ou d'organismes internationaux ou régionaux situés en dehors des pays en voie de développement.

Le département de la Coopération au Développement a ouvert des sections au sein des quartiers généraux de certains organismes multilatéraux avec lesquels il mène une coopération particulièrement volumineuse, à savoir à Rome — auprès du F.A.O., le programme alimentaire mondial et le F.I.D.A. —, à Genève — auprès, entre autres le B.I.T., le U.N.H.C.R., le C.I.C.R. et le Centre des droits de l'homme —, à Paris — auprès de l'O.C.D.E. — et récemment à New York.

Ces représentants valorisent fortement les contributions multilatérales de l'A.C.G.D. Ils assurent une meilleure coordination, un transfert immédiat d'informations et un suivi journalier des dossiers. Leur présence augmente sensiblement l'efficacité des contributions multilatérales de mon département.

Le représentant de l'A.G.C.D. auquel est fait référence, sera basé à New York, mais il est chargé du suivi des dossiers de l'A.G.C.D. tant à New York, pour le P.N.U.D., Unicef, U.N.F.P.A., U.N.C.D.F. et Unifem, qu'à Washington, auprès de la Banque mondiale et du *Global Environment Facility*.

Le représentant de l'A.G.C.D. est notamment chargé des missions générales suivantes: contribuer à définir la politique du service multilatéral de l'A.G.C.D.; préparer les concertations annuelles entre l'A.G.C.D. et le P.N.U.D., d'une part, et entre l'A.G.C.D. et la Banque mondiale, d'autre part; demander des propositions, en ce qui concerne les fonds de projet, aux organisations des Nations unies et à la Banque mondiale; contribuer à la définition des positions de l'A.G.C.D. sur les points figurant à l'ordre du jour des réunions de gestion des organismes à suivre à l'exception de la Banque mondiale; participer aux réunions de gestion et faire rapport; examiner des études et des rapports d'évaluation qui seraient pertinents pour les services de l'A.G.C.D.

Il va sans dire que, dans l'exécution de ces tâches, le représentant de l'A.G.C.D. collabore étroitement avec les représentants des Affaires étrangères et des Finances. Il aura d'ailleurs son

bureau dans les locaux de la représentation permanente auprès de l'O.N.U. et il est repris dans la liste du personnel diplomatique. Ce représentant conserve le statut de coopérant de l'A.G.G.D. et porte le titre de conseiller spécial pour la Coopération, selon un accord conclu avec le département des Affaires étrangères.»

Mme la présidente. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE EVENTUELE OVERBRENGING VAN DE SCHOOL VOOR ONDEROFFICIEREN TE ZEDELGEM NAAR LIER»

QUESTION ORALE DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LE TRANSFERT ÉVENTUEL DE L'ÉCOLE DE SOUS-OFFICIERS DE ZEDELGEM À LIER»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Landsverdediging.

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mevrouw de voorzitter, in de lokale pers werden onlangs geruchten gelanceerd over de eventuele overbrenging van de Koninklijke School voor Onderofficieren van Zedelgem naar Lier. Dit is verwonderlijk aangezien de gemeente Zedelgem sedert het einde van de Eerste Wereldoorlog een voortdurende militaire aanwezigheid op haar grondgebied kent. De relaties tussen de legerenheden en de bevolking waren steeds uitstekend. Bovendien neemt de gemeente Zedelgem reeds geruime tijd het peterschap op zich van de Koninklijke School voor Onderofficieren. Een deel van het Zedelgemse Vloethemveld is voor de fysieke training van de leerlingen ervan voorbehouden. Bovendien zijn heel wat personen, uit Zedelgem of uit de onmiddellijke omgeving, zowel burgers als militairen, aan de school verbonden.

Het verdwijnen van de school zou een zware klap betekenen voor de gemeente. Enkele jaren geleden werd reeds het munitiedepot van Zedelgem opgegeven, met het verlies van talrijke arbeidsplaatsen tot gevolg. Noch in het plan-Charlier noch in de uitvoering die toenmalig minister Delcroix daaraan gaf, was voorzien in de overbrenging van de Koninklijke School voor Onderofficieren. Het verdwijnen van de school zou trouwens vreemd zijn, aangezien er in het recente verleden nog zware investeringen werden gedaan. De school beschikt immers momenteel over alle nodige uitrusting en oefenterreinen.

Zijn de geruchten over de eventuele overbrenging van de Koninklijke School voor Onderofficieren van Zedelgem naar Lier waar? Indien ja, wat is de verantwoording voor deze beslissing en binnen welke termijn zal ze worden voltrokken? Welke bestemming zal aan de gebouwen en terreinen van de school worden gegeven?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mevrouw de voorzitter, ik kan de heer Devolder geruststellen. Er bestaan geen plannen noch studies over een eventuele overbrenging van de Koninklijke School voor Onderofficieren van Zedelgem naar Lier.

De 80 hectaren oefenterrein in Zedelgem zijn trouwens een belangrijke troef om de school er te houden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder voor een repliek.

De heer Devolder (VLD). — Mevrouw de voorzitter, ik ben uiteraard heel gelukkig met het antwoord van de minister.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. HAZETTE AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LES MODALITÉS DE L'INSPECTION SOCIALE EN ENTREPRISE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HAZETTE AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE METHODEN VAN DE SOCIALE INSPECTIE IN DE BEDRIJVEN»

Mme la présidente. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hazette au ministre des Affaires sociales.

La parole est à M. Hazette.

M. Hazette (PRL-FDF). — Madame la présidente, le 4 septembre dernier, une entreprise du secteur agro-alimentaire de la province de Liège faisait l'objet d'un contrôle mené conjointement par des fonctionnaires du ministère des Finances, du ministère de l'Emploi et du Travail et du ministère des Affaires sociales.

Aucune entorse grave aux règlements ne fut décelée par les contrôleurs des trois ministères.

Le 17 novembre, des fonctionnaires des mêmes ministères, accompagnés par deux «combis» de gendarmerie, renouvelaient leurs contrôles. Les deux accès à l'entreprise étaient bloqués par des gendarmes. Les contrôles durèrent de 9 heures à 13 heures. Le personnel saisonnier fut soumis, par les représentants du ministère des Affaires sociales, à un interrogatoire d'une telle brutalité qu'au terme du contrôle, l'entreprise dut se résoudre à renvoyer les travailleurs chez eux, tant ils avaient été secoués par les contrôleurs.

Comment justifier, en l'occurrence, un tel déploiement de forces, une telle brutalité à l'égard de travailleurs généralement peu formés et incapables de se défendre?

Comment justifier le préjudice porté à l'image de marque de l'entreprise?

De semblables mesures contribuent-elles à développer le «climat entrepreneurial» préconisé au Sommet de Luxembourg?

Mme la présidente. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Madame la présidente, je remercie M. Hazette de m'avoir transmis sa question la semaine dernière déjà, afin de me permettre de mettre sur pied une enquête interne aux services de l'Inspection sociale. Je lui communiquerai incessamment l'ensemble des rapports établis, mais à titre confidentiel, car des noms y sont cités, en ce compris ceux des gestionnaires de la coopérative concernée.

Le directeur général de l'Inspection sociale a donc procédé à cette enquête administrative. Il ressort des différentes versions que des nuances doivent être apportées en la matière. Il n'est en effet aucunement question d'insultes. Certes, le contrôle a donné lieu à un important déploiement de personnel et il a duré plusieurs heures. La cause en était les documents sociaux appelés «cartes de cueillette.» Vous n'ignorez pas, monsieur Hazette — cela figure d'ailleurs au dossier — qu'à la demande du secteur horticole et à la suite du problème concernant les cueilleurs sikhs — les exploitants prétendaient, parfois à juste titre, qu'ils ne trouvaient pas de cueilleurs chômeurs —, Mme Smet et moi-même avons décidé, de commun accord, de simplifier radicalement les procédures administratives. Je pense ici à la fameuse *pluck card*, c'est-à-dire à la carte de cueillette.

Dans le cas présent, les cartes de cueillette étaient plus nombreuses que les travailleurs embauchés; de plus, des surcharges y avaient été apportées. Aussi des contrôles méthodiques s'imposaient-ils. Les employeurs ont renvoyé les travailleurs chez eux dès que ceux-ci eurent pris leur repas de midi. Ils ont également offert un café aux contrôleurs et la situation s'est quelque peu détendue. Les réactions constatées sont probablement dues au fait que le contrôle a mis à jour certaines irrégularités.

Enfin, monsieur Hazette, le 30 octobre dernier, M. Bostijn, président du comité de direction du protocole, a adressé une note à Mme Miet Smet, principale gestionnaire des services de contrôle en ce qui concerne le travail au noir. Cette note était établie dans la lignée du protocole de collaboration conclu par différents départements, à savoir les Affaires sociales, l'Emploi et le Travail et l'O.N.S.S. Elle précisait que les services de contrôle agissant dans les secteurs de l'horticulture, de la cueillette, etc., rencontraient énormément de difficultés, étant donné la simplification des documents introduite à la demande des employeurs. Je pense, notamment, à l'abandon du registre de présence justifié par le fait — selon les employeurs — que les vergers étaient plutôt éloignés du lieu central de l'exploitation.

En ce qui concerne les cotisations sociales et la manière dont elles sont perçues, certains secteurs d'activité sont noirs et d'autres gris. Ainsi, dans les secteurs Horeca et agro-alimentaire où l'on constate fréquemment des irrégularités, les contrôles sont rendus particulièrement difficiles du fait de la dispersion des lieux de travail.

De manière plus générale, à partir du moment où il y a occupation de personnes, la loi du 16 novembre 1972 concernant l'inspection du travail est applicable. Cela implique que des inspecteurs sociaux peuvent, dans l'exercice de leurs fonctions, pénétrer librement dans les lieux de travail s'ils ont un motif valable de supposer qu'y travaillent des personnes soumises aux dispositions des législations dont ils exercent la surveillance. C'est le but initial de l'Inspection sociale et des nouvelles cellules mises en place à la suite des travaux de la commission sur la traite des êtres humains.

Les dispositions prises portent non seulement sur le *mensenhandel* relatif à la prostitution, mais également sur les ateliers clandestins où, pour le compte de marques ayant pignon sur rue dans la capitale, des gens travaillent dans des conditions proches de l'esclavagisme. Dans les secteurs présentant des zones d'ombre, l'Inspection sociale doit veiller, par le biais de ces nouvelles mesures, à la santé du travailleur ainsi qu'à la salubrité des lieux.

Parallèlement à ces éléments de fond, incontestablement légitimes car garantis de conditions correctes de travail, il existe certaines méthodes de contrôle qui participent d'une philosophie générale contrôleurs-contrôlés. Ce qui se passe avec la gendarmerie ou la police se produit également dans le cadre de l'inspection. Aussi ai-je demandé à mes services de collaborer avec les services de Mme Smet en vue de mettre sur pied des contrôles plus humains pour que les plus fragilisés ne soient pas les premiers choqués par une démarche dont l'objectif est en réalité la protection des droits.

Quant au climat d'investissement, les régions doivent pouvoir bénéficier de règles simples, claires et lisibles pour les travailleurs et les employeurs. Dans le cadre du Conseil des ministres de demain sur le climat d'investissement, je proposerai des modifications radicales d'une série de formulaires afin d'offrir plus de lisibilité et de sécurité des deux côtés de la barrière et afin que l'employeur sache à quoi s'attendre lorsqu'il engage un travailleur.

Mme la présidente. — La parole est à M. Hazette pour une réplique.

M. Hazette (PRL-FDF). — Madame la présidente, si je rejoins les conclusions de Mme la ministre, les prémisses de sa réponse me paraissent toutefois contestables.

Si l'entreprise congédie son personnel après le déjeuner, c'est qu'elle a des raisons de le faire. J'ai mené ma propre enquête et je suis arrivé à la conclusion que l'on pouvait, en l'occurrence, parler de brutalité, sinon physique, du moins verbale. Dans le cas d'espèce, le personnel engagé est peu formé. En conséquence, le dommage est encore plus grand. Les jeunes coopérateurs ont eu le réflexe de s'adresser à une firme hollandaise qui vend des appareils permettant de mécaniser toutes les opérations effectuées par les travailleurs qui ont été houspillés. Il est clair que leur intention est de parvenir à une forme d'automatisation du travail, laquelle va aboutir à la perte d'un nombre considérable d'emplois peu qualifiés.

Je voudrais, madame la ministre, vous rendre attentive à cet aspect des choses car il n'est pas négligeable. Si nous devons soutenir une certaine forme de travail pour les gens peu qualifiés, il importe aussi que nous y mettions les formes; je ne dis pas le prix mais bien les formes! Je crois d'ailleurs que vous l'avez compris.

Je peux vous rejoindre sur vos conclusions, madame la ministre, mais, pour rencontrer celles-ci, il ne faudrait pas que se multiplient des actes de brutalité tels ceux que je viens de dénoncer.

Mme la présidente. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Madame la présidente, j'attendais que M. Hazette me pose la question en séance publique pour lui préciser que je compte faire parvenir une lettre aux entrepreneurs et envoyer un courrier par la voie hiérarchique; il ne s'agira pas de remontrances ni de recommandations étant donné que la procédure disciplinaire n'est pas engagée, mais simplement d'une circulaire générale. Puisque nous sommes à l'époque des codes de bonne conduite, je ne vois pas pourquoi ceux-ci ne seraient pas appliqués en région liégeoise!

Mme la présidente. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. CHANTRAINE AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA SITUATION AU SEIN DE L'ARRONDISSEMENT JUDICIAIRE D'EUPEN»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CHANTRAINE AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE TOESTAND IN HET GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT EUPEN»

Mme la présidente. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Chantraine au ministre de la Justice.

La parole est à M. Chantraine.

M. Chantraine (PSC). — Geehrte Frau Präsidentin, l'arrondissement judiciaire d'Eupen est confronté à un terrible manque d'effectifs tant au niveau de son parquet qu'à celui de sa police judiciaire.

Le parquet n'est composé que de quatre magistrats, alors que des arrondissements de taille similaire — je pense à ceux d'Arlon et de Marche — disposent de six magistrats.

Pourriez-vous, monsieur le ministre, préciser les critères qui justifient cette discrimination?

De plus, à l'heure actuelle, ce cadre n'est pas complet, puisque seuls deux magistrats sont en fonction, en raison, entre autres, des modalités de recrutement des magistrats.

Quelles mesures comptez-vous prendre dans l'immédiat pour remplir ce cadre, monsieur le ministre? Envisagez-vous la possibilité de permettre aux candidats magistrats germanophones de passer l'examen de recrutement dans leur langue maternelle?

Par ailleurs, les enquêteurs spécifiques sont trop peu nombreux au regard de la charge de travail du parquet. Les dossiers Schmitz et Falkenberg, qui monopolisent une grande partie du personnel judiciaire de l'arrondissement, ont encore aggravé la situation à tel point que la continuité du service public s'en trouve menacée. Dès lors, comptez-vous accroître le nombre d'enquêteurs?

Je vous ai déjà fait part des problèmes spécifiques d'Eupen à de nombreuses reprises, monsieur le ministre, mais je n'ai jamais obtenu de réponse satisfaisante. Le 13 juin 1996, je dénonçais l'organisation discriminatoire de ces examens de recrutement. À l'époque, vous m'avez répondu que la situation prévalant dans l'arrondissement d'Eupen vous préoccupait et que vos services allaient étudier la question. Pourrait-on connaître le fruit de cette étude?

Le 20 mars 1977, je vous ai fait parvenir un dossier complet relatif aux problèmes rencontrés par la police judiciaire.

Le 23 avril 1997, lors d'une demande d'explications portant sur l'organisation d'un concours en vue de la constitution d'une réserve de recrutement d'agents judiciaires, je vous avais soumis la problématique spécifique du recrutement d'agents judiciaires germanophones. Nous avons conclu qu'il convenait de changer la loi et qu'un arrêté royal devait organiser des mesures. Quelles suites furent réservées à ces diverses interpellations et quelles initiatives ont été prises ?

Mme la présidente. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Madame la présidente, il est exact que le parquet d'Eupen connaît une situation difficile en ce moment, vu le manque d'effectifs disponibles.

En ce qui concerne le cadre, les chiffres qui m'ont été communiqués par les parquets eux-mêmes permettent de faire la comparaison suivante: à Eupen, au cours de l'année 1995, 6 701 affaires ont été introduites pour quatre magistrats. Pour la même période, à Marche-en-Famenne, six magistrats ont reçu 10 225 affaires à traiter et enfin, à Arlon, où siègent six magistrats 10 999 affaires ont été introduites.

Il apparaît dès lors que la proportion du cadre du parquet d'Eupen, qui comporte quatre magistrats, un procureur du Roi et trots substitués, correspond au volume des dossiers à traiter.

Ce qui pose réellement problème, c'est le recrutement de nouveaux magistrats au parquet d'Eupen.

La vacance de deux places a été publiée respectivement les 13 avril 1995 et 19 janvier 1996. Par manque de candidats réunissant les conditions de nomination ou les conditions linguistiques, elles ont, à dix reprises, fait l'objet de publications.

En effet, en application des dispositions de l'article 45bis de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, ces places doivent être pourvues par la nomination de candidats justifiant de la connaissance de la langue française et de la langue allemande.

Cependant, par arrêté royal du 8 août 1997, Mme Pascale Schils, qui exerçait les fonctions de substitut du procureur du Roi à Verviers, a été nommée à l'une de ces places, l'intéressée justifiant de la connaissance de la langue allemande.

La vacance d'une nouvelle place de substitut a été déclarée vacante au *Moniteur belge* du 14 octobre 1997, en remplacement de M. Serge Brammertz, nommé magistrat national. Deux places sont donc toujours actuellement vacantes au parquet de Verviers mais feront l'objet d'une nouvelle publication par manque de candidats justifiant de la connaissance de la langue allemande.

Par ailleurs, une stagiaire judiciaire a été autorisée à faire son stage au parquet d'Eupen alors que ce parquet n'avait pas été prévu pour former des stagiaires. Cette aide est cependant toute relative et la stagiaire devra prochainement effectuer son stage à l'extérieur, ce qui privera le parquet d'Eupen de sa présence.

Pour ce qui concerne l'examen d'aptitude professionnelle des magistrats, les candidats ont déjà la possibilité de présenter cet examen en langue allemande, ainsi que le prévoit l'article 10 de l'arrêté royal du 5 mars 1992 relatif au recrutement des magistrats.

En outre, lors des deux dernières sessions de l'examen d'aptitude professionnelle, trois candidats ont présenté l'examen en langue allemande mais aucun ne l'a réussi.

En ce qui concerne la police judiciaire, M. Chantraine m'avait déjà interpellé le 23 avril 1997 sur la problématique des recrutements d'agents judiciaires germanophones. J'avais donc demandé à mon département d'étudier cette question, à savoir la constitution d'un jury germanophone, la formation et la promotion des agents germanophones et la coordination des textes légaux et réglementaires.

Actuellement, le cadre de la brigade judiciaire de Verviers n'accuse qu'une place vacante d'un emploi de promotion. Or, les concours de recrutement sont organisés selon les besoins.

La solution d'une brigade autonome à Eupen, disposant d'un cadre propre, proportionnel au nombre d'affaires à traiter a été envisagée.

Toutefois, les réflexions relatives au nouveau statut de la police unique augmentent la complexité du dossier. Ces nouveaux éléments vont changer les données et réorganiser toute la fonction.

Étant donné cette situation changeante, il m'est difficile de préjuger de l'avenir. Des instructions ont cependant été données afin d'envisager le prochain recrutement de membres de la police judiciaire en langue allemande.

Pour ce qui concerne le dossier des frères Falkenberg, il est exact que le juge d'instruction de Huy se plaint d'un manque d'effectifs de la police judiciaire pour mener son enquête avec toute la célérité voulue. Je vous rappelle à ce sujet que, dans le cadre du projet Franchimont, il a été arrêté qu'il appartenait au procureur général de décider des effectifs nécessaires pour chaque enquête, le procureur général étant la seule personne pouvant juger des priorités à donner à l'une ou à l'autre enquête. J'ai donc attiré l'attention de Mme Thily sur cette affaire particulièrement importante de manière à ce qu'elle puisse prendre les initiatives utiles pour permettre au juge d'instruction de travailler dans les meilleures conditions. Il n'est pas encore possible de déterminer la date de clôture de ce dossier, de nombreux devoirs étant encore en cours.

Mme la présidente. — La parole est à M. Chantraine pour une réplique.

M. Chantraine (PSC). — Madame la présidente, je remercie M. le ministre de sa réponse. *Vielen Dank für die vollständige Antwort.*

Je voudrais malgré tout me permettre une petite remarque. Étant donné que seuls deux magistrats sont en fonction, comment fera-t-on si l'un des deux tombe malade? En effet, ceux-ci sont au bout du rouleau: ils assurent, à eux deux, la garde jour et nuit, week-ends et jours fériés compris. Leur démotivation pourrait ne pas tarder.

Par ailleurs, monsieur le ministre, il est facile de prétendre qu'il suffit de participer aux examens en allemand. Mais il faut savoir que ces examens ont été très discriminatoires. Pour les mêmes épreuves, les candidats ont réussi au niveau fédéral mais ont échoué à Eupen. C'est pour le moins anormal. Heureusement, certaines personnes — je pense à M. Schmitz — qui faisaient partie du jury n'y figurent plus.

Monsieur le ministre, les magistrats en poste sur place ont-ils l'espoir de voir leur situation s'améliorer et, dans l'affirmative, par quels moyens ?

Mme la présidente. — La parole est à M. De Clerck, ministre

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Madame la présidente, j'ajouterai un élément supplémentaire de réponse.

Comme cela se pratique pour les substitués du procureur du Roi, nous sommes en train de finaliser un projet de loi sur les juges de complément, ce qui pourrait constituer une aide appréciable dans les situations exceptionnelles, notamment celles qui requièrent une grande flexibilité. Ainsi, un magistrat qui connaît l'allemand mais qui travaille dans un autre arrondissement pourrait accomplir une partie de sa tâche à Eupen.

Toutefois, le point essentiel reste de trouver des candidats qui parlent l'allemand. Le débat qui aura lieu dans le cadre du projet de loi relatif à la législation sur l'emploi des langues en matière judiciaire nous permettra d'accorder une attention particulière au problème que vous soulevez, monsieur Chantraine.

Mme la présidente. — La parole est à M. Chantraine.

M. Chantraine (PSC). — Madame la présidente, permettez-moi une ultime réplique en ce qui concerne la connaissance de l'allemand. Parmi mes patientes figurent des candidates qui connaissent très bien l'allemand et qui ont pourtant échoué. Ce n'est pas normal.

Mme la présidente. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET ONDERZOEK NAAR DE MOORD OP KAREL VAN NOPPEN»

QUESTION ORALE DE M. HOSTEKINT AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LES RÉCENTS DÉVELOPPEMENTS DANS L'ENQUÊTE SUR L'ASSASSINAT DE KAREL VAN NOPPEN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de minister van Justitie.

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mevrouw de voorzitter, afgelopen maandag raakte het onderzoek naar de moord op veearts-keurder Karel Van Noppen plotseling in een stroomversnelling. Een van de hoofdverdachten, Carl de Schutter, die in Frankrijk vier jaar moet uitzitten wegens illegaal wapenbezit, werd door de Franse justitie tijdelijk aan ons land uitgeleend. Zo'n uitlening, waarop de Belgische gerechtelijke diensten reeds lange tijd aandrongen, kan pas sinds vorige week het Europees uitleveringsverdrag werd geratificeerd.

Het is zonder meer een goede zaak dat met het oog op een snelle ontknopning van dit aanslepend onderzoek het parket van Turnhout verdere ondervragingen en confrontaties kan organiseren. Het valt echter te vrezen dat het onderzoek van onderzoeksrechter Myriam Vriendts contraproductief zal werken. De verdediging heeft immers al geopperd dat de rechtsregels en de rechten van de verdediging niet worden gerespecteerd. Volgens het Europees uitleveringsverdrag moet België nu immers de Franse wetgeving volgen. Dit houdt in dat de verdediging het dossier kan raadplegen en aanwezig mag zijn bij de ondervraging, zoals vorig jaar reeds gebeurde aan de Frans-Belgische grens.

Het onderzoeksteam in Turnhout lijkt bovendien «cavalier seul» te willen spelen. Zo zouden de speurders van de nationale brigade worden geweerd en worden sporen naar eerdere aanslagen op IVK-keurders genegeerd.

Daarom vernam ik graag van de minister of het huidige onderzoek niet in strijd met het Europees uitleveringsverdrag wordt gevoerd en of het recht op verdediging volgens de Franse wetgeving wordt gerespecteerd, zodat achteraf geen procedurefouten kunnen worden ingeroepen. Verloopt het huidige onderzoek in Turnhout op een gecoördineerde manier en worden ook de verbanden met de andere aanslagen op IVK-keurders onderzocht?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mevrouw de voorzitter, er zijn inderdaad nieuwe ontwikkelingen in dit onderzoek. Daarmee wordt overigens ook aangetoond dat er energie wordt verdegewerkt. Zoals ik reeds duidelijk maakte in mijn antwoord op een mondelinge vraag van de heer Hostekint op 20 november jongstleden, blijven wij de evolutie van het onderzoek op de voet volgen. Ik hoop dat de nieuwe ontwikkelingen tot een eindresultaat leiden en dat dit dossier eindelijk kan worden gesloten. Het lijkt mij echter voorbarig mij daarover nu al uit te spreken.

Op 20 november zei ik dat een rogatoire opdracht werd gericht aan de onderzoeksrechter in Draguignan om de wapens die in de villa van Carl De Schutter in Saint-Maxime waren aangetroffen, aan een vergelijkend ballistisch onderzoek te onderwerpen.

De aandacht van de heer Hostekint gaat nu vooral naar de «uitlening» van Carl De Schutter. De procureur-generaal te Antwerpen deelt mee dat het overleveren van Carl De Schutter plaatsvond op basis van het Europees uitleveringsverdrag van 13 december 1957.

Volgens artikel 19.2 van dat verdrag kan de aangezochte partij — in casu Frankrijk — de opgeëiste persoon — in casu Carl De Schutter — tijdelijk overleveren aan de verzoekende partij — in casu België — op door beide partijen in onderling overleg vast te

stellen voorwaarden. De enige voorwaarde hier is dat Carl De Schutter binnen een bepaalde termijn terug naar Frankrijk dient te worden overgebracht.

Artikel 22 van het Europees uitleveringsverdrag bepaalt voorts dat, voor zover niets anders is bepaald, uitsluitend de wet van de aangezochte partij — in casu Frankrijk — van toepassing is op de procedure van uitlevering en van voorlopige aanhouding. De voorlopige aanhouding in fine van een uitlevering en de procedure van uitlevering zelf gebeurde in overeenstemming met de Franse wetgeving.

Er is in het verdrag evenwel nergens bepaald dat de Belgische onderzoeksrechter gehouden is Carl De Schutter te verhoren volgens de Franse wetgeving en in aanwezigheid van de raadsman van de betrokkene. Deze voorwaarde werd niet gesteld en we kunnen bijgevolg gewoon de Belgische wetgeving toepassen.

De bewering van de heer Hostekint dat de tijdelijke uitlevering van Carl De Schutter pas sinds vorige week mogelijk was omdat België dan pas het Europese uitleveringsverdrag ratificeerde, is niet correct. Artikel 60 van het Schengenverdrag bepaalt immers dat in de verhouding tussen twee overeenkomstsluitende partijen, waarvan één geen partij is bij het Europees uitleveringsverdrag, de bepalingen van dat verdrag van toepassing zijn. Het is trouwens op basis van deze Schengen-overeenkomst dat aan Frankrijk om de tijdelijke uitlevering werd gevraagd.

De procureur-generaal te Antwerpen bevestigt ook dat het onderzoek in Turnhout wel degelijk op een gecoördineerde wijze verloopt en dat het spoor naar de andere aanslagen op IVK-keurders niet wordt genegeerd. Er wordt geregeld contact opgenomen met de onderzoeksrechter Allegaert te Kortrijk, die zich met de andere aanslagen bezighoudt. Ook bijstandsmagistraat Timperman volgt deze zaken op de voet, zodat er een goede coördinatie is.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint voor een repliek.

De heer Hostekint (SP). — Mevrouw de voorzitter, het antwoord van de minister heeft een en ander verduidelijkt. Het onderzoek valt dus wel degelijk onder de toepassing van de Belgische wetgeving. Daarover was nogal wat betwisting gerezen; ook de verdediging twijfelde daaraan.

Mijn tweede vraag had betrekking op de coördinatie van het onderzoek. Uit het antwoord op mijn mondelinge vraag van 20 november 1997 leidde ik af dat er inderdaad een verband wordt gelegd tussen de moord op Karel Van Noppen en andere aanslagen op IVK-keurders, meer bepaald de aanslag op inspecteur Denoo. Er is in dat verband een ballistisch onderzoek bevoelen.

Ik hoop dat men in die periode van zes weken erin zal slagen de moord op de heer Van Noppen en de aanslagen op de andere keurders op te helderen. Ik hoop vooral dat men het onderzoek zal toespitsen op de opdrachtgevers van de moord en de aanslagen. Het blijkt immers meer en meer dat Carl De Schutter alleen maar een uitvoerder was en dat de opdrachtgevers in de hormonenmafia moeten worden gezocht.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW THIJS AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE HOUDING VAN DE EUROPESE UNIE TEN AANZIEN VAN DE MENSENRECHTEN IN DE VOLKSREPUBLIC CHINA»

QUESTION ORALE DE MME THIJS AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «L'ATTITUDE DE L'UNION EUROPÉENNE À L'ÉGARD DES DROITS DE L'HOMME EN RÉPUBLIQUE DE CHINE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Thijs aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Minister De Galan antwoordt namens haar collega.
Het woord is aan mevrouw Thijs.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mevrouw de voorzitter, op 6 en 7 december 1997 zal de Raad «Algemene Zaken» van de Europese Unie bijeenkomen om het probleem van de mensenrechten in China te bespreken. Zo tracht de EU een gezamenlijk standpunt te bepalen dat men zal verdedigen op de komende sessie van de VN-Commissie van de Rechten van de Mens in het voorjaar van 1998. Tijdens de vorige sessie, in april van dit jaar, heerste er grote verdeeldheid onder de lidstaten omwille van allerhande economische belangen.

Het Europees Parlement heeft reeds op 23 oktober jongstleden een resolutie goedgekeurd waarbij men de lidstaten aanzet om de dialoog met China te hernemen. Daarnaast roept het Europees Parlement de lidstaten op om een gezamenlijke resolutie betreffende de mensenrechten in China te ondersteunen en deze ook te verdedigen op de komende bijeenkomst van de VN-Commissie van de Rechten van de Mens.

Europa kan hier een belangrijke rol spelen als het als één blok naar buiten treedt. Bovendien zal op deze sessie van de VN-Commissie van de Rechten van de Mens het vijftigjarig bestaan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens worden herdacht. Dit is bij uitstek een gelegenheid om de Volksrepubliek China aan te zetten meer respect aan de dag te leggen voor de mensenrechten.

Ik wil er trouwens op wijzen dat de talrijke resoluties die over dit onderwerp al in de Senaat werden ingediend, nooit werden besproken, omdat deze materie, gelet op de economische belangen, nogal gevoelig is. Daarom heb ik besloten deze mondelinge vraag te stellen, omdat de minister verplicht is daarop te antwoorden.

Welke houding zal België aannemen tijdens de besprekingen op de komende Raad van de ministers van Buitenlandse Zaken? Heeft de minister van de regering een duidelijk onderhandelingsmandaat gekregen? Kan België zich achter de resolutie van het Europees Parlement scharen en de stellingen ervan verdedigen op de komende raad?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mevrouw de voorzitter, de kwestie van de mensenrechten in China staat niet op de agenda van de bijeenkomst van de Raad «Algemene Zaken» van de Europese Unie, op maandag 8 december te Brussel. Of de kwestie zal worden behandeld op de Europese Raad van staatshoofden en regeringsleiders in Luxemburg op 12 en 13 december eerstkomend is nog niet duidelijk. Deze top heeft in de eerste plaats tot doel een Europees standpunt te formuleren met betrekking tot het bijzonder netelige probleem van de uitbreiding van de Unie met landen uit Centraal- en Oost-Europa.

Mevrouw Thijs zal zich herinneren dat de «vijftien» in maart 1997 verdeeld waren over de houding die ze moesten aannemen in verband met de resolutie over de mensenrechten in China die bij de VN-Commissie van de Rechten van de Mens werd ingediend. Na deze negatieve ervaring heeft de Europese Unie beslist met de Volksrepubliek opnieuw een constructieve dialoog over de mensenrechten aan te knopen. Deze dialoog vindt plaats op het niveau van experts. Er hebben reeds twee bijeenkomsten plaatsgevonden: de eerste te Luxemburg op 23 en 24 oktober jongstleden en de tweede te Peking op 1 en 2 december jongstleden. De Europese Unie poogt in de eerste plaats samen met de Chinese gesprekspartners een aantal samenwerkingsthema's te bepalen, die zowel betrekking hebben op burgerlijke en politieke als op sociaal-economische rechten.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Thijs voor een repliek.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mevrouw de voorzitter, ik ben hiermee eigenlijk niet veel wijzer geworden. Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of België zich achter de resolutie van het Europees Parlement kan scharen.

Ik betreur dat de minister van Buitenlandse Zaken niet persoonlijk aanwezig is. Ik zal hem bij een volgende gelegenheid opnieuw ondervragen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — De minister van Buitenlandse Zaken bevindt zich op het ogenblik in Canada, waar hij de Conferentie over de landmijnen bijwoont. De Senaat zal dit ongetwijfeld als een geldige reden voor zijn afwezigheid beschouwen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERREYCKEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE MAATREGELEN OM DE TOENEMENDE INVLOED VAN HET MOSLIM-FUNDAMENTALISME TE BESTRIJDEN»

QUESTION ORALE DE M. VERREYCKEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LES MESURES VISANT À LUTTER CONTRE L'INFLUENCE CROISSANTE DU FONDAMENTALISME MUSULMAN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, in Algerije woedt sinds verschillende jaren een moordende burgeroorlog waarin moslimfundamentalisten een trieste vooraanstaande rol spelen.

In Egypte werden twee weken geleden 60 tot 80 toeristen vermoord door moslimfundamentalisten.

Op een televisie-uitzending hoorde ik dat in Frankrijk een meisje door haar vader werd vermoord omdat zij de eer van haar broer zou hebben bezoedeld door de fundamentalistische moslim-regels niet te volgen.

In Roubaix — niet ver van hier — verklaarde een moslim met politieke ambities enkele weken geleden dat hij, aangezien er in Roubaix 60 % moslims wonen, na de volgende verkiezingen de Sharia zou invoeren, dit is de fundamentalistische wet die de burgerlijke wetten ondergeschikt acht aan de godsdienstige.

In eigen land is onder meer Milli Görüz actief, een organisatie die zonder enige terughoudendheid het moslimfundamentalisme predikt.

Gaag had ik van de vice-eerste minister vernomen welke maatregelen hij neemt teneinde situaties zoals in Algerije, Egypte en Frankrijk te voorkomen.

Worden godsdienstleraars, aangewezen door ambassades uit moslimlanden, onderworpen aan een onderzoek naar hun houding tegenover de Belgische wetten?

In hoeverre worden de militanten van Milli Görüz gevolgd bij hun activiteiten? Zal de vice-eerste minister zich in de toekomst verzetten tegen massamanifestaties van deze vereniging, waarbij in het verleden ook buitenlandse fundamentalisten aanwezig waren?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mevrouw de voorzitter, de vraag van de heer Verreycken is erg vaag en bestaat uit twee delen.

Het antwoord op de vraag met betrekking tot Milli Görüz is even voorstelbaar als klassiek. De lijst van te volgen organisaties wordt door de minister van Binnenlandse Zaken nooit bekendge-

maakt. Ik kan deze vraag dus negatief noch positief beantwoorden. De heer Verreycken is zich ongetwijfeld bewust van deze reglementering.

Het al dan niet toestaan van massamanifestaties hangt af van de concrete omstandigheden. Volgens de wet kan de minister van Binnenlandse Zaken in sommige gevallen een manifestatie of bijeenkomst verbieden. Elk geval moet echter individueel worden onderzocht, eerst door de gemeente en daarna eventueel door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Ik kan op deze zeer algemene vraag dus niet antwoorden.

Wij proberen met betrekking tot het fundamentalisme wel zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn; een aantal personen volgen dat van zeer nabij.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een repliek.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, ik apprecieer het antwoord van de vice-eerste minister, maar vooral mijn vraag over de godsdienstleraars had toch een diepere grond. Vorige week publiceerde *Het Parool* in Nederland een verklaring van een Marokkaanse voorzitter van een radiostation, die beweerde dat de islamistische godsdienstleraars de grootste bedreiging vormen omdat niemand hen kan controleren of begrijpt. Zij prediken tijdens hun lessen de Sharia, zijnde de wet van het moslimfundamentalisme die de burgerlijke wetten ondergeschikt maakt aan de godsdienstige. Zonder mij te willen mengen in gemeenschapsbevoegdheden, lijkt het mij belangrijk dat wij op één of andere wijze het fundamentalisme aanpakken waar het te vinden is, bijvoorbeeld door te controleren wat leraars vertellen aan hun leerlingen. Overleg met de gemeenschapsministers is hier natuurlijk aangewezen. Mijn inleiding over de situaties in de buurlanden doet mij erop aandringen dat wij ten minste voorbereid moeten zijn en moeten weten dat dergelijke zaken ook bij ons kunnen gebeuren, indien wij hiertegen niet tijdig een dam opwerpen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BUELENS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE VZW MONUMENT VOOR KONING BOUDEWIJN»

QUESTION ORALE DE M. BUELENS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «L'A.S.B.L. MONUMENT AU ROI BAUDOUIN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Buelens aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken.

Het woord is aan de heer Buelens.

De heer Buelens (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, de VZW Monument voor Koning Boudewijn is gehuisvest aan de Koningin Elisabethlei 22 te Antwerpen, zijnde het adres van het Antwerpse provinciebestuur. Hierbij heb ik de volgende vragen.

Is het aanvaardbaar dat een VZW, vreemd aan de normale opdrachten van het provinciebestuur, haar activiteiten ontplooit vanuit een openbaar gebouw, in casu het provinciehuis?

Hoeveel andere VZW's, even vreemd aan de normale opdrachten van het provinciebestuur, zijn gevestigd in de verschillende provinciehuizen van het land?

Het secretariaat van deze VZW wordt voltijds waargenomen door een kabinetsambtenaar van de gouverneur. Is het aanvaardbaar dat een ambtenaar uit de provinciale administratie wordt ingezet voor de werking van een VZW? Op wiens vraag werd deze ambtenaar gedetacheerd?

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

Het hoofddoel van de VZW is fondsenwerving in de privé-sector. Is het aanvaardbaar dat een niet-provinciale VZW het provinciehuis als uitvalsbasis gebruikt met alle faciliteiten daaraan verbonden en zelfs met inzet van het provinciepersoneel?

Zal de vice-eerste minister de gouverneur adviseren om het adres van deze niet-provinciale VZW niet in een openbaar gebouw te vestigen en geen ambtenaren, betaald met gemeenschapsgelden, ter beschikking te stellen van privé-VZW's?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mevrouw de voorzitter, ik heb een lijst bij van de VZW's die hun maatschappelijke zetel op het Antwerpse provinciehuis hebben. Dat zijn: de Orde van de Hoffelijkheid; de VZW Monumentenwacht Provincie Antwerpen; de VZW Rampenplan; de VZW Brandweerschool; de Stichting Andries Kinsbergen, de Stichting Kempens Landschap en de VZW Monument voor Koning Boudewijn. Meestal zijn die VZW's daar gevestigd omdat de gouverneur de voorzitter is en het provinciehuis zijn ambtelijke verblijfplaats is. Ik zie daar geen probleem in. Het is niet zo dat de adviseur van de gouverneur voltijds bezig is met die VZW's. Het beheer van de VZW Monument voor Koning Boudewijn is één van zijn zeer talrijke taken als vertegenwoordiger van de federale regering in de provincie. Ik denk dat het niet slecht is dat de provinciegouverneur coördinerend optreedt.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Ik deel de Senaat mede dat de mondelinge vraag van de heer Weyts aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de vermindering van het aantal keururen in de vismijnen aan de kust» zal worden omgevormd tot een vraag om uitleg. Deze vraag om uitleg zal worden toegevoegd aan de vraag om uitleg van de heer Devolder aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de falende bescherming van de volksgezondheid door het beperken van het aantal keuringsuren in de vissector en door het gebrek aan leiding van het IVK». Beide vragen zullen aan de agenda van volgende week worden toegevoegd. De vraag om uitleg van de heer Devolder wordt dus uitgesteld.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «DE REGULERING VAN DE PLEZIERSVAART OP ZEE»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «LA RÉGLEMENTATION DE LA NAVIGATION DE PLAISANCE EN MER»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Vervoer.

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mevrouw de voorzitter, over de regulering van de pleziervaart op zee heb ik de minister vroeger reeds ondervraagd. Ik vernam toen dat er een werkgroep werd opgericht.

Uit een recent antwoord op een mondelinge vraag blijkt dat de besprekingen in deze werkgroep hebben geleid tot het opstellen van drie ontwerpen van koninklijk besluit, onder meer betreffende de brevetten voor de pleziervaart op zee. Deze ontwerpen zouden eerlang aan de gewesten en de gemeenschappen worden bezorgd.

Uit het antwoord blijkt ook dat de watersportfederaties bij de onderhandelingen betrokken zijn, terwijl zij mochten stellen niet op de hoogte te zijn van de inhoud van de ontwerpen van koninklijk besluit.

Er heerst grote ongerustheid over het voornemen van de minister om geen overgangsregeling uit te werken, waarbij bijvoorbeeld een brevet op erewoord kan worden afgeleverd naar analogie met de reglementering van 1991 voor het bekomen van het brevet voor de binnenwateren.

Graag kreeg ik van de minister een antwoord op de volgende vragen.

Is de overlegprocedure met de gewesten en de gemeenschappen reeds aangevat? Zo ja, wat is de houding van de Vlaamse regering die uiteraard het meeste belang heeft bij een regulering van de pleziervaart, die aan de Vlaamse kust een toenemend toeristisch belang kent?

Is de minister bereid een meer open overleg op te starten met de watersportfederaties, waaronder de Vlaamse Vereniging voor Watersport en de Watersportkring van de Luchtmacht?

Waarom wordt geweigerd om, zoals indertijd voor de binnenwateren, een soepele overgangsregeling uit te werken voor het verlenen van een brevet aan zeiljachteigenaars die al vele jaren varen maar geen brevet hebben van jachtman of jachtnavigator?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Daerden.

De heer Daerden, minister van Vervoer. — Mevrouw de voorzitter, ik dank de heer Loones voor zijn belangstelling voor de sector van de pleziervaart. Hoewel men bij pleziervaart in de eerste plaats aan vrije tijd denkt, heeft deze sector ook een belangrijk economisch aspect. Ongeveer 200 bedrijven stellen immers ruim 2 000 mensen te werk.

In tegenstelling tot wat de senator veronderstelt, heeft er over de regulering van de pleziervaart op zee, wel overleg plaatsgevonden tussen de administratie, de Vlaamse en de Waalse watersportfederaties, Nautibel — de vertegenwoordiger van de watersportbedrijven — en mijn kabinet. Dit heeft geleid tot het opstellen van drie ontwerpen van koninklijk besluit. De teksten zijn klaar en zullen begin volgend jaar aan de gewesten worden overgezonden. De senator zelf verwijst trouwens naar het bestaan van deze werkgroep.

Wel dien ik erop te wijzen dat de watersportfederaties over bepaalde punten geen eensluidend standpunt hebben. Intussen blijf ik wel verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid op zee.

Voor de nieuwe brevetten is er wel voorzien in een overgangsregeling. De pleziervaarders die in het bezit zijn van een brevet van jachtman, krijgen automatisch het brevet van jachtschipper kustvaart. Wie een brevet van jachtnavigator bezit, krijgt automatisch het brevet van jachtschipper zeevaart. De brevetten van jachtman en van jachtnavigator zijn de enige officiële brevetten voor de pleziervaart op zee.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn belangstelling voor de sector van de pleziervaart op zee. Met enkele elementen in zijn antwoord kan ik het echter moeilijk eens zijn.

Zo kan een overleg met Nautibel geenszins volstaan om de argumenten van de gehele sector genoegzaam te kennen. Om de hele sector bij het overleg te betrekken, zouden ook de watersportverenigingen en -clubs moeten worden uitgenodigd. De constructeurs en de bedrijven vertegenwoordigen slechts een deel van de sector. De deelname van de Vlaamse Vereniging voor Water-

sport, die vier jachtclubs aan de kust uitbaat en waarnaar ik in mijn vraag reeds heb verwezen, maar ook van de jachtclub van de luchtmacht en van de clubs die aan de jachthavens zelf verbonden zijn, lijkt me aangewezen. Kan de minister de vertegenwoordigers van deze clubs niet uitnodigen voor overleg?

In een recent artikel in *Het Laatste Nieuws* noemde de voorzitter van de VVW het invoeren van brevetten volkomen waanzinnig. Zelf zou ik het niet zo ver willen drijven, maar dat neemt niet weg dat ik de vinger wil leggen op een aantal inconsequenties in het antwoord van de minister.

De minister beweert dat er een overgangsregeling bestaat omdat al wie nu reeds in het bezit is van een brevet van jachtman of jachtnavigator in de toekomst ook het nieuwe brevet zal krijgen.

Dat lijkt me voor de hand te liggen, want bij het toekennen van die brevetten gaat men zeer streng te werk. De overgangsregeling is echter vooral belangrijk voor de 80 % van de booteigenaars die momenteel geen enkel brevet bezitten, maar wel reeds sinds jaar en dag varen en dus over de vereiste kennis en ervaring beschikken. De booteigenaars in de binnenscheepvaart kunnen op erewoord een brevet ontvangen. Waarom zou deze regeling niet kunnen worden overgenomen? Indien de minister dat niet wenst te doen, moet er in een gedegen overgangsregeling worden voorzien zodat alle booteigenaars de gelegenheid krijgen om een examen af te leggen. De opleiding en het afleggen van het examen duurt in principe een jaar. Er moet dus ofwel een overgangstermijn komen, ofwel een overgangsregeling waarbij op erewoord brevetten worden afgeleverd.

Mijn zeer precieze vraag aan de minister is nu of hij bereid is op zijn kabinet een delegatie van de watersportclubs te ontvangen die hem met meer kennis van zaken en uitgebreider uitleg kan geven dan ik dit in een kort tijdsbestek kan doen. Een dergelijk contact lijkt mij zeer belangrijk.

Mme la présidente. — La parole est à M. Daerden, ministre.

M. Daerden, ministre des Transports. — En fait, cinq réunions ont eu lieu avec les différentes instances. J'ignore si l'organisation que vous avez citée y était représentée et je ferai procéder à une vérification. Je souligne qu'au cours des discussions, le souci de sécurité a prévalu.

Je suis sensible aux arguments que vous venez de développer. Aussi, les textes n'étant pas encore définitivement finalisés, j'ai l'intention d'organiser une réunion supplémentaire de manière à examiner dans quelle mesure l'un ou l'autre paramètre que vous avez évoqué peut être intégré.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn bereidwilligheid. Zijn toezegging zal zeker op vreegde worden onthaald.

Natuurlijk is veiligheid van belang, maar de grote «zeevarende» landen, zoals Nederland en Groot-Brittannië, hebben op het ogenblik geen systeem dat een brevet verplicht maakt. Moeten wij per se voorlopers willen zijn? Ja, maar dan wel met een soepele overgangsregeling. In elk geval zal ik de mensen die met deze kwestie bij mij zijn gekomen, melden dat de minister bereid is hen te ontvangen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Alvorens over te gaan tot de bespreking van het wetsontwerp tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van

België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, geef ik het woord aan de heer Verreycken die daarom heeft gevraagd.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, ik heb een klein probleem. Het verslag over het wetsontwerp dat wij nu eigenlijk zouden moeten bespreken hebben wij pas vanmiddag op onze banken gevonden. Ik heb dus niet de kans gekregen om het verslag zelfs maar te lezen en ik weet dus niet of ik over deze materie opmerkingen heb. Ik heb evenmin met de fractie kunnen overleggen. Het reglement bepaalt duidelijk dat het commissieverslag ten laatste de dag vóór de bespreking in plenaire vergadering rondgedeeld moet zijn. Is het niet aangewezen om, bij toepassing van het reglement, de bespreking van het ontwerp tot de volgende plenaire vergadering uit te stellen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik ben het volkomen eens met deze opmerking en sluit mij aan bij het verzoek van de heer Verreycken, te meer daar het om een zeer belangrijke materie gaat. Men kent toch de bezwaren van het Parlement tegen het systeem van volmachtwetten. Men weet welke belangrijke zaken er op die manier worden doorgesluist bijna zonder parlementair debat. Onze fractie heeft bijvoorbeeld geen stemgerechtigde leden in de commissies en onze deelname aan de commissiewerkzaamheden is daardoor op zich reeds beperkt. Wanneer we dan merken dat het debat in plenaire vergadering wordt gekarikaturiseerd en er zelfs geen minister aanwezig is, dan moet een Senaat die zichzelf respecteert daartegen protesteren. Ook ik verzoek dus deze bespreking uit te stellen tot er een minister aanwezig is en we de reglementsbepalingen in verband met het ronddelen van de verslagen correct kunnen naleven.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mevrouw de voorzitter, ik sluit mij aan bij de twee vorige sprekers. Aangezien het hier om een «bekrachtigingswet» gaat moet de rol van het Parlement zeker worden gerespecteerd. De parlementsleden moeten de gelegenheid krijgen kennis te nemen van alle elementen van de discussies. Ingevolge de laattijdige ronddeling van het verslag is dit niet haalbaar en is uitstel geboden.

Mme la présidente. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Madame la présidente, je m'associe totalement à ce qui vient d'être dit. Il est inadmissible que nous découvriions maintenant, en séance plénière, des rapports qui ont été approuvés mardi en commission. Ils auraient pu être expédiés le jour même en soirée afin que nous en disposions dès mercredi matin. Nous aurions alors pu travailler en connaissance de cause. Je sais que le Sénat est surchargé, mais je demande le respect tant du règlement que des membres du Sénat.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, het is geenszins mijn bedoeling enig verwijt te maken aan de diensten voor wie het materieel onmogelijk geweest zou zijn de verslagen tijdig af te werken. Ik vind het evenwel belangrijk dat het reglement wordt nageleefd en dat commissieverslagen dus uiterlijk de dag voor de algemene bespreking worden rondgedeeld. Collega Hatry heeft terecht opgemerkt dat de commissie-medewerkers overbelast zijn. Hen treft geen enkel verwijt. Het is echter wel belangrijk dat de termijnen worden gerespecteerd en dat wij de gelegenheid krijgen de teksten te lezen. Ik dring dus aan op een verdaging van de bespreking.

De voorzitter. — Mag ik de leden vragen welke punten van de agenda zij precies willen verdagen?

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Madame la présidente, notre demande concerne les points 3, 4 et 5 de notre ordre du jour, à savoir les documents repris sous le numéro 1-775 — dont le rapport de Mme Merchiers portant le numéro 1-775/5 — et les numéros 776 et 779.

Il s'agit de projets politiques importants que nous aurions dû avoir l'occasion d'examiner. Je ne parle pas seulement au nom des membres de la commission que je préside ou de moi-même, mais de nos autres collègues qui n'ont découvert ces textes qu'à leur arrivée au Sénat.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, vandaag werden vier verslagen rondgedeeld, met name de documenten nummer 785, die betrekking hebben op punt 9 van de agenda van gisteren, de documenten nummer 775, die betrekking hebben op punt 3 van de agenda van vandaag, de documenten nummer 776, betreffende punt 4 van de agenda van vandaag en de documenten aangaande punt 5 van de agenda van vandaag.

Aangezien de rapporteur van punt 9 van de agenda van gisteren aanwezig is, neem ik aan dat er eventueel mondeling verslag kan worden uitgebracht over de bespreking van het voorstel van resolutie betreffende de veroordeling van de Belgische buschauffeur Willy Sollie in Wit-Rusland.

Het is niet uitgesloten dat er nopens de programma- en de bekrachtigingswetten fundamentele bezwaren rijzen. Daarom dring ik aan op een verdaging van de punten 3, 4 en 5 van de agenda van vandaag.

De voorzitter. — Ik verneem zopas dat het bureau van de Senaat unaniem heeft beslist die agendapunten toch te behandelen tijdens deze openbare vergadering. Ik heb evenwel begrip voor de klachten en de vragen. Ik stel derhalve voor de bespreking pas aan te vatten vlak voor de stemming, zodat de leden alsnog de tijd krijgen de documenten te lezen.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Madame la présidente, voici quelques instants, j'ai consulté mon président de groupe qui était présent ce midi à la réunion du bureau. Il m'a confirmé qu'aucun accord n'était intervenu pour abandonner le délai de 24 heures.

Mme la présidente. — Je ne suis pas membre du bureau mais ce sont les informations qui m'ont été communiquées. Je précise qu'il s'agit de la réunion de jeudi dernier.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, er moeten uiteraard punten aan de agenda kunnen worden toegevoegd. Ik ben wel lid van het bureau, maar wij konden vorige week onmogelijk voorzien dat de verslagen van de commissiebesprekingen pas tijdens deze plenaire vergadering zouden worden rondgedeeld. Wij stellen dat vandaag vast. Indien de bespreking over deze ontwerpen niet wordt verdaagd, betekent dat een overtreding van het reglement.

De voorzitter. — Ik stel voor dat wij deze punten voorlopig niet bespreken en dat wij daarover een beslissing nemen net voor de stemming.

De heer Van Hauthem (VI. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, er valt niet veel te beslissen. Het reglement is nu eenmaal het reglement en dat is bijzonder duidelijk. Aangezien de verslagen niet één dag op voorhand werden rondgedeeld, kunnen wij de bespreking hierover vandaag niet aanvatten. De betreffende punten stonden trouwens «pro memorie» op de agenda vermeld.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mevrouw de voorzitter, ik steun uw voorstel om de zaak te beslechten voor de stemming.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Dit lijkt mij niet logisch. Wij kunnen toch niet stemmen over de toepassing van het reglement.

Ik heb nooit de bedoeling gehad een hoop incidenten uit te lokken. Mijn enige bezorgdheid was de gelegenheid te krijgen de teksten te lezen. Als wij straks worden geconfronteerd met een meerderheid die het reglement aan haar laars lapt en ons de bespreking toch door het strot wil duwen, dan is dat allesbehalve een ernstige manier van werken. Zoiets kan de situatie alleen maar verzieken en de bespreking veel snediger en bitsiger maken. Wij moeten aanvaarden dat er een reglement bestaat en dat dit voor iedereen op dezelfde manier geldt. Het reglement bepaalt dat wij de verslagen van de commissiebesprekingen uiterlijk gisteren hadden moeten krijgen om de ontwerpen vandaag te kunnen behandelen. Dat was niet het geval en bijgevolg kunnen wij maar volgende week met de bespreking beginnen, tenzij de Senaat beslist morgen een plenaire vergadering te houden.

De voorzitter. — Ik heb begrip voor de naar voren gebrachte argumenten. Ik stel dus voor de betwiste punten voorlopig niet te behandelen.

Het woord is aan de heer Van Hauthem.

De heer Van Hauthem (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, ik heb alle begrip voor uw voorstel. Ik stel echter vast dat de spoedbehandeling niet is gevraagd. Is het misschien de bedoeling de stemming af te wachten zodat er voldoende senatoren aanwezig zijn om over een verzoek tot spoedbehandeling te kunnen stemmen? Dat is volgens mij zeker geen oplossing. Ik ben niet op de hoogte van enig verzoek tot spoedbehandeling. Het is bijgevolg duidelijk dat die punten vandaag niet worden behandeld. Als de heer Vandenberghe een spoedbehandeling wil, dan moet hij die nu vragen.

De heer Vandenberghe (CVP). — Ik vraag enkel de zaak voor de stemming te behandelen, zoals de voorzitter in alle wijsheid heeft voorgesteld. Op dat ogenblik kunnen wij met alle leden uitmaken op welke wijze wij het reglement wat dit punt betreft moeten interpreteren. (*Protest.*)

De voorzitter. — Ik vraag de leden toch enig begrip voor het werk van de diensten. Wij moeten ons realiseren dat niet alleen wij, maar ook de diensten overbelast zijn. Daarom herhaal ik mijn voorstel tot uitstel van de beslissing tot net voor de stemming. Dat lijkt mij zeer redelijk. Op dat ogenblik zullen er immers meer senatoren aanwezig zijn en kunnen wij onze werkzaamheden voor de volgende week bekijken.

Mme la présidente. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Madame la présidente, j'attire votre attention sur le fait que les délais d'évocation des trois textes litigieux expirent le mercredi 10 décembre. Je suggère que nous organisions une brève réunion le mardi 9 décembre afin de permettre au Sénat de se prononcer dans le strict respect du règlement et des délais. Les membres qui ne font pas partie des commissions concernées auraient ainsi l'occasion de prendre connaissance de documents particulièrement importants, sur lesquels les commissions compétentes ont travaillé intensément.

De voorzitter. — Mijnheer Hatry, ik blijf bij mijn voorstel en ik hoop dat u daar begrip voor hebt.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, ik heb het volste begrip voor uw standpunt. Ik vraag mij echter af of wij straks nog iets anders kunnen beslissen dan de toepassing van het reglement, tenzij men de interpretatieweg volgt. Ik heb daar problemen mee. Ik ben van oordeel dat wij nu gewoon tot de conclusie moeten komen dat het reglement ons niet toestaat dit wetsontwerp nu te behandelen. Het reglement is terzake zo duidelijk dat elke interpretatie ervan een omzeiling zou zijn.

De voorzitter. — Mijnheer Verreycken, ik ben het met u eens. Het reglement is duidelijk, maar laat ons niet op de feiten voorop lopen en deze aangelegenheid straks in de voltallige vergadering bespreken.

Het woord is aan mevrouw Maximus.

Mevrouw Maximus (SP). — Mevrouw de voorzitter, ik ben het ten volle eens met uw opmerking wat de diensten van de Senaat betreft. Het personeel is totaal overwerkt. Er was afgesproken dat het argument van de termijn niet zou worden ingeroepen. De diensten hebben, daarmee rekening houdend, het werk georganiseerd zodat nachtwerk kon worden vermeden. Ik ben commissievoorzitter en ik weet voor welke enorme opdrachten zij staan. Als men nu op die beslissing terugkomt, moeten we daar ook in de toekomst rekening mee houden en zullen wij het personeel moeten vragen dag en nacht te werken. Ik vraag dus, zoals u, begrip voor de enorme inspanningen die worden geleverd om de stukken tijdig vertaald en gedrukt te krijgen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik moet dezelfde opmerking maken als de heer Verreycken. Het is helemaal niet de bedoeling de diensten van de Senaat aan de kaak te stellen. Dit is een politieke daad. Ik meen dat wij het middel dat te onzer beschikking staat, moeten gebruiken. Wij stellen vast dat de regering het Parlement in het algemeen en de oppositie in het bijzonder derwijze behandelt dat het onmogelijk is over belangrijke aangelegenheden nog ernstige parlementaire debatten te voeren.

Ik heb het dan over het principe zelf van de volmachten. De wetsontwerpen waarover het hier gaat, moeten koninklijke besluiten bekrachtigen die aangelegenheden betreffen waarvan zelfs de Grondwet bepaalt dat ze slechts bij wet kunnen worden geregeld. Het legercontingent bijvoorbeeld wordt geregeld via een koninklijk besluit waarvoor men onze bekrachtiging vraagt, op een draffe dan nog. Enig normaal parlementair debat is in deze omstandigheden niet meer mogelijk. Het is dan toch niet meer dan normaal dat wij uiteindelijk een beroep doen op artikel 27, 4°, van het reglement van de Senaat waarin staat dat de verslagen aan de senatoren moeten worden rondgedeeld uiterlijk de dag voor de algemene bespreking.

Ik herhaal dat dit geen aanklacht is tegen de diensten. Het gaat hier louter over de houding van de regering en van de meerderheidsfracties in de Senaat. Wij moeten het reglement respecteren en ik steun den ook het voorstel van de heer Hatry.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mevrouw de voorzitter, als wij deze instelling verder de grond in willen boren, moeten wij het reglement blijven verkrachten telkens als de meerderheid dat nodig acht. Het is duidelijk dat straks niets veranderd zal zijn aan het feit dat de verslagen laattijdig op de banken van de senatoren zijn aangekomen. Wij moeten de beslissing dan ook niet uitstellen, want over een uur staan wij even ver. Wij zullen deze ontwerpen dan ook later moeten behandelen.

De VLD-fractie kan aannemen dat de diensten overbelast zijn. Het is dan maar aan ons onze vergaderingen zo te plannen dat wij de verslagen minstens een dag op voorhand ontvangen zodat wij ze kunnen lezen alvorens erover te beslissen. Zeker in het geval van volmachtwetten en bekrachtigingswetten is het belangrijk dat het Parlement de tijd krijgt om na te gaan wat in de teksten staat, wat moet worden bekrachtigd en op welke manier de volmachten, die werden toegekend door de wetgevende macht, in de praktijk worden omgezet.

Wij kunnen terzake niet afwijken van het reglement, tenzij wij ernaar streven deze instelling compleet zinloos te maken. In dat geval moeten wij gewoon voortdoen.

De voorzitter. — De heer Coene vraagt mij eerbied te hebben voor het reglement. Ik vraag hem om artikel 27 van het reglement na te lezen waarin staat: «In spoedeisende gevallen kan de Senaat voorlezing van de verslagen in de plenaire vergadering gelasten.» (*Protest bij de oppositie.*)

Wij kunnen hierover straks bij de stemmingen beslissen, als er meer senatoren aanwezig zijn. Gaat de Senaat hiermee akkoord? (*Protest bij de oppositie.*)

Het woord is aan mevrouw Leduc.

Mevrouw Leduc (VLD). — Mevrouw de voorzitter, zal iedereen dan hier zijn?

De voorzitter. — Om 17 uur zal iedereen hier zijn voor de stemmingen. Het lijkt mij niet opportuun om over te gaan tot de voorlezing van de verslagen wanneer wij slechts in gering aantal zijn.

Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mevrouw de voorzitter, ik vraag dat de zitting 15 minuten wordt geschorst.

De voorzitter. — De schorsing wordt toegestaan.

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

— *De vergadering wordt geschorst om 16.45 uur.*

La séance est suspendue à 16 h 45.

Ze wordt hervat om 17.20 uur.

Elle est reprise à 17 h 20.

De heer Swaelen treedt als voorzitter op

De voorzitter. — De vergadering is hervat.

La séance est reprise.

— Wij gaan verder met de bespreking.

Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, vóór de schorsing werd gewezen op artikel 27 van het reglement, omdat de verslagen over de agendapunten 3, 4 en 5 minder dan 24 uur vóór de algemene bespreking werden rondgedeeld.

Artikel 27, punt 4, laatste lid, bepaalt echter dat de Senaat in spoedeisende gevallen voorlezing van de verslagen in de plenaire vergadering kan gelasten. Ik vraag de toepassing van deze bepaling voor de ontwerpen bedoeld onder de punten 3, 4 en 5 van de agenda.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, wat nu gebeurt, is op het randje van het schaamteloze.

Verslagen zoals deze, die bovendien in verschillende commissies werden besproken, moeten onderling kunnen worden vergeleken en moeten ten minste een dag vóór de behandeling in de openbare vergadering aan de senatoren worden rondgedeeld. Die ene dag is noodzakelijk. Indien wij willen voortgaan met het ontwaarden van deze instelling, moet ook deze regel van het reglement worden uitgehold! Tot voor kort heeft niemand erop gewezen dat voor de bespreking van deze ontwerpen een spoedbehandeling vereist zou zijn. Er werd hic et nunc spoed geëist pas nadat wij een beroep hebben gedaan op het reglement. Op onze vraag of iemand van oordeel was dat deze ontwerpen met spoed moesten worden behandeld, werd niet gereageerd. De meerderheid heeft de schorsing gevraagd om te overleggen.

Ik dring erop aan dat wij ten minste 24 uur de kans zouden krijgen om deze verslagen te lezen. Ik begrijp dat het misschien materieel onmogelijk was de documenten vroeger te bezorgen. Met mijn opmerkingen wil ik enkel wijzen op de noodzaak om de documenten te kunnen lezen voor de behandeling in de plenaire vergadering. Dit is onmogelijk wanneer zij pas bij de aanvang van de zitting worden rondgedeeld. Op dat ogenblik is het immers te laat om de fractie bijeen te roepen en te overleggen.

Ik vraag gewoon de toepassing van artikel 27, punt 5, eerste lid: «De verslagen worden vertaald, gedrukt in het Nederlands en het Frans en aan de senatoren rondgedeeld uiterlijk de dag vóór de algemene bespreking.» De laatste zin van artikel 27 is in dit geval niet van toepassing.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de Volksunie-fractie sluit zich aan bij de voorgaande spreker.

Ik wil erop wijzen dat het niet gaat om gewone wetsontwerpen. De goedkeuring van deze wetsontwerpen behelst de bekrachtiging van een resem koninklijke besluiten, waardoor de regering aan de controle van het Parlement ontsnapt. Iedereen herinnert zich ongetwijfeld de discussie ter gelegenheid van de bespreking van de volmachtenwetten. Hierbij werd opgemerkt dat de prerogatieven van het Parlement zouden worden gerespecteerd aangezien er naar aanleiding van de bekrachtiging een volwaardig parlementair debat zou plaatsgrijpen.

Thans stellen wij echter vast dat de regering deze procedure aangrijpt om beslissingen te nemen die volgens de Raad van State niet op deze manier kunnen worden genomen. Deze ontwerpen worden door de Senaat gesluist zonder volwaardige bespreking. De meerderheid wilde zelfs het debat laten doorgaan vlak nadat de documenten waren rondgedeeld en zonder dat de regering daarbij aanwezig zou zijn. Nu roept de meerderheid de spoedbehandeling in. Dit is een beschamende praktijk voor deze assemblee. Wij vragen met aandrang dat deze procedure niet wordt toegepast. De heer Hatry heeft daarnet uiteengezet dat dit probleem anders kan worden opgelost. Ik vraag af te zien van de spoedprocedure en de drie ontwerpen volgende week te bespreken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, abstraction faite de la faute de procédure qui a été commise, je voudrais souligner qu'au moment où le Sénat a abordé l'examen des quatre rapports en question, aucun des six ou sept ministres concernés n'était présent en séance. Or, à en juger d'après l'insistance du gouvernement à faire voter ces textes aujourd'hui, les projets en cause doivent être d'une importance politique fondamentale.

Le comble de l'ironie, monsieur le président, est que la plupart des rapporteurs voulaient se référer à leur rapport. Encore une fois, s'agissant de thèmes d'une telle importance politique, cela me paraît tout à fait scandaleux. Toujours abstraction faite de l'incident relatif à la procédure, j'estime qu'une assemblée parlementaire ne peut se voir traiter de la sorte.

Monsieur le président, je suis presque honteux d'avoir à soulever une telle question au Sénat dont je suis membre depuis 1981.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie sluit zich aan bij de drie vorige sprekers. Wij denken dat de drie ontwerpen zo belangrijk zijn dat een ernstige bespreking noodzakelijk is. Uit het voorstel van de heer Vandenberghe kunnen wij alleen maar afleiden dat deze instelling compleet zinloos is en dat de twee miljard die zij kost aan de belastingbetaler weggegooid geld is. In de gegeven omstandigheden kunnen wij niet anders dan een minimum aan respect opbrengen voor onze parlementaire instelling. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Dames en heren, ik meen mij persoonlijk te herinneren dat ik er in het bureau vorige week op gewezen heb dat wij riskeerden dat de verslagen niet tijdig zouden kunnen worden rondgedeeld en dat de regering had gevraagd deze ontwerpen spoedig te behandelen. Ik heb toen gevraagd of men er geen bezwaar tegen had de bespreking vandaag te houden, hoewel de termijn niet zou kunnen worden gerespecteerd. (*De heer Loones knikt ontkennend.*)

Ik merk dat de heer Loones het daar niet mee eens is. Dat neem ik hem helemaal niet kwalijk, want hij was op die vergadering niet aanwezig.

Gelet op de afspraak die in het bureau is gemaakt, ben ik wel verbaasd over het proceduredebat dat wij nu meemaken.

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, het lijkt bijna of u het mij kwalijk neemt dat ik er niet was. Mag ik eraan herinneren dat een aantal fracties van de Senaat niet in het bureau zijn vertegenwoordigd en zeer gelukkig zijn dat zij af en toe — zoals vandaag — eens worden uitgenodigd om te spreken over zaken die blijkbaar minder belangrijk zijn dan datgene waarover vorige week werd beslist. Zeker van de fracties die niet in het bureau zijn vertegenwoordigd, moeten de rechten worden gerespecteerd. Die fracties zijn even belangrijk als de andere.

Wij weten niets van de afspraak die in het bureau is gemaakt en die overigens, als ik het goed heb begrepen, wordt betwist. In ieder geval is de Senaat niet gebonden door deze afspraak waarbij niet alle fracties werden betrokken.

De voorzitter. — Dit is zeker waar voor de Volksuniefractie die niet aan de bespreking in het bureau heeft deelgenomen. Ik meen op geen enkel moment verwijtende woorden aan het adres van de Volksuniefractie te hebben uitgesproken.

Ik heb gewoon mijn persoonlijke visie op de afspraak in het bureau gegeven, maar ik wens dit niet als afdoend argument te gebruiken.

Wat het procedure-incident betreft, wijs ik erop dat er talrijke precedentes zijn waarin de Senaat toepassing heeft gevraagd van de laatste alinea van artikel 27 en beslist heeft om in spoedeisende gevallen over te gaan tot de lezing van het verslag.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, u zegt tegen de heer Loones dat hij zich niet geïrriteerd moet voelen. Wellicht moeten andere leden van het bureau, die wel aanwezig waren, zich wel geïrriteerd voelen.

Formeel heeft de Senaat het recht een spoedprocedure toe te passen. De Senaat heeft echter niet het recht zichzelf te ontwaarden. Als tot een spoedbehandeling wordt overgegaan dan geven wij de indruk dat deze bespreking voor ons slechts bijzaak is, dat wij het niet nodig vinden de verslagen tijdig te ontvangen en dat wij het niet nodig vinden dat de regering bij de bespreking aanwezig is.

Mijn opmerkingen richten zich niet tot degenen die ons de verslagen pas vandaag bezorgden, maar wel tot degenen die ons de kans niet geven deze te lezen. Een termijn van 24 uur voor de lezing van het verslag is volgens mij een absolute noodzaak.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, wanneer wordt een geval als spoedeisend beoordeeld?

Ik stel voor dat de Senaat daarover eenparig zou beslissen. In een gemeenteraad is een tweederde meerderheid vereist om te beslissen over een spoedprocedure. Indien de Senaat hierover met een gewone meerderheid beslist, getuigt dit van weinig respect voor de minderheid.

De voorzitter. — Mijnheer Loones, u bent een uitstekend advocaat en een te goed jurist om niet te weten dat wat u nu zegt, niet juist is. De Senaat beslist bij meerderheid, behoudens in uitdrukkelijk vermelde gevallen.

Het woord is aan de heer Van Hauthem.

De heer Van Hauthem (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, bij de aanvang van de vergadering werd er bij deze agendapunten geen vraag tot spoedbehandeling geformuleerd. Dat ware nochtans logisch geweest, want het reglement schrijft voor dat het verslag minstens één dag voor de algemene bespreking moet worden rondgedeeld. Zelfs wanneer de gezamenlijke oppositie erop heeft gewezen dat de voorgeschreven termijn niet in acht werd genomen, ook dan werd de spoedbehandeling nog niet gevraagd. De meerderheid gaf er de voorkeur aan het ogenblik van de stemmingen af te wachten.

Ik heb toen voorspeld dat de vraag tot spoedbehandeling zou worden gesteld op dat ogenblik wanneer de Senaat voltallig is. Nu om 17.40 uur wordt dit bewaarheid. Nu wordt de spoedbehandeling gevorderd.

Collega's, deze werkwijze is de Senaat onwaardig. Wij maken onszelf belachelijk. Wanneer er geen kentering komt, kan men de deuren hier misschien best voorgoed sluiten.

De voorzitter. — Collega's, krachtens het reglement vraag ik de Senaat zich uit te spreken over het voorstel van de heer Vandenberghe om over te gaan tot de lezing van de verslagen van de drie ontwerpen in de plenaire vergadering.

Conformément au règlement, je propose au Sénat de se prononcer sur la proposition de M. Vandenberghe tendant à ordonner la lecture des rapports en assemblée.

Ik breng het voorstel in stemming.

Je mets aux voix cette proposition.

— Dit voorstel, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

Cette proposition, mise aux voix par assis et levé, est adoptée.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, kunt u de uitslag van de stemming meedelen?

De voorzitter. — Mijnheer Anciaux, volgens artikel 43 van het reglement beslist de voorzitter over het resultaat van de proef en de tegenproef. Indien hij het nodig acht kan hij de stemming bij zitten en opstaan laten overdoen.

Het is niet gebruikelijk om de stemmen te tellen. De voorzitter beoordeelt het globale resultaat.

BENOEMING VAN DE LEDEN EN PLAATSERVANGENDE LEDEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

NOMINATION DES MEMBRES ET MEMBRES SUPPLÉANTS DE LA COMMISSION DE LA PROTECTION DE LA VIE PRIVÉE

De voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor nu over te gaan tot de geheime stemming voor de benoeming van acht leden en acht plaatsvervangende leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Nous procédons maintenant au scrutin pour la nomination de huit membres et huit membres suppléants de la Commission de la protection de la vie privée.

Het gedrukte stuk met de dubbeltallen voorgedragen door de Ministerraad werd rondgedeeld onder het nr. 1-771/1.

Le document reprenant les listes de deux candidats présentés par le Conseil des ministres a été distribué sous le n° 1-771/1.

Bij de afroeping van hun naam dienen de senatoren hun stembriefje in de stembus te deponeren.

À l'appel de leur nom, les sénateurs auront à déposer leur bulletin dans l'urne.

Het lot wijst de heer Hazette en mevrouw Willame aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

Le sort désigne M. Hazette et Mme Willame pour remplir les fonctions de scrutateurs.

De stemming begint met de naam van de heer Erdman.

Le vote commence par le nom de M. Erdman.

— Er wordt tot geheime stemming overgegaan.

Il est procédé au scrutin.

De voorzitter. — De stemming is gesloten.

Le scrutin est clos.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten terwijl de stemopnemers de stembrieven nazien.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins.

WETSONTWERP TOT BEKRACHTIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN GENOMEN MET TOEPASSING VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 STREKKENDE TOT REALISATIE VAN DE BUDGETTAIRE VOORWAARDEN TOT DEELNAME VAN BELGIË AAN DE EUROPESE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE, EN VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 TOT MODERNISERING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN TOT VRIJWARING VAN DE LEEFBAARHEID VAN DE WETTELIJKE PENSIOENSTELSELS (EVOCATIE)

Algemene bespreking

PROJET DE LOI PORTANT CONFIRMATION DES ARRÊTÉS ROYAUX PRIS EN APPLICATION DE LA LOI DU 26 JUILLET 1996 VISANT À RÉALISER LES CONDITIONS BUDGÉTAIRES DE LA PARTICIPATION DE LA BELGIQUE À L'UNION ÉCONOMIQUE ET MONÉTAIRE EUROPÉENNE, ET DE LA LOI DU 26 JUILLET 1996 PORTANT MODERNISATION DE LA SÉCURITÉ SOCIALE ET ASSURANT LA VIABILITÉ DES RÉGIMES LÉGAUX DES PENSIONS (ÉVOCATION)

Discussion générale

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissies aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-775/5. Zitting 1997-1998.*)

Conformément à notre règlement, le texte adopté par les commissions servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-775/5. Session de 1997-1998.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Wij bespreken eerst het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Nous abordons tout d'abord l'examen du rapport fait au nom de la commission des Affaires étrangères.

Het woord is aan de rapporteur om lezing te geven van het verslag.

De heer Bourgeois (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de commissie heeft artikel 10 van dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 3 december 1997.

De afvloeiingsmaatregelen streven in essentie twee doelstellingen na: de verjonging van de strijdkrachten en een verhoging van de investeringen door een verlaging van de personeelskosten.

Bovendien zullen die maatregelen als positief gevolg hebben dat jonge vrijwilligers voor het merendeel uit jonge laaggeschoolde werkzoekenden worden gerekruteerd.

Om het aandeel van de personeelsuitgaven in de begroting van Defensie te verminderen, zette het herstructureringsplan voor iedere personeelscategorie een aantal doelstellingen voorop.

Wat de officieren betreft, wordt de doelstelling van 5 000 personeelsleden momenteel met zo'n 500 eenheden overschreden. Er zijn 3 600 onderofficieren meer dan vooropgestelde cijfers van 15 000. Voor de vrijwilligers en de leerlingen liggen de cijfers net onder de vooropgezette doelstelling.

Om de doelstellingen te halen, kunnen twee methodes worden toegepast: minder mensen rekruteren of het aantal mensen dat de krijgsmacht verlaat verhogen.

Bij gebrek aan afvloeiingsmaatregelen heeft men tot nu toe de overtallen verminderd door voor alle categorieën minder personen te rekruteren. Die methode leidt tot een dramatische vergrijzing van de strijdkrachten en tot een verhoogd tekort aan jonge vrijwilligers.

De afvloeiingsmaatregelen, die alleen op officieren en onderofficieren van toepassing zullen zijn, zullen het mogelijk maken het aantal officieren en onderofficieren — en dus de personeelskosten — te verminderen en meer jonge militairen, inzonderheid jonge laag- of zeer laaggeschoolden te rekruteren.

Die maatregelen zullen het mogelijk maken beide doelstellingen, namelijk verjonging en investering te halen.

Twee soorten afvloeiingsmaatregelen zijn mogelijk: terbeschikkingstelling van oudere personeelsleden en loopbaanonderbrekingen met betere voorwaarden. Het betreft maatregelen die op basis van vrijwilligheid worden genomen.

Officieren en onderofficieren die binnen de vijf jaar pensioenge-rechtigd zouden zijn en commandanten voor wie dat binnen een jaar het geval zou zijn, kunnen, zo zij dat wensen, ter beschikking worden gesteld; zij ontvangen dan 80% van hun wedde, of het bedrag van hun pensioen, als dat hoger is dan 80% van hun wedde.

Deze maatregel kan verplicht worden gemaakt voor officieren die binnen de vijf jaar en voor commandanten die binnen een jaar aan hun pensioen toe zijn en die geen promotiemogelijkheden meer hebben.

De verbeterde vorm van loopbaanonderbreking is bedoeld voor officieren en onderofficieren met vijftien jaar anciënniteit. Zij kunnen gedurende negen jaar loopbaanonderbreking nemen. De eerste drie jaar ontvangen zij een premie; die jaren komen in aanmerking voor de berekening van hun pensioen en ze kunnen aanspraak maken op een onvoorwaardelijke herintegratie. De volgende twee jaar blijven meetellen voor de berekening van hun pensioen en tijdens die periode behouden ze hun recht op onvoorwaardelijke herintegratie. De laatste vier jaar behouden zij alleen het recht op herintegratie.

Deze maatregel biedt officieren en onderofficieren de kans de strijdkrachten in goede omstandigheden te verlaten, aangezien de maatregel een vangnet biedt mocht er iets fout lopen.

Naast de afvloeiingsmaatregelen werd bovendien, voor alle categorieën van het personeel de mogelijkheid van deeltijdse arbeid ingevoerd, met dien verstande dat het leger operationeel blijft aangezien de gevechtseenheden buiten die regeling vallen. Zoals elders in het openbaar ambt zullen de militairen aanspraak kunnen maken op een vierdaagse werkweek, op vervroegde half-tijdse pensionering en op loopbaanonderbreking.

De belangrijkste doelstelling van deeltijdse arbeid is niet om personeel te doen afvloeien. Dat neemt niet weg dat de vrijgemaakte tijd het mogelijk zal maken de personeelsuitgaven te verminderen en het aantal kruten op te drijven.

Mochten deze afvloeiingsmaatregelen succesvol blijken, dan zal men een grote stap voorwaarts in de richting van de herstructurering van de strijdkrachten hebben gedaan. Deze maatregelen zullen het immers mogelijk maken de investeringen, die de jongste jaren dramatisch geslonken waren, te verhogen en het personeel van Landsverdediging te verjongen en dus opnieuw dynamischer te maken.

Een commissielid constateert dat er, volgens de minister, 500 officieren en 3 600 onderofficieren meer zijn dan de vooropgestelde cijfers van respectievelijk 5 000 en 15 000. Is dat de toestand die ontstaan is na de uitvoering van de herstructureringsplannen of met andere woorden is dat de huidige toestand? In hoeverre moet de personeelssterkte van het leger nog verder worden verminderd?

Hetzelfde lid merkt voorts op dat er aan de ene kant, door de afvloeiing van de hogere kaders, belangrijke loonmassa's vrijkomen. Aan de andere kant is er sprake van aanwerving van laaggeschoolden. Is het de bedoeling een besparing te realiseren of zal de

vrijgekomen loonmassa volledig worden benut voor nieuwe aanwervingen? Wat is het aantal jongeren dat moet worden aangeworven om het gewenste doel (personeel op peil houden en verjonging van het personeel) te bereiken?

Het lid vraagt zich voorts af of de aanwerving van laaggeschoolden voor het leger aan een werkelijke behoefte beantwoordt. Vroeger werd erop gewezen dat een te korte legerdienst het onmogelijk maakte de dienstplichtigen afdoende op te leiden. In die tijd beschikte men soms nog over hooggekwalificeerde dienstplichtigen. Nu opteert men klaarblijkelijk voor laaggeschoolden. Hoeveel vrijwilligers (soldaten en korporaals) beoogt men te bereiken?

De minister bevestigt de streefcijfers van 5 000 officieren en 15 000 onderofficieren, cijfers die in januari 1998 zouden moeten worden bereikt. Daardoor zou het leger een normale leeftijds-piramide hebben.

Door de afvloeiing van de hogere kaders wordt er inderdaad bespaard. Het is de bedoeling 70% van de besparingen aan te wenden voor de recrutering van laaggeschoolde vrijwilligers die 5 jaar in dienst zullen blijven. Gedurende die tijd zullen deze vrijwilligers een opleiding genieten die hen ook dienstig kan zijn op de arbeidsmarkt.

Hetzelfde lid merkt vervolgens op dat er momenteel ongeveer 19 000 vrijwilligers zijn. Onder hen zijn er ook een aantal anderen. Is er voor die categorie ook een afvloeiingsregeling of geldt deze alleen voor de officieren en de onderofficieren?

De minister antwoordt dat er geen vrijwilligers in overtal zijn, integendeel: op de geplande 20 000 zijn er actueel minder dan 19 000 in de krijgsmacht aanwezig.

Men kan dus geen overtal wegwerken dat er niet is.

De heer Hatry dient een amendement (nr. 7) in dat ertoe strekt om het 2° aan te vullen als volgt: «Artikel 1, 3°, c), van het koninklijk besluit wordt vervangen als volgt: «c) tenminste 51 jaar oud is, voor de vrijwilligers.»

De mogelijkheid om in disponibiteit te worden gesteld moet worden uitgebreid tot de oudste vrijwilligers niet-specialisten.

Vanaf 5 jaar (op vijf jaar van hun pensioen dus) moeten de vrijwilligers voor de maatregel in aanmerking kunnen komen.

Bovendien zal het vertrek van die vrijwilligers, die in de hoogste bezoldigingstranche zitten, middelen vrijmaken waarmee jonge vrijwilligers kunnen worden gerekruteerd en zodoende de operationaliteit van de krijgsmacht op peil kan worden gehouden.

De minister bevestigt dat de vrijgekomen loonmassa van de officieren en onderofficieren die afvloeien gedeeltelijk naar de supplementaire aanwerving van jonge vrijwilligers gaat. Dit argument gaat echter niet op voor de afvloeiing van vrijwilligers: de loonwag is immers veel kleiner. Zo zouden zeven oude vrijwilligers moeten afvloeien in disponibiteit om voldoende ruimte te creëren om één bijkomende jonge vrijwilliger aan te werven. Op die wijze zouden niet te verantwoorden tekorten in het leven worden geroepen.

Het amendement wordt verworpen met 7 stemmen tegen 1 stem.

Het subgeheel van het wetsontwerp, zijnde artikel 10, wordt met dezelfde stemmenverhouding aangenomen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het uitbrengen van dit verslag. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission des Affaires sociales.

Het woord is aan de rapporteur om lezing te geven van het verslag.

Mevrouw Merchiers (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, dit rapport luidt als volgt.

Hiervoor kan worden verwezen naar het verslag van de commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers — Stuk Kamer nr. 1195/9.

Een lid merkt op dat deze reeks volmachtenbesluiten bovenop de twee treinen komt die reeds eerder werden bekrachtigd en de verwarring in dit verband alleen maar groter maken. Het geheel is een onontwarbaar kluwen geworden waar niemand zijn weg nog in terugvindt.

Voorts kan men alleen maar vaststellen dat ook deze reeks maatregelen louter kunst- en vliegwerk zijn waaraan elke algemene visie ontbreekt. Zo is het tekenend dat momenteel in de Kamer van volksvertegenwoordigers een ontwerp van wet houdende sociale bepalingen voorligt, waarin een aantal van de koninklijke besluiten die hier nog moeten worden bekrachtigd, worden gewijzigd.

Meer dan ooit is er een algemene reflectie nodig over de vraag waar men met het gezondheidsbeleid naar toe wil, maar hiervan is in de voorliggende teksten niet het minste spoor te vinden. Men vindt gaten in de begroting en die worden opgevuld met geld te halen waar het gemakkelijkst te vinden is.

Een goed voorbeeld hiervan vindt men reeds in artikel 7, 1°, van het ontwerp. Een inlevering van 3% in de geneesmiddelensector die werd opgelegd door een volmachtenbesluit van februari 1997 wordt met 1% verhoogd door een ander volmachtenbesluit van april 1997.

Spreker wenst overigens te vernemen hoe groot de budgetoverschrijding in de geneesmiddelensector is. Het argument van de minister dat deze overschrijding voor een deel te wijten is aan de traagheid van de administratieve procedures is weinig overtuigend. Men wist immers op voorhand hoeveel tijd die vergen.

Het valt te vrezen dat dit beleid ernstige gevolgen zal hebben op het economische vlak. De geneesmiddelenindustrie zal zich immers met de tijd gaan oriënteren op landen waar een meer coherent beleid gevoerd wordt en waar haar voornaamste rol er niet in bestaat de putten in de sociale zekerheid te dempen. Men stelt overigens vast dat deze sector zich steeds meer op het buitenland richt waar de termijnen voor de erkenning van medicamenten ook niet zo lang aanslepen als bij ons.

Ook met betrekking tot artikel 8 stelt men vast dat sommige van de hierin vermelde maatregelen nu reeds worden gecorrigeerd in het ontwerp van programmawet dat in de Kamer ter bespreking ligt. Het beleid neemt onvoldoende tijd om te onderzoeken welke verschuivingen de ingrepen teweegbrengen met als gevolg dat de wetgeving bulkt van de inconsequenties.

Het lid verklaart dat hij principieel voorstander is van het globaal beheer van de sociale zekerheid. Het besluit van 8 augustus 1997, dat door artikel 9 wordt bekrachtigd roept echter een hoop vragen op. De Raad van State vraagt in zijn advies bij dit besluit uitdrukkelijk dat zou worden gespecificeerd in welke gevallen een van de beide percentages vermeld in artikel 1, 3°, moet worden toegepast. Op deze vraag is nergens geantwoord.

In de toelichting bij artikel 3 van het besluit wordt verklaard dat het Beheerscomité van de sociale zekerheid niet belast is met het beheer van de reserves die niet toebehoren aan het globaal beheer. De beheerorganen van de betrokken sectoren moeten in staat worden geacht deze taak zelf uit te oefenen. Over welke reserves gaat het hier? Moeten hiertoe bijvoorbeeld de inningen door het RIZIV worden gerekend, zoals de heffingen op de overlevingscontracten, of de hospitalisatieverzekeringen, of betreft het andere inkomsten?

Persoonlijk is de spreker ervan overtuigd dat dergelijke inkomsten onder het globaal beheer zouden moeten ressorteren. Artikel 5 van het besluit bepaalt dat de kapitalisatiestelsels van de beroepsziekten en de kinderbijslag voor het personeel van de plaatselijke en provinciale overheidsbesturen van het globaal beheer uitgesloten zijn. Ook de jaarlijkse vakantieregeling wordt «om principiële redenen» buiten het globaal beheer gehouden. Wat zijn die principiële redenen dan wel?

In artikel 8 van het besluit worden de thesauriebehoeften van de diverse regelingen en takken gedefinieerd als het verschil tussen de uitgaven en de eigen inkomsten. Wat moet men onder een dergelijke algemene omschrijving verstaan en draagt een dergelijk financieringsmechanisme op basis van behoeften en uitgaven geen gevaar in zich van een slecht beheer van het stelsel? Wie veel uitgeeft zal ook veel krijgen.

Artikel 12 bepaalt dat de RSZ namens het globaal beheer leningen kan aangaan. Waarom is deze leningsmachtiging niet geplafonneerd? Dit is niet alleen noodzakelijk om een ernstige controle van het Parlement mogelijk te maken, maar ook om de schulden binnen de perken te houden. Was deze bepaling overigens nodig omdat er een behoefte is om leningen aan te gaan?

Hetzelfde artikel 12 stelt dat de regelingen en takken vanaf 31 december 1994 hun reserves voor onbepaalde duur renteloos ter beschikking stellen van het globaal beheer. Wat betekent dit vanuit het oogpunt van de terugwerkende kracht? Als er sinds 31 december 1994 reeds leningen toegestaan waren met een rente, moet die rente dan door de takken aan het globaal beheer worden terugbetaald? Welke leningen in welke takken worden door deze maatregel renteloos? Wat gebeurt er indien de afzonderlijke takken leningen hebben aangegaan die moeten worden terugbetaald op een moment dat de reserves van deze takken zijn in beslag genomen door het globaal beheer?

De Raad van State merkt in zijn advies op dat uit het verslag aan de Koning duidelijk blijkt dat alleen het globaal beheer nog leningen kan afsluiten en dat deze mogelijkheid wordt ontzegd aan de afzonderlijke takken. In de tekst wordt echter niet bepaald, zegt de Raad van State, dat de sociale zekerheidsinstellingen in het kader van de regelingen en de takken geen leningen kunnen afsluiten. Het advies besluit dan ook dat de bedoeling van de stellers van de tekst onvoldoende in het ontwerp tot uiting komt. Formeel kunnen er zowel op het niveau van de takken als van het algemeen beheer leningen worden aangegaan.

Artikel 11 van het besluit strekt ertoe artikel 39, § 6, van de wet van 29 juni 1981 te vervangen, maar hierbij werd het bestaande tweede lid van dit artikel niet hernomen. Dit tweede lid omvat echter de rechtsgrond voor de overdracht van de bedragen aan de RSZ. De Raad van State vraagt zich dan ook af of er na de schrapping van dit lid nog wel een bepaling is die de bedoelde overdrachten oplegt en voegt hieraan toe dat «de ontworpen bepalingen van de besluitwetten van 10 januari 1945 en 7 februari 1945, in verband met het storten van bepaalde opbrengsten aan de RSZ — Globaal Financieel Beheer, respectievelijk door het nationale pensioenfonds voor mijnwerkers en de Hulp- en Voorzorgkas voor zeevarenden lijken (...) immers niet te voorzien in de overdracht van de opbrengst van de inhouding bedoeld in artikel 39 van de wet van 29 juni 1981. De overdracht van de bedoelde opbrengst blijft in elk geval vereist, opdat die opbrengst aangewend zou kunnen worden voor de financiering van de regelingen van het Globaal Financieel Beheer.» Kan de minister terzake duidelijkheid verschaffen?

Bij artikel 14 tenslotte stelt de Raad van State een bevoegdheidsoverschrijding vast: het ontworpen artikel 39bis, § 2, derde lid, bepaalt dat de Koning de nadere regelen kan vaststellen voor het ter beschikking stellen van de reserves. Het vierde lid van deze paragraaf stelt dat de Koning aan de RSZ-Globaal Financieel Beheer kan opleggen om het geheel of een gedeelte van de reserves opnieuw ter beschikking te stellen van de betrokken regelingen en takken. De delegatie die aldus aan de Koning verleend wordt, heeft tot gevolg dat de Koning de door het ontworpen besluit opgezette regeling zou kunnen beperken of ongedaan maken zonder dat daartoe een bekrachtiging van de wetgever nodig is. Een dergelijke delegatie gaat volgens de Raad van State de perken te buiten van de bijzondere machten waarover de Koning beschikt. In het ontworpen besluit zouden minstens de criteria bepaald moeten zijn waardoor de Koning zich moet laten leiden.

Een andere spreekster vestigt de aandacht op het besluit van 8 augustus 1997, dat ziekenhuisapothekers de mogelijkheid biedt onder bepaalde voorwaarden geneesmiddelen af te leveren aan personen die gehuisvest zijn in rustoorden.

Zij vraagt of deze mogelijkheid op een of andere wijze territoriaal is begrensd. Indien een ziekenhuis in een stad onbepert in de hele omgeving kan toeleveren aan de genoemde instellingen, betekent dit toch serieuze concurrentie voor de gewone apotheken. Wat is overigens de raming van de besparingen die door deze maatregel zouden worden gerealiseerd en hoeveel personen zouden hier potentieel van kunnen genieten?

De maatregel roept overigens nog een aantal andere vragen op. Het is evident dat bejaarden die thuis worden verzorgd er niet kunnen van genieten en hierdoor duurdere geneesmiddelen zullen moeten kopen dan de mensen in een rustoord. Voorts hebben de verpakkingen van de geneesmiddelen die in ziekenhuizen worden verstrekt geen bijsluiters. Kan dit geen probleem opleveren in bijvoorbeeld een beschutte woning waar niet altijd een dokter of een apotheker aanwezig is?

Ten slotte toont deze aangelegenheid aan dat toch eens een gesprek zou moeten worden gewijd aan het precieze statuut van — en het onderscheid tussen de ziekenhuisapotheker en de officina-apotheker.

De minister van Sociale Zaken wijst er in haar antwoord voor eerst op dat België, samen met Frankrijk de hoogste geneesmiddelenconsumptie van Europa kent. Dit zegt al veel. In 1997 zullen de uitgaven voor geneesmiddelen de ramingen met 6 miljard overschrijden, maar hierbij moet worden toegegeven dat deze ramingen niet realistisch waren. Aan de basis voor het budget van 1998 zal de reeds genoemde 4% worden meegerekend die ongeveer 2,4 miljard frank vertegenwoordigt.

Een aantal maatregelen van de regering gericht op prijsverlagingen en op een structurele verlaging van de uitgaven hebben in de sector tot enige onrust geleid. Vooral prijsverlagingen kunnen immers doorwerken in andere Europese landen en in andere sectoren. De veelvuldige contacten met de industrie in dit verband hebben geleid tot een engagement om op twee jaar tijd 900 betrekkingen te creëren. In feite zijn er, ondanks de maatregelen in de sector, meer dan 1 000 banen bijgekomen.

De werkgelegenheid in de sector wordt momenteel overigens in zeer belangrijke mate bepaald door de technologische evolutie. Men stelt vast dat internationale concerns in de ene vestiging enkele tientallen hooggespecialiseerde werknemers in dienst nemen, maar in een andere een veelvoud hiervan, dat minder geschoold is, ontslaat. Dat de sector nog reserves heeft, blijkt overigens uit het feit dat er nog steeds zeer hoge *ristorno's* kunnen worden gegeven.

De minister erkent niettemin dat de registratietermijn voor geneesmiddelen in België te lang is. Nadien volgt nog eens de lijdensweg voor de erkenning door het RIZIV. Aan de basis van dit laatste probleem ligt vaak het feit dat de nieuwe producten erg duur zijn. De partners in het RIZIV zijn op hun hoede voor de terugbetaling van middelen waarvan niet altijd precies kan worden ingeschat op welke schaal zij zullen worden verdeeld.

Wat het toeleveren van geneesmiddelen door ziekenhuisapothekers aan rustoorden betreft, gaat het hier in feite om de uitbreiding van een regeling die nu al bestaat voor andere instellingen. Het is het rustoord zelf dat de aanvraag voor de geneesmiddelen moet doen en de ziekenhuizen kunnen zich op geen enkele wijze opdringen.

De winstmarge in een ziekenhuisapothek bedraagt 21% tegenover 30% voor een gewone apotheek. Het rustoord en dus de patiënt heeft een voordeel van 9%. Aangezien de rustoorden volkomen vrij zijn om van het systeem gebruik te maken, is het moeilijk in te schatten hoeveel instellingen uiteindelijk van het systeem gebruik zullen maken.

De geneesmiddelen worden niet «in bulk» verstrekt, maar in de normale verpakkingen zodat alle veiligheidsnormen inzake informatie en gebruik gegarandeerd zijn.

De minister merkt vervolgens op dat de overheid een duidelijke keuze gemaakt heeft voor het globaal beheer van de sociale zekerheid omdat ten gevolge van de demografische evolutie de vastgestelde bijdragevoeten niet meer in overeenstemming waren met de uitgavenbehoeften in de diverse sectoren. Bovendien laat het globaal beheer een grotere efficiëntie toe inzake de controle van de uitgaven.

Alle reserves die door de verschillende parastatalen werden opgebouwd na het totstandkomen van het globaal beheer zijn hiervan ter beschikking. De reserves die voordien bestonden

worden ook ter beschikking gesteld van het globaal beheer, maar de parastatalen behouden voor deze bedragen een schuldverdeling op het globaal beheer.

In het verleden hadden een aantal parastatalen de bevoegdheid leningen aan te gaan. Die wordt in de voorliggende koninklijke besluiten ongedaan gemaakt en vervangen door een algemene leningsbevoegdheid van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. De teksten in dit verband zijn herwerkt in het licht van de adviezen van de Raad van State.

De sectoren worden inderdaad gefinancierd volgens hun behoeften, wat niet meer dan logisch is. In het globaal beheer is overigens een sterk controlemechanisme ingebouwd dat moet verhinderen dat deze behoeften zouden exploderen. De controle gebeurt door een tripartiete — werkgevers, werknemers en overheid — waarvan men mag aannemen dat zij de nodige verantwoordelijkheidszin aan de dag zal leggen. Deze moet in een jaarlijks rapport niet alleen verantwoording afleggen van de inkomsten en uitgaven, maar ook maatregelen onderzoeken om tot een grotere efficiëntie te komen.

De eigen inkomsten van de parastatalen die door deze ook geïnd worden komen niet in het globaal beheer, maar worden wel in mindering gebracht bij de vaststelling van de behoeften.

De opmerking van de Raad van State bij artikel 13 van het voorontwerp (artikel 11 van het ontwerp) werd ondervangen door een betere redactie van de artikelen 1 en 2, waarin duidelijk gesteld wordt dat de bijdragen van de mijnwerkers en de zeelui bestemd zijn voor het globaal beheer en overigens de verplichting wordt opgelegd deze bijdragen door te storten aan het globaal beheer.

Wanneer men uitgaat van het principe dat de financiering gebeurt op basis van de behoeften, kan er geen leningsplafond worden vastgesteld. De leningsmachtiging is dan gelijk aan de beschikbare ontvangsten en de vastgestelde behoeften.

Een lid merkt op dat de problemen van de farmaceutische sector niet in eerste instantie een kwestie zijn van heffingen of winstmarge. Waar het om gaat is het gebrek aan stabiliteit en zekerheid in België. De internationale concerns moeten vooruit kunnen plannen en zij doen dit in de filialen waar dit mogelijk is. In ons land kan men vandaag niet zeggen of de heffingen over twee jaar 3%, 5% of 8% zullen bedragen.

Er kunnen de jongste twee jaar wel jobs bijgekomen zijn, maar dit geeft geen enkele garantie voor de toekomst. De regering kan zich wat dit betreft niet verschuilen achter de technologische evolutie op mondiaal vlak. Het is precies noodzakelijk dat de nodige stabiliteit wordt gegarandeerd om de research naar hier te trekken.

Wat de prijs van de geneesmiddelen betreft, blaast de regering overigens warm en koud. Enerzijds betreurt zij dat ons land een te hoog verbruik van medicamenten kent, maar anderzijds doet zij er alles aan om de prijs van de producten zo laag mogelijk te houden.

Men kan de economische realiteit op dit vlak niet ontlopen. Het spreekt vanzelf dat in de sector sociale overwegingen een plaats moeten krijgen, maar het is niet gezond dat deze ertoe leiden dat de prijzen kunstmatig laag worden gehouden, want precies aldus wordt elke rem tegen overconsumptie weggenomen.

De antwoorden van de minister bevestigen voorts dat er in het globale beheer geen enkele rem is op de uitgaven. De norm voor het toekennen van middelen zijn immers wel degelijk de behoeften. Dit is de beste manier om binnen de kortste keren tot een ontsparing op het financiële vlak te komen, temeer daar het niet nodig werd geacht een leningsplafond op te leggen. De enige manier om dit vermijden bestaat erin na te gaan wat de beschikbare middelen zijn en die op een zo efficiënt mogelijke manier te verdelen.

Het lid vraagt nog wat de omvang is van de reserves die niet aan het globaal beheer werden overgedragen en van de leningen die werden aangegaan zowel door het globaal beheer als door de sectoren.

De minister antwoordt dat de verlaging van de prijs van de geneesmiddelen uitermate belangrijk is, zowel voor de patiënt als voor de sociale zekerheid, wat men vanuit een louter economische

optiek hierover ook mag beweren. Het inwerken op de prijs moet echter samengaan met maatregelen om de volumes te verlagen. De regering heeft op het vlak van de registratie een enorme weg afgelegd zowel wat het soort medicamenten als wat de voorschrijvers betreft.

De keuze om de sociale zekerheid te financieren is vanzelfsprekend een keuze voor een bepaald maatschappijtype waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten. Zij hangt samen met een bepaalde visie op de samenleving. Indien de betrokkenen hun verantwoordelijkheid opnemen, wat mag worden verwacht, hoeft niet voor een ontsparing van de uitgaven te worden gevreesd. De regering heeft overigens, ook wat het evenwicht in de sociale zekerheid betreft, de jongste jaren op het budgettaire vlak een enorme weg afgelegd die een zekere ruimte geeft. Dit is mogelijk geweest dankzij de enorme inspanningen door de gewone mensen.

Het lid repliceert hierop dat in het globaal beheer zoals thans opgevat, geen enkel mechanisme is ingebouwd om de uitgaven binnen de perken te houden. Een systeem gebaseerd op behoeften zonder enige rem op de uitgaven lijkt erg sociaal, maar is dit niet omdat de volgende generaties hiervan de rekening zullen gepresenteerd krijgen. Er is geen enkele mogelijkheid om ook maar enige reserve op te bouwen.

Mevrouw Nelis en de heer Coene dienen een amendement (nr. 4 A) in dat ertoe strekt het artikel 7, 1°, te doen vervallen.

Een indiener verduidelijkt dat de verhoging van de heffing met 1% tot 4% op de omzet van terugbetaalbare geneesmiddelen door farmaceutische firma's, structureel geen enkele oplossing biedt voor de budgettaire ontsparingen.

Dit amendement wordt verworpen met 7 tegen 3 stemmen.

Dezelfde auteurs dienen tevens een amendement (nr. 4 B) in dat tot doel heeft artikel 7, 2°, te doen vervallen.

Een indienster verwijst naar de algemene bespreking. Zij wenst evenwel nogmaals de nadruk te leggen op de noodzaak van een grondig debat over het statuut van de officina-apotheker en dat van de ziekenhuisapotheker.

Dit amendement wordt verworpen met 7 tegen 3 stemmen.

De amendementen nrs. 5 A en 2 B, van dezelfde auteurs die ertoe strekken het artikel 8, 1° en 2°, op te heffen, worden verworpen met 7 tegen 3 stemmen.

Hun amendement nr. 6 dat ertoe strekt het artikel 9 te doen vervallen, wordt eveneens verworpen met 7 tegen 3 stemmen.

De artikelen 7, 8 en 9 in hun geheel worden aangenomen met 7 tegen 3 stemmen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het uitbrengen van dit verslag. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Het woord is aan de rapporteur om lezing te geven van het verslag.

Mevrouw Van der Wildt (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, er werden geen amendementen ingediend.

Subgeheel (artikel 3) werd aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het uitbrengen van het verslag. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Nous abordons maintenant le rapport fait au nom de la commission des Finances et des Affaires économiques.

Het woord is aan de rapporteur om lezing te geven van zijn verslag.

De heer D'Hooghe (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, zie hier het verslag.

Het voorliggende wetsontwerp werd op 19 november 1997 door de Senaat geëvoceerd. De onderzoekstermijn ervan verstrijkt op 10 december 1997.

De artikelen 1, 2, 4, 5, 6 en 11, werden naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden verzonden, die ze heeft onderzocht tijdens haar vergaderingen van 25, 26 en 27 november en 2 december 1997.

De voorzitter. — Ik stel vast dat de belangstelling van sommige senatoren die uitdrukkelijk de lectuur van de verslagen hebben gevraagd, klaarblijkelijk is geslonken, want zij zijn niet meer aanwezig.

De heer D'Hooghe (CVP), rapporteur. — Artikel 2 bekrachtigt het koninklijk besluit van 3 april 1997 en het besluit van 18 juni 1997.

1. Inleidende uiteenzetting van de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie

Het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen betreffende de overdracht van sommige personeelsleden van Belgacom aan de federale overheid heeft de overheveling georganiseerd van de personeelsleden van twee diensten van Belgacom — de Radio-Maritieme dienst en de dienst Kijk- en Luistergeld.

De eerste dienst staat in voor een uitsluitend federale bevoegdheid. De tweede int een belasting voor rekening en ten bate van de gemeenschappen.

Sedert 1 april 1997 staan de gemeenschappen in voor de inning van het kijk- en luistergeld.

De gemeenschappen hebben aanvaard gebruik te maken van het personeel dat vroeger deze opdracht bij Belgacom vervulde en dat sindsdien overgeheveld werd naar het BIPT.

Daarom bepaalt hoofdstuk IV van het ontwerp van programwet houdende diverse bepalingen dat het BIPT het personeel dat belast is met de inning van het kijk- en luistergeld dat naar het BIPT overgeheveld werd, ter beschikking kan stellen van de gemeenschappen. Daardoor kan de Staat de lasten van de overheveling van het personeel van Belgacom sterk beperken. De gemeenschappen beschikken over bevoegd personeel voor de inning van een heffing waarvan de opbrengst hen toekomt. Eveneens om deze reden wordt de laatste hand gelegd aan een samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de gemeenschappen over de nadere regeling van de overheveling.

Het koninklijk besluit over de reconversie en het vrijwillig vertrek van Belgacom-personeel, heeft betrekking op het scheppen van een tijdelijk stelsel van verlof voorafgaand aan het pensioen.

1. Schepping van een tijdelijk stelsel van verlof voorafgaand aan het pensioen tussen 50 en 60 jaar;

2. Vanaf 60 jaar worden deze personen ambtshalve op pensioen gesteld en ontvangen een pensioen alsof zij tot hun 60e hadden gewerkt;

3. Startkapitaal. Bedrag: 50% van de laatste jaarwedde;

4. Voor de overlevingspensioenen wordt de normale berekeningswijze toegepast alsof de persoon in activiteit was op het ogenblik van het overlijden.

De uitbetalingen in het kader van de vervroegde uittreedingsregeling gebeuren via het eigen pensioenfonds van Belgacom en zijn bijgevolg integraal onderworpen aan de controleprocedures voor het fonds, meer bepaald het toezicht door de Controledienst voor de verzekeringen en de controle door de regeringscommissaris.

De voorstellen van de directie hadden zelfs een overdonderend succes aangezien 6 290 mensen zich spontaan kandidaat hebben gesteld, wat 98% uitmaakt van de personen die aan de vereiste voorwaarden voldoen.

In een economische wereldcontext die vaak wreed en meedogenloos is, werden de menselijke waarden geëerbiedigd. Niettegenstaande haar omvang werd de operatie gevoerd in volle eerbied voor de werknemers.

Op dezelfde manier heeft men ongetwijfeld nooit zoveel inspanningen aan de dag gelegd om zeer veel personeelsleden om te scholen.

Het plan «People, Teams and Skills» betekent voor België een nooit geziene inspanning.

Een lid wijst op de opmerking van de Raad van State dat de Staat de aan het personeel verleende voordelen waarborgt voor een periode die niet in de tijd beperkt wordt, maar dat niet doet voor zijn eigen ambtenaren. De Raad is het daar niet mee eens. Waarom heeft de regering het advies van de Raad van State niet gevolgd?

De minister merkt op dat de regering geantwoord heeft op de opmerkingen van de Raad van State. Elk personeelslid behoudt zijn voordelen, maar verliest de premies die «onverenigbaar» zijn met zijn nieuwe functie.

Hetzelfde lid vraagt of het vakbondsoverleg is afgerond. Zal het personeel dat om uiteenlopende redenen niet meer in ploegen werkt en alleen nog overdag werkt, de ploegenpremie verliezen? Een dergelijke premie is bedoeld om het nadeel van onregelmatig werk voor de betrokkene te compenseren. Zal dit soort premies verdwijnen?

De minister antwoordt dat het vakbondsoverleg over het verlies van sommige voordelen is afgelopen. Voor de rest is het principe duidelijk. De personeelsleden behouden alle voordelen behalve die voordelen die niet «verenigbaar» zijn met hun nieuwe functie. De premies voor ploegenwerk, voor gevaarlijk werk, enzovoort worden behouden behalve wanneer zij onverenigbaar zijn met het nieuw soort werk.

In verband met het voorbeeld van de voorzitter zij opgemerkt dat de personeelsleden hun ploegenpremie zullen behouden aangezien die niet onverenigbaar is met de nieuwe functie. Er wordt thans met de vakbonden onderhandeld over een ontwerp van koninklijk besluit waarin bepaald wordt welke premies zullen worden behouden en welke niet. Na afloop van die onderhandelingen zal men zien wat de vakbonden werkelijk als onverenigbaar beschouwen met de nieuwe functies en wat niet. Wie over die onverenigbaarheid zal beslissen moet ook tijdens de onderhandelingen worden bepaald.

Het lid vindt dat het woord «onverenigbaar» niet zo goed gekozen is.

De minister is van mening dat het om een sterk woord gaat, dat niettemin ruim kan worden geïnterpreteerd. Men poogt ervoor te zorgen dat die werknemers globaal hun inkomen behouden, maar terzelfder tijd bepaalt men regels om te voorkomen dat bijvoorbeeld iemand die vroeger op palen klom maar dat nu niet meer doet, niet zijn vroeger statuut opeist om toch nog die premie te krijgen. Men kan die premie afschaffen, maar in de nieuwe organisatie iets anders invoeren. Zodoende behouden mensen die overgeheveld zijn en niets gevraagd hebben, globaal hun inkomen, maar worden terzelfder tijd toestanden afgeschaft die absurd zijn en geen verband meer houden met de uitgeoefende functies.

1. Inleidende uiteenzetting door de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel

Het artikel 4 strekt ertoe drie koninklijke besluiten te bekrachtigen die zijn aangenomen krachtens de kaderwetten van 26 juli 1996: de besluiten van 6 mei 1997, 27 mei 1997 en 19 augustus 1997.

Het koninklijk besluit van 6 mei 1997 wijzigt het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen inzake taks op de aflevering van effecten aan toonder. Deze taks wordt opgelegd aan de inschrijver op effecten die deze zelf wil bewaren in een materiële vorm. De taks is dus bedoeld om de dematerialisatie van effecten zoveel mogelijk te bevorderen. Er is gebleken dat formeelrechtelijke regels aangenomen moeten worden om deze regeling te kunnen toepassen. Bovendien bevat het besluit ook een regeling voor enkele problemen die zijn gerezen bij de toepassing van deze taks.

Het tweede luik van dit koninklijk besluit voorziet in een vrijstelling van de taks op de aflevering van effecten aan toonder wanneer het gaat om een aflevering in het buitenland of een aflevering in België aan een niet-inwoner van door de Staat, de ge-

meenschappen of de gewesten in deviezen uitgegeven effecten. Met deze vrijstelling wil men dit soort uitgaven sparen, omdat het op de desbetreffende markt vaak nog de gewoonte is dat de effecten in een materiële vorm worden afgeleverd.

Het koninklijk besluit van 27 mei 1997 wijzigt het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde en heeft tot doel de belastingontduiking in de telecommunicatiesector te bestrijden door de invoering van afwijkende regels betreffende de plaatsbepaling van diensten inzake telecommunicatie voor de BTW. Met dit koninklijk besluit wordt artikel 9, § 1, van richtlijn 77/388/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 mei 1977 dus omgezet in Belgisch recht. Men vond het dus nodig een afwijking in te voeren op de gebruikelijke regels betreffende de plaatsbepaling van diensten. Op 17 maart 1997 stond de Raad van de Europese Unie de lidstaten toe een afwijkende maatregel toe te passen waardoor telecommunicatiediensten werden belast in het land waar het verbruik plaatsvindt. Zonder deze afwijking zouden de lidstaten aanzienlijke fiscale inkomsten derven zodra de dienstverlener zijn zetel buiten de Gemeenschap heeft of buiten de Gemeenschap is gevestigd.

Het derde koninklijk besluit, van 19 augustus 1997, verhoogt met 1,5 miljard, enkel voor 1997, de speciale aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten. De hieruit voortvloeiende meerontvangsten zullen nog dit jaar worden aangewend voor de alternatieve financiering van de sociale zekerheid. De minister benadrukt dat deze belastingtoeslag eenmalig en uitzonderlijk is, aangezien de aanslag voor de elektriciteitsproducenten voor het overige ongewijzigd blijft.

Een lid betreft dat de bepaling in verband met de taks op de aflevering van effecten aan toonder aanleiding geeft tot misbruiken. In de praktijk wijken de bankinstellingen er vaak van af. Hij verwijst daarbij naar de omzetting van de Powerfin- en Tractebel-effecten. Hij geeft het voorbeeld van iemand die bijkomende Powerfin-effecten had moeten verwerven, waarvan de papieren echter bij de bank bleven, en die door de bank werd verplicht om de taks van 2 promille te betalen. Nadat hij hiertegen had geprotesteerd, heeft de bank dit rechtgezet, maar deze maatregel wordt momenteel ongeveer op dezelfde manier toegepast als de BTW of de taks op de beursverrichtingen, dit wil zeggen zonder enige nuance.

De minister zegt dat het duidelijk om een vergissing gaat, die des te verbazender is omdat de banksector uitgesproken voorstander is van de dematerialisatie van effecten, omdat dat kosten reduceert.

Het lid voegt daaraan toe dat ook grote ondernemingen overgaan tot de volledige dematerialisatie van hun aandelen, maar vraagt zich af of geen einde moet worden gemaakt aan bepaalde automatismen.

De minister antwoordt dat er geen sprake is van automatismen. Het zijn de bankkantoren die de regels niet juist toepassen. De minister neemt echter nota van de opmerking van het lid en zal de banksector eraan herinneren dat het onderscheid in de praktijk daadwerkelijk moet worden gemaakt.

De minister geeft de volgende tabel:

Producten en diensten — <i>Produits et services</i>	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	GB
Telecommunicatiediensten. — <i>Ser- vices de télécommunications:</i> — Telefoon, fax, telex, enz. — <i>Télé- phone, fax, télex, etc.</i>	21	25	15 15	18	16	20,6	21	19	15	17,5	20	17	22	25	17,5
— Betaal-TV/teledistributie. — <i>T.V. payantes/télédistribution</i>	12 21	25	15	8	16 7	5,5	21	10	15	17,5	20	17	22	25	17,5
— Retributies. — <i>Redevances publi- ques</i>	(.)	25	(ex)	(ex)		2,1	(ex)	4	(ex)	(ex)	20		(ex)	25	(ex)

Het lid kent nog een tweede voorbeeld van misbruik waartoe deze taks aanleiding kan geven, maar die dit keer misschien bewust door de regering is gewild. Iemand die houder is van effecten aan toonder, deze in bewaring geeft, ze terugneemt, bijvoorbeeld om een algemene vergadering bij te wonen, ze opnieuw in bewaring geeft, ze opnieuw terugneemt om een andere reden kan toch niet telkens opnieuw dezelfde taks op de verrichtingen met effecten aan toonder moeten betalen. Als de effecten in bewaring zijn gegeven, mag de taks niet worden geheven telkens wanneer ze worden teruggenomen, al is het maar voor een uur.

Hetzelfde lid stelt voor dat de minister nagaat hoe deze taks, die momenteel lijkt te worden gebruikt uit gemakzucht, in praktijk wordt toegepast.

De minister antwoordt dat de bewaargeving van aandelen bij een bankinstelling teneinde de algemene vergadering van een vennootschap bij te wonen waarvan de effecten in bewaring zijn gegeven, geen open bewaargeving is in de zin van artikel 159 van het Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taksen.

De teruggave van die aandelen aan de bewaargever na de algemene vergadering vormt dan ook geen terugnemning van effecten en is dus niet onderworpen aan de taks op de aflevering van effecten aan toonder.

Wat de effecten van internationale organisaties betreft, zijn vrijgesteld van deze taks:

1° de aflevering van de inschrijver ten gevolge van een inschrijving van effecten uitgegeven door de onder a) en c) genoemde organisaties (niet vrijgesteld is de levering ten gevolge van verkrijging of terugnemning van deze effecten uit open bewaargeving);

2° de aflevering aan de onder a) en b) genoemde organisaties ten gevolge van de inschrijving, de verkrijging of de terugnemning uit open bewaargeving van effecten door de genoemde organisaties voor hun officiële gebruik.

Wat de maatregelen betreft om belastingontduiking in de telecommunicatiesector te bestrijden, wijst een lid erop dat de afwijking ten onrechte is toegepast door ondernemingen die intensief gebruik maken van telecommunicatiemiddelen en firma's oprichten die uitsluitend zorgen voor de transit en het mogelijk maken de BTW te omzeilen.

De minister verklaart dat men juist vanwege dit probleem op Europees niveau heeft besloten de regel betreffende de plaatsbepaling voor de betaling van de BTW te wijzigen.

Het lid onderstreept dat dit soort praktijken winstgevender wordt naarmate het BTW-percentages hoger is, en in België is dat hoog. Hij wenst te beschikken over de BTW-tarieven die worden geheven op de telecommunicatiediensten in de 15 lidstaten van de Europese Unie.

De minister antwoordt dat de normale tarieven van toepassing zijn. Het normale tarief varieert van Staat tot Staat met een minimum van 15% en maximum van 25%.

Wat de aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten betreft, twijfelt een lid aan het eenmalige en uitzonderlijke karakter van het gevraagde supplement. Zolang deze regering aan de macht is, zal ze jaarlijks deze belasting innen en de volgende regering zal deze pijnlijke maatregel opnieuw nemen.

De minister geeft toe dat het supplement nog met minstens een jaar zal moeten worden verlengd. Hij meent echter dat het geen pijnlijke maatregel is.

Het lid merkt op dat de elektriciteitsprijs voor de Belgische huisgezinnen aanzienlijk hoger ligt dan het Europese gemiddelde en ook ten opzichte van de prijs die in de meeste met België concurrerende landen wordt toegepast. De prijs ligt ongeveer 20% hoger dan dit gemiddelde. Dit verschil is niet te verklaren door de productiekosten maar is te wijten aan het in België gevoerde beleid. Aan de basis liggen drie redenen:

— de voorkeur die de gemeenten aan de dag leggen om de dividendenden te trekken van de intercommunales waarvan ze deel uitmaken, in plaats van de elektriciteits- en de gasprijen te drukken voor de consument. Hun begroting wordt voor een niet-aanzienlijk deel gefinancierd door deze dividendenden;

— de sterkte van de Belgische munt ten opzichte van de munten van alle landen van het Middellandse-Zeegebied en van Scandinavië, die hun munt sinds 1982 verschillende malen gedevalueerd hebben ten opzichte van de Belgische frank en de andere aan de Duitse mark gekoppelde munten. De Belgische frank is anderzijds sinds 1982 praktisch niet meer van pariteit veranderd, behalve toen de Duitse mark zijn positie lichtjes versterkt heeft en wij niet gevolgd zijn;

— de steeds toenemende behoeften van de federale regering die bovenop de heffing van 14,5 miljard die regelmatig bij de twee producenten-distributeurs van elektriciteit geïnd wordt, een zogenaamde uitzonderlijke en eenmalige aanslag van 1,5 miljard oplegt.

Een ander lid wenst de basis te kennen van deze eenmalige verhoging van de aanslag.

De minister verklaart dat de elektriciteitsproducenten reeds een belasting betalen, die gewoon verhoogd wordt met het oog op de financiering van de sociale zekerheid. De belastinggrondslag is gelijk aan een percentage van de prijs die de eindverbruiker betaalt, verminderd met de prijs van de vereiste energie om de elektriciteit te produceren. De aanslagvoet bedraagt 39%, verhoogd met 1,17%. 40,17% (39% met 3 opcentiemen als crisisbijdrage).

Een volgende spreker wijst op de rechtsgrond van het betreffende volmachtenbesluit. Deze rechtsgrond is het artikel 3, § 1, 4° en 5°, van de wet van 26 juli 1996. Artikel 3, § 1, 4°, handelt over het waarborgen van het financieel evenwicht van de stelsels van sociale zekerheid en artikel 3, § 1, 5°, betreft de brede participatie van het geheel van de inkomens aan de alternatieve financiering. Bij de analyse van de voorgestelde maatregel kan men zich echter vragen stellen over de mate waarin deze maatregel beantwoordt aan die rechtsgrond. Het is niet toevallig dat de Raad van State opmerkt dat dit koninklijk besluit in feite geen enkele rechtsgrond heeft. In eerste instantie gaat het immers om een tijdelijke maatregel. Men kan van een tijdelijke maatregel moeilijk verwachten dat hij op termijn het evenwicht van het stelsel van sociale zekerheid waarborgt. Ook de tweede rechtsgrond, de brede participatie van het geheel van de inkomens aan de alternatieve financiering, is betwistbaar. Immers, kan men effectief stellen dat de elektriciteitsproducenten een element zijn van een brede basis van participatie van het geheel van de inkomens aan de financiering? De Raad van State heeft dan ook terecht opgemerkt dat dit volmachtenbesluit uiteindelijk neerkomt op een uitzonderlijke staatsheffing, ingevoerd ten laste van een bijzondere categorie van belastingplichtigen en niet ten aanzien van een bredere participatie van de inkomens.

Spreker kan bijgevolg niet akkoord gaan met de bekrachtiging van dit koninklijk besluit.

De minister merkt op dat de regering in het verslag aan de Koning geantwoord heeft op de opmerkingen van de Raad van State en erop gewezen heeft dat artikel 5 van de wet van 26 juli 1996 bepaalt binnen welk rechtskader de financiering van de

sociale zekerheid plaatsvindt. Artikel 22 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers erkent vier financieringsbronnen, waaronder de inkomsten te bepalen door of krachtens de wet. Nergens wordt daar gesteld dat het niet om een tijdelijke inkomstenbron mag gaan. Het betrokken besluit heeft juist tot doel de eenmalige aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten aan te merken als een van deze inkomstenbronnen die krachtens de wet van 29 juni 1981 aangewend mogen worden voor de financiering van de sociale zekerheid.

Het commissielid onderstreept dat de volmachtenwet van 26 juli 1996 niet verwijst naar de wet van 29 juni 1981. Deze volmachtenwet bepaalt dat de regering alleen maatregelen kan nemen onder bepaalde voorwaarden.

De minister antwoordt dat artikel 3, § 1, 4°, tot doel heeft het financiële evenwicht van de sociale zekerheid te waarborgen. Het betrokken koninklijk besluit behoort zelfs tot de vier inkomstenbronnen die uitdrukkelijk in de algemene wet op de sociale zekerheid beschreven worden. De regering heeft een inkomstenbron bepaald ter financiering van de sociale zekerheid.

Hetzelfde lid stipt aan dat de wet van 1981 verwijst naar de bronnen van inkomens voor de financiering van de sociale zekerheid, terwijl de volmachtenwet bepaalt dat de regering enkel maatregelen kan nemen die het financieel evenwicht van de stelsels van sociale zekerheid waarborgen. Waarborgen wil zeggen permanent in evenwicht houden.

Een ander lid is van mening dat de taal die betrekking heeft op de sociale zekerheid, doordrongen is van een bepaalde mythologie. Men gebruikt de term « waarborgen » om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van degenen die van de sociale zekerheid gebruik maken, om dit soort wetgeving in hun ogen aantrekkelijk te maken.

De minister verklaart dat de regering de bedoeling heeft het financiële evenwicht van de sociale zekerheid permanent te waarborgen. Het middel om dit evenwicht te bereiken moet niet noodzakelijk eens en voor altijd vastliggen. Dat moet elk jaar opnieuw gebeuren: de regering moet telken jare zorgen voor het financieel evenwicht. Er moeten 121,630 miljard fiscale inkomsten worden gevonden voor de alternatieve financiering van de sociale zekerheid. Hiervan is eerst de opbrengst van de aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten afgetrokken, om het deel van de BTW te bepalen dat wordt aangewend voor de alternatieve financiering van de sociale zekerheid.

Volgens een lid vormen de genomen maatregelen een patchwork.

De minister verklaart dat de alternatieve financiering van de sociale zekerheid bestaat uit de toegewezen volgende inkomsten:

— in 1993 en 1994:

- de opbrengst van de energiebelasting (accijns);

- de BTW daarop;

- de opbrengst van de aanvullende crisisbijdrage;

- de inkomsten uit de accijnsverhogingen op gefabriceerde tabak en minerale oliën en de toewijzing aan de sociale zekerheid van de opbrengst van de BTW-stijging op dezelfde artikelen;

- de inkomsten uit wijzigingen in het belastingstelsel van de roerende inkomsten en die uit wijzigingen in het belastingstelsel van de onroerende inkomsten.

— in 1995 en 1996:

- een deel van de BTW-inkomsten;

- de opbrengst van de crisisbijdrage — 3% op de personenbelasting;

— in 1997:

- de eenmalige aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten;

- een deel van de BTW-inkomsten.

Vanaf 1997 wordt de alternatieve financiering van de sociale zekerheid, overeenkomstig artikel 5, § 3, van de wet van 26 juli 1996, in principe uitsluitend gewaarborgd door gebruik van een percentage van de BTW-inkomsten.

Tijdens de begrotingscontrole 1997 werd besloten 1,5 miljard afkomstig van de eenmalige aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten aan te wenden voor de financiering van de sociale zekerheid, bovenop de financiering op basis van de BTW-inkomsten, en de alternatieve financiering van de sociale zekerheid vast te stellen op 121 630,9 miljoen frank.

Het toegekende percentage van de BTW-opbrengst is vastgesteld op 20,24110% van de verwachte inkomsten, waardoor 120 130,9 miljoen frank kan worden gevonden, dit is het voor de alternatieve financiering uitgetrokken totaal van 121 630,9 miljoen frank min de aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten. Bij het opstellen van de begroting 1998 is besloten om de uitzonderlijke aanslag ten laste van de elektriciteitsproducenten met een jaar te verlengen.

Het lid merkt op dat alle grenzen die tussen de verschillende soorten inkomsten en de verschillende uitkeringen bestonden, in de loop der jaren afgebroken zijn. In het huidige stadium waarin de sociale zekerheid zich bevindt, heeft men werkelijk zowel inkomsten aangesproken als uitkeringen afgeschaft. Overschotten dienen systematisch om de tekorten van het stelsel op te vullen. Men moet eigenlijk toegeven dat er niets meer overblijft van de aanvankelijke opzet van de sociale zekerheid waar voor elke uitkering een bepaald soort van inkomsten bestond afkomstig van een bepaald soort van bijdrageplichtige. Alles is heel vaag en onduidelijk geworden. Indien men op een dag de volle vrijheid zou hebben om in deze materie in te grijpen, zou men moeten komen tot een volledige herziening van alle voorwaarden voor de financiering en de toekenning van de voordelen van de sociale zekerheid.

Het verdwijnen van de grenzen, zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenzijde, brengt mee dat er in de sociale zekerheid geen duidelijke visie meer bestaat over de verschillende terreinen waarop moet worden opgetreden.

1. Inleidende uiteenzetting van de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel

Het artikel 5 van het wetsontwerp wil de koninklijke besluiten bekrachtigen van 15 juli 1997, 8 augustus 1997, 19 augustus 1997 en 30 mei 1997.

Het koninklijk besluit van 15 juli 1997 stelt consolidatiemaatregelen vast voor de financiële activa van de overheid door het wettelijk kader aan te passen voor de beleggingen van de overheid volgens het Europees stelsel van Economische Rekeningen (ESER). De instellingen van de overheidssector moeten hun overschot beleggen in instrumenten van de openbare schuld. Deze werkwijze biedt de volgende voordelen:

- een vermindering van het schuldbedrag dat in aanmerking komt voor de criteria van Maastricht;
- een veralgemening van de beginselen van het «globaal beheer»;
- de rente betaald door een instelling aan een andere instelling vormt een inkomen voor de ontvangende instelling;
- een strengere controle op de betrokken instellingen.

Dit draagt immers bij tot de daling van de curve inzake de verhouding van de schuld tot het BBP.

Het koninklijk besluit van 8 augustus 1997 wil een nieuwe referentiebasis invoeren voor de aanpassing van de rentevoeten van de leningen die de scholen vóór 1989 hebben aangeaan. De verschillende betrokken partijen hebben daarover een overeenkomst bereikt.

Het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 tot wijziging van de gecoördineerde wet tot organisatie van de openbare kredietsector en van de deelnemingen van de openbare sector in bepaalde privaatrechtelijke financiële vennootschappen, sluit aan bij de procedure tot overdracht door de Federale Participatiemaatschappij (FPM) van 24,7% van haar aandelen in de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-Bank en de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-Verzekeringen. Dit aandelenpakket bestaat uit twee delen: 9,8%, enerzijds, waarop een recht van verkoop aan de groep Fortis-AG rust ten voordele van de FPM, en 14,9%, anderzijds, waarop Fortis-AG een recht van voorkoop had. Fortis-AG heeft die 24,7% van de aandelen volledig gekocht en heeft zijn participatie op die manier op 74,9% gebracht.

In de eerste plaats wil dit besluit de filialisering mogelijk maken van de ASLK-Verzekeringen tegenover de ASLK-Bank zonder daarbij de stemrechten te verminderen van de Federale Participatiemaatschappij in de ASLK-Verzekeringen: de ASLK-Verzekeringen is een dochter à 100% van de ASLK-Bank geworden. Om technische redenen verkoos de groep Fortis-AG dat de ASLK-Verzekeringen een dochter van de ASLK-Bank werd omdat het bij een beursgang verkieslijk is niet meer dan een enkel aandeel te introduceren. De Staat wou evenwel zijn invloed niet opgeven en wilde 25,1% van de stemrechten in de ASLK-Verzekeringen behouden, zoals dat ook het geval is in de ASLK-Bank. Daartoe wordt 0,1% van de aandelen van de ASLK-Verzekeringen in het bezit gelaten van de Federale Participatiemaatschappij, maar daaraan zijn wel 25,1% van de stemrechten verbonden.

Het koninklijk besluit van 30 mei 1997 biedt het kader voor het dichter bij elkaar brengen van de beide instrumenten ter ondersteuning van de buitenlandse handel, te weten de leningen van Staat tot Staat en de Copromex-tegemoetkomingen.

Deze toenadering steunt op de volgende pijlers:

— de «ontzuiling» en centralisatie van de besluitvorming in een centrum dat zich zal bezighouden met tegelijk de leningen van Staat tot Staat en de tegemoetkomingen van Copromex, waarbij er transfertmogelijkheden zijn van het ene instrument naar het andere;

— grotere specialisatie van de taken: het handelsbeheer van de dossiers wordt opgedragen aan de minister van Buitenlandse Handel, terwijl het financieel beheer aan de minister van Financiën toekomt, die een beroep kan doen op een gespecialiseerde instelling.

Een lid wijst erop dat de economische kringen voorstander zijn van een georganiseerde groepering. Hij heeft evenwel een aantal vragen rekening houdend met wat er van de BDBH is geworden. Is men het erover eens geraakt een vertegenwoordiger aan te wijzen uit de particuliere sector en een uit de openbare sector?

De minister bevestigt dat de gewesten hun vertegenwoordiger in dit comité hebben aangewezen. Op basis van de thans geldende wet inzake de bevoegdheidsverdeling betwist niemand dat het om een federale bevoegdheid gaat.

Een ander lid wenst vervolgens te weten op welke basis de regionale vertegenwoordiging wordt bepaald. Op basis van uitvoeraandelen?

De minister wijst erop dat de gelijke vertegenwoordiging de regel is en dat is ook de stelling van de Raad van State. Hij bevestigt dat de Vlaamse deelregering die regel ook heeft aanvaard omdat het zonder enige twijfel om een federale bevoegdheid gaat. De toestand van de BDBH is minder duidelijk omdat het promoten van de uitvoer een gewestelijke aangelegenheid is.

Hetzelfde lid heeft nog een vraag over de aanwijzing van de gespecialiseerde instelling die het beheer van de wissel- en interestrisico's op zich zou nemen. Spreker begrijpt niet goed waarom de Delcredere dienst niet rechtstreeks werd aangewezen. De huidige formulering is zodanig algemeen dat uiteindelijk een permanente volmacht wordt gecreëerd. In fine zou de regering zelfs kunnen overwegen om een speciale instelling op te richten.

De minister wijst erop dat zulks niet in de bedoeling van de regering ligt. Die wil deze taak opdragen aan de Delcredere dienst omdat zulks valt onder het doel van de Delcredere dienst, die over de technische bevoegdheid beschikt om risico's te beheren.

Het lid vraagt zich vervolgens af waarom het geheel niet bij de Delcredere dienst werd ondergebracht, hetgeen het beheer van de uitvoerdossiers zou hebben vergemakkelijkt.

Nu worden de uitvoerders nog steeds verplicht om twee kanalen aan te spreken.

Een ander lid merkt op dat men de raad van bestuur van de Delcredere dienst niet mag laten beschikken over het overheidsbudget.

Desnoods kan men aan die dienst, zo verklaart de minister, een dotatie geven die hij zo goed mogelijk moet beheren. Dit alles berust op het argument dat voor leningen van Staat tot Staat de regering verkiest dat een regeringsinstelling die leningen beheert.

Het lid voegt eraan toe dat men anders het risico loopt dat aan een dictator leningen worden toegestaan, wat politiek gesproken niet wenselijk is. Er bestaan goede redenen om die zaken uit elkaar te houden, maar er moet een zeer nauwe coördinatie bestaan. Het gaat om dezelfde ministers die in het comité en de raad van bestuur van de Delcredere dienst optreden.

Over het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 tot wijziging van de gecoördineerde wet tot organisatie van de openbare kredietsector merkt een lid op dat de regering zeker betreurt dat ze voor de overdracht van de ASLK-aandelen niet naar de beurs is gegaan.

De minister wil niet ontkennen dat de regering om allerlei redenen een beursgang had verkozen. Een vrij belangrijke beursintroductie was een goede zaak geweest zowel voor de financiële markt van Brussel als voor de kleine spaarders, die zo de kans hadden gekregen om op die aandelen in te schrijven.

Dat is evenwel niet gebeurd omdat Fortis-AG een recht van voorkoop had, dat correct werd uitgeoefend en waarvoor een aanvaardbare prijs werd betaald. Een van de doelstellingen van de regering bij de voorbereiding van de beursintroductie was onder meer het halen van een interessante prijs, wat ze ook heeft bereikt omdat Fortis-AG de aandelen heeft aangekocht tegen een prijs die bijna het dubbele is van de aankoopprijs van de eerste 49,9%.

Duidelijk is dat sedert de privatisering van de helft van de ASLK en sedert de particuliere sector de leiding ervan op zich heeft genomen, de rentabiliteit aanzienlijk is toegenomen. De Staat heeft niet meer dan 49,9% van het kapitaal in handen en ontvangt toch meer dividenden dan toen hij nog het volledige kapitaal had! Dat heeft de waarde van de ASLK doen toenemen. Daar komt nog de groei van de beurzen bij, wat een algemeen verschijnsel is dat ook gevolgen heeft voor de waarde van de ASLK-aandelen.

Fortis-AG heeft volkomen terecht zijn recht van voorkoop uitgeoefend en heeft daarvoor bovendien een behoorlijke prijs betaald, althans wat de Staat betreft. Rekening houdend met de thans op de beurs heersende sfeer gaat het ongetwijfeld om een veiliger oplossing.

Het lid herinnert eraan dat hij in 1980 een vergelijking heeft laten maken met openbare spaarkassen in andere landen. Uit die studie is gebleken dat de ASLK toen verschrikkelijk «overstuffed» was. Het leidt geen twijfel dat de particuliere sector zijn rol heeft gespeeld, maar wegens het betere beheer dat is ingevoerd, moet nu voor de 24% aandelen bijna het dubbele van de prijs worden betaald die voor de 49% aandelen zijn betaald.

De minister antwoordt dat Fortis-AG toch niet verplicht was dat te doen. Duidelijk is dat er een hogere prijs is betaald dan gewild, doch zulks is het gevolg van de toegepaste procedure en het aanbod aan de concurrentie. De minister stond erop de procedure van openbaar bod te volgen zodat hij een interessante prijs heeft kunnen halen.

Een volgende spreker stelt vast dat de overheid zichzelf toch enigszins in een stramen met weinig manoeuvreerruimte heeft vastgezet door een voorkooprecht toe te kennen aan Fortis-AG. Dit is een les voor de toekomst om zichzelf meer vrijheid voor te behouden. Het ware wellicht veel interessanter geweest om toch naar de beurs te kunnen gaan.

De minister deelt de zienswijze van het lid. De eerste fase werd bereikt via onderhandelingen waar iedereen toegevingen heeft moeten doen. Het klopt dat door aan Fortis-AG een recht van voorkoop toe te staan, de regering in een hachelijke positie terecht kon komen voor de volgende fase. Gelukkig had de wetgever bepaald dat er een openbaar bod moest zijn, een beursintroductie, of een overdracht aan het personeel. De regering heeft kunnen zeggen dat men de onderhandelingen met Fortis-AG niet kon overdoen omdat de wet de regels van de tweede fase heeft voorgeschreven.

Over het koninklijk besluit van 15 juli 1997 houdende maatregelen tot consolidatie van de financiële activa van de overheid zegt een lid dat dit besluit een goede politieke beslissing is geweest. Hebben andere landen ook af te rekenen gekregen met datzelfde soort probleem?

De minister antwoordt daarop bevestigend. In een zeer sterk gecentraliseerde Staat rijst dat probleem niet, wel in Staten met een min of meer gedecentraliseerde structuur. Hetzelfde probleem

bestaat in landen met een autonome sociale-zekerheidsregeling. In andere landen heeft men ook dergelijke maatregelen genomen om die onderdelen van de openbare sector die een kasoverschot hebben, ertoe te bewegen dat te beleggen in andere onderdelen van dezelfde overheidssector.

Het lid vraagt of de minister grondig onderzoek heeft moeten voeren om de 93 instellingen op het spoor te komen die het koninklijk besluit vermeldt. Wordt die lijst bijgewerkt?

De minister antwoordt dat de regering de opsomming volgt zoals de Europese overheid die heeft bepaald.

De lijst wordt inderdaad aangepast telkens wanneer er instellingen verdwijnen of er andere instellingen bijkomen of wanneer de Europese instanties de lijst veranderen. Wegens een gewijzigd Europees standpunt heeft er een bijwerking plaatsgevonden: het Instituut voor Radio-elementen is namelijk van de lijst afgevoerd omdat men er op het Europese vlak van uitgaat dat dit instituut een bedrijf is dat geen deel meer uitmaakt van de overheidssector.

Een ander lid meent dat deze maatregel inderdaad een vorm van efficiënter beheer vormt, doch waarschuwt tegelijkertijd voor het probleem van transparantie tussen de diverse instellingen en de financiële stromen. In het Vlaams Gewest werd het systeem reeds vroeger ingevoerd terwijl nu een aantal instellingen uit het systeem van gecentraliseerd beheer worden gelicht wegens de ondoorzichtigheid. Een tweede probleem is de incentive-structuur: ondernemingen worden minder aangemoedigd om efficiënt te zijn omdat het rendement van hun overschotten lager zal uitvallen dan wanneer het op de markt wordt gebracht. Omgekeerd zullen degenen die lenen, minder gepenaliseerd worden. Bij het vastleggen van de voorwaarden moet er daarom marktconform worden opgetreden om dat element te elimineren.

De minister bevestigt dat de Schatkist tot op heden aan die instellingen dezelfde voorwaarden waarborgt als de marktvoorwaarden. Wijkt men daarvan te ver af, dan biedt men voordelen aan wie leningen aangaat en bestraft men degenen die wegens een degelijk beheer een kasoverschot hebben. Het ligt immers in de bedoeling van de Schatkist om zo dicht mogelijk bij de marktvoorwaarden te blijven.

Het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 werd genomen in het kader van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Het gaat om de uitvoering van een beslissing die door de vorige regering op 17 maart 1995 genomen is en die de oprichting beoogde van een observatorium voor wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen. Gestart als een onderzoeksprogramma in 1964, is het huidige Nationaal Centrum voor wetenschappelijke en technische documentatie een VZW die gevestigd is in de Koninklijke Bibliotheek — Albert I, een wetenschappelijke instelling die onder het gezag staat van de minister van Wetenschapsbeleid.

Het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 heeft tot doel binnen de federale diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden een staatsdienst met afzonderlijk beheer «Dienst voor Wetenschappelijke en Technische Informatie» (DWTI) op te richten, die de taken van het huidige Nationaal Centrum voor wetenschappelijke en technische documentatie zal overnemen.

Die wijziging strekt ertoe de nieuwe staatsdienst met afzonderlijk beheer in staat te stellen zich te laten vergoeden voor prestaties aan derden en zijn beheer maximaal te versoepelen zodat die dienst de hem opgedragen taken beter kan vervullen.

Een lid stelt een vraag over de inwerkingtreding van het koninklijk besluit.

Artikel 3 bepaalt: «Dit besluit treedt in werking op een datum die door Ons bepaald wordt». Die bepaling is volledig in strijd met de regels die de Raad van State hanteert. De Raad van State is immers al jaren van mening dat een dergelijke bepaling haaks staat op de scheiding der machten daar de uitvoerende macht zichzelf de mogelijkheid toekent de inwerkingtreding van een beslissing van het Parlement steeds voor zich uit te schuiven.

De minister stelt voor de bepaling van de datum van inwerkingtreding van dit koninklijk besluit, dat wet wordt door de bekrachtiging van het Parlement, volledig over te laten aan de

uitvoerende macht zonder ook maar het minste criterium op te leggen. Dat artikel 3 van het koninklijk besluit staat werkelijk haaks op de rechtsleer zoals die door de State werd ontwikkeld.

Het lid merkt op dat de Kamervoorzitter in de vorige zittingsperiode een inventaris heeft laten opstellen van de talrijke wetteksten die niet in werking zijn getreden. De evaluatie had betrekking op zowat 200 wetteksten.

Het is duidelijk dat deze toestand onhoudbaar is. Persoonlijk is het lid geen voorstander van artikel 6 van dit wetsontwerp, maar als het Parlement het ontwerp goedkeurt, is het onaanvaardbaar dat de bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet zomaar, zonder dat daaraan criteria verbonden worden, aan de uitvoerende macht wordt overgelaten.

Het lid geeft toe dat de Raad van State voorbehoud heeft gemaakt bij dit koninklijk besluit, maar niet op dit punt. De Raad van State heeft trouwens zijn voorzorgen genomen door zijn advies te beëindigen met de woorden «binnen de hem toegemeten tijd om dit advies te verlenen, is het de Raad van State niet mogelijk om bij ontstentenis van voldoende gegevens, hieromrent een oordeel te vellen», onder meer met betrekking tot de bepalingen over de financiering.

Een tweede opmerking van hetzelfde lid heeft betrekking op de financiering van de nieuwe dienst. Zou het voor de financiering — die niet langer jaarlijks is veilig te stellen — niet beter zijn een begrotingsfonds op te richten onder de naam «Fonds bestemd voor de financiering van de Dienst voor wetenschappelijke en technische informatie»? Een dergelijk fonds maakt het mogelijk te ontsnappen aan jaarlijkse begrotingen. De VZW die de minister opricht is immers een VZW die voor 70% afhankelijk is van begrotingsinkomsten, die uiteindelijk maar kunnen worden gebruikt tot 31 december van elk begrotingsjaar.

Ten slotte maakt het lid een inhoudelijke opmerking en stelt hij voor artikel 6 van het voorliggende wetsontwerp te doen vervallen. De oprichting van een nieuwe instelling is immers niet verantwoord. Het doel en het programma ervan kunnen evengoed geïntegreerd worden in de verschillende betrokken ministeries.

Spreker geeft toe dat de minister een lofwaardig doel nastreeft. Tijdens de voorbije jaren heeft België zijn wetenschappelijke en technologische financiering inderdaad zien verdwijnen, maar toch vestigt spreker de aandacht van de minister op het feit dat de oprichting van een nieuwe instelling geen frank meer op de begroting betekent. Het is immers zo dat er voor een VZW zeer omslachtige regels gelden: het jaarlijks indienen van rekeningen, begrotingen, de lijst van de leden van de VZW en dan telkens naar de griffie moeten lopen om die documenten neer te leggen. Wetenschappers hebben interessantere dingen te doen dan hun tijd te verbeuzelen met dergelijke administratieve rompslomp. Het zou verstandiger geweest zijn geen VZW op te richten en de materie over te laten aan het traditionele wetenschapsbeleid in de hoop dat het land ooit betere tijden kent zodat het wetenschappelijk en technisch onderzoek beter kan worden gefinancierd.

Een ander commissielid sluit zich aan bij de stelling van de vorige spreker en vraagt aan de minister welke de redenen zijn waarom de administratie uiteindelijk de opdrachten die aan de speciale diensten worden toevertrouwd, nu niet zelf kan uitvoeren. Waarom is het noodzakelijk om een nieuwe dienst op te richten? Op welke gronden steunt de minister om te zeggen dat de huidige administratie dit niet kan doen?

De minister is het volledig eens met de kritiek van het lid op de werking van een VZW. Het te bekrachtigen besluit zal de huidige VZW «Nationaal Centrum voor wetenschappelijke en technische documentatie» opheffen en vervangen door een overheidsdienst met afzonderlijk beheer. Op een dergelijke dienst kan de minister effectief toezicht uitoefenen; bij een VZW is dat niet altijd zo.

De administratieve diensten van het departement wetenschapsbeleid zouden die opdrachten niet kunnen overnemen omdat die nieuwe dienst een zekere soepelheid moet hebben bij het factureren van prestaties die hij aan derden zal leveren. Er moet bijgevolg voldoende beheersautonomie zijn, zeker op het financiële vlak. Dit standpunt wordt toegelicht in het verslag aan de Koning: «Deze autonomie moet er onder meer toe bijdragen dat op een vlotte wijze ingespeeld kan worden op de snelle veran-

deringen die optreden op de activiteitsterreinen, zodat de beschikbare middelen efficiënter aangewend kunnen worden en de eigen inkomsten (opbrengsten uit voor derden uitgevoerde prestaties, waaronder raadplegingen van databanken) geoptimaliseerd kunnen worden. Bovendien ontstaat er in ruime mate een rechtstreeks verband tussen de dienstverlening en de vergoeding daarvan, wat zeker bijdraagt tot een efficiënter financieel beheer en mogelijk maakt de samenwerking met externe partners beter te organiseren».

De vorige regering heeft deze maatregel dus voorgesteld om de efficiëntie te verbeteren (de beslissing is genomen op 17 maart 1995).

De minister stelt vast dat de Raad van State geen opmerkingen heeft gemaakt over de datum van inwerkingtreding. Hij bevestigt echter dat hij de datum van inwerkingtreding van deze maatregel aan de Koning zal voorstellen in de loop van de komende maanden. Aangezien het de bedoeling is de taken van en VZW over te nemen en ze op te dragen aan een staatsdienst met afzonderlijk beheer, moet over een aantal punten overleg worden gepleegd met de betrokken personen. Indien de minister bepaald had dat het koninklijk besluit tien dagen na zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* in werking zou treden, had dit onnodige moeilijkheden kunnen veroorzaken. De minister verbindt er zich toe het ontwerp van uitvoeringsbesluit zo snel mogelijk aan de Koning voor te leggen.

Op verzoek van een lid bevestigt de minister dat het koninklijk besluit vóór 31 december 1988 zal worden genomen.

Wat de techniek van het begrotingsfonds betreft, geeft de minister toe dat deze techniek voordelen heeft, hoewel de huidige minister van Begroting er zich systematisch tegen verzet om het eventuele overschot maximaal te kunnen terugwinnen.

Een lid is van mening dat de minister een keuze heeft gemaakt. De minister verklaart dat de nieuwe instelling geen VZW meer zal zijn hoewel artikel 1, derde lid, van het koninklijk besluit nog de mogelijkheid biedt om voor de nieuwe dienst een VZW op te richten. Indien de nieuwe instelling geen VZW zal zijn maar een staatsdienst met afzonderlijk beheer en indien de minister deze dienst geen vaste geldmiddelen ter beschikking wil stellen, moet hij noodzakelijkerwijze gebruik maken van de techniek van de begrotingsfondsen. Indien dat niet het geval is, zullen alle geldmiddelen van deze dienst met afzonderlijk beheer die op 31 december ongebruikt zijn, in de algemene kas terecht komen en zal de minister opnieuw een vraag tot toewijzing van geldmiddelen moeten indienen voor de afzonderlijke dienst, tenzij de dienst een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid heeft.

Gelet op de moeilijkheden waarmee de minister kampt, heeft hij een keuze gemaakt die niet duidelijk en afgelijnd is. Aangezien de minister van Begroting niet toestaat dat een begrotingsfonds wordt opgericht, behoudt de minister van Wetenschapsbeleid, overeenkomstig het derde lid van artikel 1 van het koninklijk besluit, de mogelijkheid om eventueel een VZW op te richten, die met bijkomende taken wordt belast en eventueel de controle over zijn middelen verwerft.

Het deel van het BBP dat de overheid aan wetenschappelijk en technisch onderzoek besteedt, is in België immers teruggevallen tot de helft van het bedrag dat in het begin van de jaren 1980 besteed werd, en de minister stelt voor iets te doen voor het wetenschappelijk onderzoek. Om die redenen mag men de maatregel niet te erg bekritisieren. Toch zijn er natuurlijk bepalingen in deze drie artikelen van het koninklijk besluit die tamelijk dubbelzinnig zijn en bovendien zijn de maatregelen niet duidelijk afgebakend ten opzichte van de doelstellingen die de minister heeft bepaald.

De heer Hatry dient amendement nr. 1 in teneinde het 1° van artikel 4 te doen vervallen, en amendement nr. 2 teneinde het 3° van hetzelfde artikel te doen vervallen. Deze amendementen worden verworpen met 6 tegen 2 stemmen.

De heer Hatry dient amendement nr. 3 in teneinde artikel 6 te doen vervallen. Dit amendement wordt verworpen met 6 tegen 3 stemmen.

Het subgeheel van de artikelen 1, 2 en 11 wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 1 onthouding. Het subgeheel van de artikelen 4 en 5 wordt aangenomen met 6 tegen 2 stemmen. Het subgeheel van artikel 6 wordt aangenomen met 6 tegen 3 stemmen.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 8 aanwezige leden.
(*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelis.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het moet mij van het hart dat deze marathonlezing de Senaat — de Hoge Vergadering, zoals u de Senaat zo graag noemt — onwaardig is. Dit is een clowneske vertoning. Ik zal nu op een trage en meer begrijpelijke manier mijn bedenkingen naar voren brengen.

Ik zal mij beperken tot artikel 7 dat betrekking heeft op de maatregelen in verband met de besparingen in de farmaceutische sector en meer specifiek tot de heffingen en de ziekenhuis-apotheken.

Door dit volmachtenbesluit wordt de heffing op de omzet van terugbetaalbare geneesmiddelen van Belgische farmaceutische firma's verhoogd van 1% tot 4%. De programmawet van 22 december 1989 heeft een eerste heffing ten laste van de geneesmiddelenindustrie ingevoerd. Een tweede heffing van 2% werd in 1990 ingevoerd. In 1992 werd het heffingspercentage opgetrokken tot 3% en werd het toepassingsgebied uitgebreid tot de omzet van de groothandelaars en de apothekers. In het kader van de sociale programmawet werd bovendien beslist dat de ziekteverzekering niet langer zou tussenkomen in de kostprijs van 220 magistrale bereidingen. Het volmachtenbesluit van 8 augustus van dit jaar machtigt de ziekenhuisapotheker om ook geneesmiddelen af te leveren voor bejaarden die verblijven in rustoorden, in rust- en verzorgingstehuizen, in psychiatrische verzorgingstehuizen en in beschutte woningen. Dit zal aanleiding geven tot een niet-onbelangrijke concurrentie ten nadele van de officina-apotheken, die in ons land meer en meer een rareiteit worden.

Van de 5 244 apotheken in ons land zijn er 30% in handen van de mutualiteiten, die kapitaalcrachtige groepen zijn geworden dankzij de sociale bijdragen van ons allen. Wij weten allen hoezeer een pas afgestudeerde apotheker moet optornen tegen het grootkapitaal van de mutualiteiten, wanneer hij een officina wil overnemen.

Ik wens hier in het bijzonder te wijzen op de belangenvermenging die ontstaat in hoofde van de mutualiteiten: enerzijds zijn de mutualiteitsapothekers zelf verstrekkers van geneesmiddelen en in die hoedanigheid ontvangen zij gelden van de mutualiteiten; anderzijds betalen zij ook hun eigen rekeningen. Het is duidelijk dat hier geen sprake is van controle. Wie zal immers zichzelf controleren of wie zal na controle van de eigen apotheek sancties durven te treffen? Nochtans is controle één van de essentiële taken van de ziekenfondsen.

Ik wens te onderstrepen dat een dergelijke besparing bejaarden die niet in een tehuis verblijven, maar thuis worden verzorgd niet ten goede komt. Zij kunnen geen beroep doen op een ziekenhuis-apotheker die de geneesmiddelen goedkoper kan leveren. Dit is een flagrante onrechtvaardigheid.

Ik vind het jammer dat de minister hier niet aanwezig is. Ook in de commissie heeft ze ons geen exact antwoord kunnen geven op de vraag welke besparing deze maatregel zal teweegbrengen. Zij sprak van 100 miljoen, maar dit is slechts een raming. Men weet immers niet hoeveel rusthuizen en psychiatrische verzorgingstehuizen een beroep zullen doen op de ziekenhuisapotheker. De minister gaf toe dat de toetreding tot het systeem vrijwillig is en in de praktijk hanteren heel wat OCMW's een beurtrol voor de bevoorradings van hun rusthuizen door officina-apothekers.

Ook bij de voorlichting van de patiënt in de bejaardentehuizen hebben we vragen. De geneesmiddelen die door ziekenhuis-apothekers worden afgeleverd, bevatten immers geen bijsluiters, wat de kwaliteit van de zorgverstrekking sterk in gevaar brengt. De minister beweerde weliswaar het tegenovergestelde in de commissie, maar wij zien niet in hoe ziekenhuisapothekers aan bejaarden, opgenomen in een bejaardentehuis, een bijsluiters zouden kunnen bezorgen.

Sta me toe nog even terug te komen op de farmaceutische industrie. Door de verhoging van de heffing van 1% tot 4% wordt een goed werkende industrie eens te meer bestraft. Deze maatregel zal een negatief effect hebben op de tewerkstelling. Onze farmaceutische industrie zal er uiteindelijk niet meer in slagen om innoverende producten op de markt te brengen. Er zijn nu reeds heel wat goede geneesmiddelen die in heel Europa, behalve in België, worden terugbetaald.

Tot nu toe werd de industrie gesust met de belofte dat de regering iets zou doen aan de veel te lang aanslepende registratie van geneesmiddelen, aan de prijszetting en aan de procedure van terugbetaling. De minister heeft dat volmondig toegegeven.

De procedure om een geneesmiddel op de markt te krijgen, duurt in ons land 689 dagen, waarmee België op Europees niveau de absolute achterblijver is. Bovendien is Europa ons intussen voorbijgestoken. Een Belgische reglementering inzake de registratie van geneesmiddelen is reeds overbodig. Een Europese registratie neemt slechts 210 dagen in beslag en heeft bovendien het voordeel van het Europees karakter.

Tot daar, mijnheer de voorzitter, enkele beschouwingen en volgens ons gerechtvaardigde kritiek op dit wetsontwerp tot bekrachtiging van koninklijke besluiten.

We vinden het jammer dat de CVP, uiteraard met uitzondering van de voorzitter van de Senaat, niet in het halfroond aanwezig is.
(*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de speciale procedure waarmee we de wetsontwerpen tot bekrachtiging van koninklijke besluiten hier behandelen, is op maat gesneden van de oneervolle periode van volmachtenbesluiten, die hier aan haar derde bedrijf toe is. In die zin is ze dan ook meer dan symbolisch.

De uitgebreide verslaggeving ontslaat ons van de verplichting om kritiek die in de commissie werd geformuleerd, te herhalen, waarvoor ik de rapporteurs dank.

Verder wil ik meer in het bijzonder terugkomen op artikel 10 van dit ontwerp. De heer Borginon heeft zijn amendement tot weglating van dit artikel uitgebreid verantwoord in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Het zal de minister van Landsverdediging, in dit halfroond aanwezig, wellicht bekend zijn, dat dit artikel ook heeft gezorgd voor opschudding in syndicale kringen bij de krijgsmacht. Ik vond de opmerkingen van de heer Borginon bijzonder pertinent en wil ze daarom graag herhalen. Zijn kritiek treft het gehele volmachtenbeleid van een regering die er niet voor terugschrikt haar eigen bevoegdheden te overschrijden. De Volksunie wenste met klem te reageren tegen deze anti-constitutionele bevoegdheidsverschrijding en vond daarvoor steun bij de Raad van State.

Volksvertegenwoordiger Borginon drukte zich uit als volgt: «Het advies van de Raad van State d.d. 30 juni 1997 over deze drie koninklijke besluiten, stelt uitdrukkelijk dat de EMU-wet de regering niet heeft gevolmachtigd om door de Grondwet uitdrukkelijk aan de wetgever toegekende zaken bij koninklijk besluit te regelen.

Nochtans heeft de regering zich van dit advies niets aange trokken en terzake het risico gelopen dat deze maatregelen via administratieve procedures onwettelijk zouden worden verklaard.

Daarnaast lijkt de bekrachtigingswet alleszins verkeerd daar waar identiek dezelfde formule wordt overgenomen als bij de andere bekrachtigingsbesluiten.

Aangezien het volmachtenbesluit op zichzelf ongrondwettelijk was, lijkt een loutere «bekrachtiging» door de wet onvoldoende om deze ongrondwettelijkheid te overwinnen. Beter ware dan maar de hele tekst van deze koninklijke besluiten in een afzonderlijk wetsontwerp in te dienen, of minstens de hele tekst in de bekrachtigingswet zelf op te nemen. Temeer daar het derde koninklijk besluit waarin sprake is van de 'personeelsenvolpe'

in wezen voor meerdere jaren het legercontingent vastlegt en dus inbreuk maakt op artikel 183 van de Grondwet dat de annaliteit van het legercontingent vastlegt. Bovendien is het vastleggen van het legercontingent met toepassing van artikel 74, 4°, van de Grondwet, een uitsluitende bevoegdheid van Kamer en Koning en kan derhalve ook het advocatierecht van de Senaat hierop niet van toepassing zijn.»

Tot daar een uittreksel uit de verantwoording van de heer Borginon bij zijn amendement tot schrapping van artikel 10. Dit is één van de opmerkingen die bij dit ontwerp kunnen worden gemaakt. Ze illustreert op perfecte wijze de manier waarop de regering de jongste maanden de aan haar toegekende volmachten heeft uitgeoefend. In het belang van de parlementaire instellingen durven wij te hopen nooit meer met een dergelijke aanpak te worden geconfronteerd. (*Applaus op de banken van de oppositie.*)

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je tiens tout d'abord à féliciter les quatre rapporteurs — M. Bourgeois, Mmes Merchiers et Van der Wildt et M. D'Hooghe — et les services du Sénat pour la qualité des rapports qui ont été établis. À ces félicitations, j'associe également les rapporteurs des deux projets suivants: M. Hotyat ainsi que Mmes Van der Wildt et Merchiers que j'ai déjà citées. Outre la qualité du travail, je salue également leur résistance physique puisque j'ai appris qu'un des rapporteurs avait corrigé les épreuves d'imprimerie jusqu'à deux heures ce matin.

*Mme Sémer, doyenne d'âge,
prend la présidence de l'assemblée*

Cela dit, et une fois de plus, je ne peux que dénoncer le recours aux pouvoirs spéciaux, attitude quasi systématique du gouvernement lorsqu'il s'agit de prendre des décisions importantes, pouvoirs spéciaux qui n'annoncent pas clairement les objectifs poursuivis et les instruments qui seront utilisés. En effet, si tel était le cas, le gouvernement perdrait le soutien d'une partie de la majorité tout à fait hétérogène. Souvent, les arrêtés heurtent autant les membres de la majorité que ceux de l'opposition. Je prétends que si des travaux préparatoires avaient lieu, bien des décisions ne pourraient être prises.

Mais ce n'est pas tout: le comble est atteint cette fois par une nouvelle pratique qui consiste à ne plus numéroter les arrêtés — ce fut pourtant toujours le cas auparavant, même dans la période de l'avant-guerre — mais à les masquer intentionnellement sous des titres complexes auxquels personne ne comprend rien. Le gouvernement utilise ce moyen afin de dissimuler la véritable nature de ces pouvoirs spéciaux, de manière à ne pas déplaire à une branche de sa majorité qui ne peut supporter ces termes. C'est un bel exemple d'hypocrisie.

J'aborderai maintenant, monsieur le Ministre, le problème de la qualité législative des textes.

Lorsque le Conseil d'État émet des observations de fond — quand on lui en laisse le temps — le gouvernement n'en tient souvent pas compte: le Conseil d'État est vraiment foulé aux pieds! Cette manière de procéder par arrêtés d'application qui auront force de loi nous réservera beaucoup de surprises à l'avenir, tant à l'échelon du Conseil d'État qu'à celui de la Cour d'arbitrage et des cours et tribunaux.

Par ailleurs, ce que nous vivons ce soir témoigne du manque de respect de la démocratie, de la volonté manifeste de ne pas tenir compte du Parlement dans son ensemble et, encore moins, si cela était possible, du Sénat, comme instrument législatif. Nous devons vraiment protester contre cette procédure.

Enfin, la ratification est une comédie, une simagrée, car même lorsque l'on parvient à démontrer à un ministre que son texte est erroné sur le plan légistique ou qu'il ne correspond pas à ses intentions, il tremble à l'idée qu'un amendement puisse être adopté de crainte que les textes ne soient renvoyés à la Chambre. La qualité est donc bien le dernier souci du gouvernement: des erreurs manifestes ne sont pas corrigées, sauf si l'on parvient à les dissimuler sous la dénomination «correction de textes». Ce n'est pas une

œuvre législative que nous accomplissons en ce moment. Cette approche retenue pour l'élaboration de lois pourtant si importantes pour l'avenir du pays est donc condamnable.

Je terminerai en qualifiant nos travaux de ce soir de «comédie» plutôt que de «tragédie». Il vaut en effet mieux en rire qu'en pleurer. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, u kunt begrijpen dat ik mijn uiteenzetting over de drie ontwerpen die vandaag op de agenda staan, zal bundelen tot één betoog.

Ik wil echter beginnen met een samenvatting van de eerste paragraaf van het nieuwe artikel 70bis van het senaatsreglement. Dat artikel is nog niet gedrukt, maar werd wel toegevoegd. Ik vat samen: «Iedere senator die afbreuk doet aan de eer en de waardigheid van de Senaat of de geloofwaardigheid ervan in het gedrang brengt, kan gesanctioneerd worden.» Ik stel voor dat wij meteen de grootste partij in ons land, die op het ogenblik toevallig door een van de rapporteurs is vertegenwoordigd, maar die tijdens een groot deel van de voorlezing van de verslagen niet aanwezig was, sanctioneren bij toepassing van dit artikel. Zij brengt de geloofwaardigheid van de Senaat immers manifest in het gedrang. Het hallucinante is vooral dat het net de fractieleider van deze partij was die zonder enige motivering de spoedbehandeling en dus de lezing van de verschillende verslagen vroeg. Dit verzoek werd onmiddellijk door de voorzitter ingewilligd. Eigenaardig is dat voor de spoedbehandeling blijkbaar geen motivatie nodig is. Indien een andere partij dezelfde vraag zou hebben gesteld, den denk ik dat het antwoord niet hetzelfde zou zijn geweest, maar waarschijnlijk ligt het aan mij dat ik dit denk.

Op de vooravond van Sinterklaas doen wij precies hetzelfde als zovele gezinnen: wij voeren een poppenspel op, waarbij de touwtjes in handen zijn van de regering. Dat dit inderdaad een spel is en geen ernst, was trouwens al duidelijk tijdens de commissievergaderingen. Als voorbeeld geef ik de inleiding van het commissieverslag met nummer 775/5, een verslag dat door mevrouw Merchiers werd voorgelezen. Het begint als volgt: «Inleidende uiteenzetting. Hiervoor kan worden verwezen naar de commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers.» Deze tekst komt in de verschillende verslagen, ook in deze die nog moeten worden voorgelezen, drie keer terug. Bij de bekrachtiging van deze koninklijke besluiten, bij dit soort zegen achteraf die de Senaat moet geven, verwijst de minister eenvoudigweg naar het verslag van een andere kamer, dat de senatoren dan maar moeten lezen om te weten waarover het eigenlijk gaat. Drie keer weigert de minister dus een uiteenzetting te houden. Ik betreur deze manier van werken en vind ze op het randje van hallucinant. Het toont aan dat wanneer de paus van de heilige EMU heeft gesproken — en ik bedoel wel degelijk de eerste minister — de discipelen maar moeten buigen.

Vandaag blijkt bovendien dat het bewuste artikel 27 van het reglement van de Senaat, dat tot doel heeft te beletten dat iemand onvoorbereid een wetsontwerp door de strot van de senatoren duwt, niet langer van toepassing is. De opwaardering van de Senaat zal dus, zoals onze collega van de VLD het opmerkte, waarschijnlijk voor de volgende legislatuur zijn, maar zeker niet voor ons.

Wij kunnen hier niet mee instemmen. Wie hiermee instemt, is immers verantwoordelijk voor de ongelooftwaardigheid van de Senaat. De burgers hebben slechts één slogan: «weg met de politiek». Niet wij, maar wel de meerderheidspartijen die zich met de karwats laten opjagen in een manier van werken die volkomen in strijd is met de eer en de waardigheid van de Senaat, dragen de bouwmaterialen aan. Een dergelijke houding moet gesanctioneerd worden. Het Vlaams Blok zal straks tegenstemmen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mevrouw de voorzitter, formeel verloopt deze vertoning wel volgens het boekje, maar de praktijk is anders. Het is veeleer een misplaatste grap. Deze instelling ver-

staat, beter dan gelijk welke andere, de kunst zichzelf in de voet te schieten. Met dit soort vertoningen gaat de Senaat haar reeds getaande gezag zeker niet versterken, integendeel.

Het regeringswerk, dat tot uiting komt in de diverse koninklijke besluiten die ons gevraagd worden te bekrachtigen, kan worden omschreven als slordig, kunst- en vliegwerk, gebrek aan visie en aan respect voor democratische regels. Wij moeten nu koninklijke besluiten wijzigen die enkele maanden geleden genomen zijn en waarvan intussen blijkt dat zij totaal naast de kwestie zijn en geen of onvoldoende effect hebben. Via koninklijke besluiten moet nu een gelijkschakeling van regels worden ingevoerd. Als men daarover eerst rustig had nagedacht en nagegaan wat de impact van sommige maatregelen zou zijn, dan had men dit kunnen voorkomen.

Men vraagt ons hier maatregelen goed te keuren die onlangs bij koninklijk besluit werden genomen en waarvan nu reeds vaststaat dat zij niet adequaat zijn. In de Kamer is immers reeds een programmawet ingediend waarin bepaalde maatregelen, waarvoor men hier nu de goedkeuring vraagt, worden gewijzigd. Ook die programmawet zal trouwens wellicht binnenkort door de Senaat worden geëvoceerd.

Bovendien staan de teksten bol van opmerkingen van de Raad van State. Telkens wordt geponereerd dat de bevoegdheidsdelegaties van de volmachtenwetten overschreden worden. Lectuur van alle opmerkingen van de Raad van State zou nog langer duren dan de lezing van de diverse verslagen.

Ten slotte vindt de meerderheid het ook nog nodig de rol van het Parlement uit te hollen. Zo moet het Parlement op cruciale domeinen, met name inzake de beperking van leningsmachtigingen, zijn bevoegdheid afstaan. Eén van die koninklijke besluiten kent immers een leningsmachtiging toe aan het globaal beheer van de sociale zekerheid en dit zonder enige beperking. Het Parlement geeft met de bekrachtiging van deze koninklijke besluiten een blanco-cheque aan de sociale partners voor de financiering van de sociale zekerheid. Er staat geen enkele beperking op de leningsmachtiging die wordt toegestaan aan het globaal beheer.

De minister verantwoordt dit door te verklaren dat hij voorstander is van een maatschappelijk model waarin alle behoeften worden gedekt. Zijn maatschappelijk model lijkt mij eerder een van bodemloze putten, waarbij de rekening systematisch wordt doorgeschoven naar de volgende generatie en waar er niet wordt gelet op de op dit ogenblik beschikbare middelen en de manier waarop deze op een optimale manier kunnen worden aangewend. Dat heeft niets met sociaalvoelendheid te maken, wel met een onverantwoordelijk afwentelen van rekeningen op de volgende generatie die dan maar moet zien hoe ze die afbetaald krijgt.

Dan zijn er nog de juridische inconsequenties, waarop de Raad van State heeft gewezen, zoals de bijzondere aanslag voor elektriciteitsproducenten. De volmachtenwetten beschrijven heel duidelijk de twee voorwaarden waaraan moet worden voldaan alvorens de regering maatregelen in die sector kan nemen.

Ten eerste moet er een brede participatie zijn van alle inkomenscategorieën.

Ten tweede moet het evenwicht in de sociale zekerheid waarborgd blijven. Een eenmalige maatregel garandeert dit evenwicht zeker niet en een bijzondere aanslag voor elektriciteitsproducenten kan onmogelijk begrepen worden als een bijdrage van alle inkomenscategorieën.

Een vijfde voorbeeld van juridisch geklungel is de inwerking-treding van de koninklijke besluiten. Ook hier zet de regering het Parlement buiten spel en beslist zij volkomen eigenmachtig wanneer deze koninklijke besluiten van kracht worden. Het Parlement kan deze alleen maar bekrachtigen, de regering beslist zelf of en wanneer zij die in werking laat treden. Uit deze opsomming blijkt de aanpak van deze regering. Die getuigt inderdaad van slordigheid, kunst- en vliegwerk, gebrek aan visie en respect voor de democratische regels.

Om al die redenen zal de VLD-fractie dit ontwerp van bekrachtigingswet niet goedkeuren, net zomin als de programmawet die wij zo dadelijk bespreken. Wij zullen de tweede bekrachtigingswet die daarop volgt, evenmin goedkeuren. Zij zijn voor ons van een onaanvaardbaar allooi. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten. Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Puis-je personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close. Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI-PROGRAMME PORTANT DES DISPOSITIONS DIVERSES (ÉVOCATION)

Discussion générale

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN (EVOCATIE)

Algemene bespreking

Mme la présidente. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre règlement, le texte adopté par les commissions servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-776/4. Session de 1997-1998.*)

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissies aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-776/4. Zitting 1997-1998.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Nous entendrons tout d'abord M. Hotyat qui fera rapport au nom de la commission des Finances et des Affaires économiques.

La parole est au rapporteur.

M. Hotyat (PS), rapporteur. — Madame la présidente, je vais donc me livrer à la lecture de l'intéressant rapport écrit de la commission des Finances et des Affaires économiques sur les articles du projet de loi-programme qui la concernaient.

Le Sénat a évoqué le projet de loi à l'examen le 19 novembre 1997. Le délai d'examen expire le 10 décembre 1997.

Les articles 1er à 11, 17 et 18 ont été transmis à la commission des Finances et des Affaires économiques, qui les a examinés au cours de ses réunions des 25 novembre et 2 décembre 1997.

Je vous propose d'examiner les différents chapitres en commençant par celui qui concerne l'octroi de subventions aux Centres de recherche collective, octroi faisant l'objet des articles 2 à 6.

Voici l'exposé introductif du vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications.

Les Centres de recherche collective, mieux connus sous le nom de centres De Grootte, furent créés en 1947. Ils ont pour membres les entreprises d'un secteur économique donné.

Il s'agit d'une formule originale permettant le développement du *research & development* au bénéfice des entreprises d'un secteur économique et en coopération entre elles.

La formule est particulièrement utile pour les P.M.E. qui n'ont pas nécessairement les moyens de développer, à titre individuel, les activités de recherche utiles au développement de leurs activités.

Ces centres bénéficient de subsides publics aujourd'hui à charge des régions et du pouvoir fédéral.

La procédure d'octroi des subsides fédéraux doit être revue à la suite de la dissolution de l'Institut pour l'encouragement de la Recherche scientifique pour l'Industrie et l'Agriculture I.R.S.I.A.

C'est l'objet de ce premier chapitre du titre II de la loi-programme.

Puisque les subsides fédéraux sont accordés par le ministère des Affaires économiques, il y a lieu d'habiliter le ministre de l'Économie à octroyer des subventions à la recherche. C'est ce que fait l'article 2.

L'article 3 précise que les subventions ne sont pas récupérables et ne peuvent dépasser 50 % du coût du programme subsidié, sauf majoration jusqu'à 75 % dans des cas déterminés par le Roi, conformément à l'encadrement européen pour les aides publiques à la R&D.

Pour assister le ministre dans l'évaluation des projets il est prévu, à l'article 4, la création d'une commission d'avis.

Le caractère conventionnel de la relation entre l'État et le centre bénéficiaire d'une subvention est confirmé à l'article 5.

L'article 6, enfin, fait rétroagir ce chapitre au 1er juillet 1997, sauf l'obligation pour le ministre de consulter la commission d'avis. L'évaluation des projets pour 1997 est en effet terminée et n'a pu faire l'objet de l'avis d'une commission qui doit encore être constituée.

Le dispositif a été notifié, pour autant que de besoin, à la Commission européenne, qui est bien au fait des aides accordées par les pouvoirs publics aux Centres de recherche collective et qui n'y a jamais formulé d'objection. Ces aides cadrent en effet bien avec la politique prônée au niveau européen en faveur de la R&D, spécialement au bénéfice des P.M.E.

J'aborde à présent la discussion générale.

Un membre explique que ces centres ont été qualifiés «centres De Groote» d'après le nom du ministre des Affaires économiques et de la Coopération économique qui les a créés le 30 janvier 1947. Paul De Groote, après avoir été ministre, a été un des premiers commissaires de l'Euratom en 1958, jusqu'au moment de la fusion de l'Euratom avec les structures de la Communauté économique européenne.

Les centres De Groote ont été un des fleurons de la politique belge de promotion de l'économie. En effet, il s'agit au fond d'associer dans plusieurs secteurs toutes les entreprises qui sont concernées par une activité industrielle et d'y ajouter deux éléments positifs supplémentaires. Le premier élément positif est qu'en mettant ensemble des P.M.I. ou des P.M.E. dans toute une série de secteurs — et le membre souligne que la Belgique est une terre de P.M.E. et de P.M.I. — ces entreprises, qui, individuellement, seraient tout à fait incapables de faire un effort de recherche significatif, bénéficient quand même du développement de R&D dans leur secteur. La deuxième composante positive est que les financements sont majorés par une intervention de l'État qui, en principe, contribue pour la moitié, bien que toutes ces conditions soient parfois soumises à des éléments variables.

L'intervenant estime que c'est une très bonne chose que, malgré l'éclatement de la politique économique du pays entre le fédéral et les régions, il a été possible de sauver la plupart des centres De Groote. Le membre souhaite obtenir la liste des centres concernés et le détail de leur structure : s'agit-il d'un centre fédéral, régional, ou mixte ? Le ministre peut-il également donner la spécificité de chaque centre ? Rien que Fabrimétal a plusieurs centres, étant donné qu'elle est une fédération très diversifiée.

Le ministre répond que parmi les centres, le groupe le plus important est constitué par les centres régis par l'arrêté-loi, dit De Groote, du 30 janvier 1947. D'autres secteurs ont constitué, à leur tour, mais sans passer par la procédure de l'arrêté-loi De Groote, des laboratoires sectoriels similaires.

Tous ces centres sont restés au service de l'ensemble des entreprises belges, indépendamment de leur localisation. Ils ont en effet résisté à certaines tendances de dédoublement linguistique ou communautaire, en premier lieu parce que le milieu industriel s'y est opposé par crainte de voir les entités régionalisées descendre en dessous de la taille critique d'un laboratoire de qualité.

Ce désir de la part des industriels a constitué la base de la décision politique, de la part de l'autorité fédérale et des régions, de continuer à soutenir, ensemble et de façon concertée, les projets de recherche intéressant l'ensemble des entreprises. C'est sur cette base que furent conclus, à partir de 1987, les accords de coopération successifs, celui actuellement en vigueur datant du 5 avril 1995.

Ajoutons que les quatre plus grands centres possèdent plusieurs laboratoires spécialisés dans certaines technologies de base.

Les centres collectifs concernés sont les suivants.

En ce qui concerne les centres De Groote : le Centre technique de l'industrie du bois, le Centre technique et scientifique de la brasserie, de la malterie et des industries connexes, le Centre de recherche de l'industrie belge de la céramique, le Centre national de recherches scientifiques et techniques pour l'industrie cimentière, le Centre scientifique et technique de la construction, le Centre de recherches routières, le Centre de recherche scientifique et technique de l'industrie diamantaire, le Centre de recherches scientifiques et techniques de l'industrie des fabrications métalliques et le Centre scientifique et technique de l'industrie textile belge.

Et en ce qui concerne les centres de recherche privés : le Laboratoire belge de l'industrie électrique, le Centre de recherches métallurgiques, le *Coatings Research Institute*, l'Institut national du verre et l'Institut belge de la soudure.

Le même membre se réfère à l'avis du Conseil d'État — doc. Chambre, n° 1169/1, 1996-1997, p. 21 — et souhaite savoir si la mesure projetée a été annoncée entre-temps à la Commission européenne, conformément à l'article 92.1. du Traité C.E. Le rapport fait au nom de la commission de l'économie, de la politique scientifique, de l'éducation, des institutions scientifiques et culturelles, des classes moyennes et de l'agriculture de la Chambre dit que oui, mais sans préciser le résultat — rapport Verstraeten, document Chambre, n° 1169/5, 1996-1997, page 3.

Le ministre explique que le représentant permanent de la Belgique auprès de l'Union européenne a envoyé une lettre de notification du régime de subsides aux centres de recherche collective, le 30 octobre 1997, au secrétaire général de la Commission européenne. À ce jour, le ministre n'a pas encore reçu de réponse.

J'en viens à la modification de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances — articles 7 et 8.

Je vous ferai d'abord part de l'exposé introductif du vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications.

Le chapitre II modifie deux dispositions de la loi du 9 juillet 1975 en ce qui concerne les fonds de pensions.

L'article 7 a pour objet de créer un cadre légal plus souple en ce qui concerne les fonds de pensions multi-employeurs.

Les modalités pratiques et l'entrée en vigueur de la nouvelle disposition seront déterminées par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

L'article 8 clarifie le régime déjà applicable aux fonds de pensions du secteur public.

Le chapitre B ne donna lieu à aucune observation au niveau de la discussion générale.

Je passe à présent à la loi-cadre — chapitre III de l'organisme national des déchets radioactifs et des matières fissiles — inventaire des passifs nucléaires — article 9.

J'aborde ce point par l'exposé introductif du vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications.

Le gouvernement, dans sa déclaration d'investiture, s'est engagé à «faire compléter par l'O.N.D.R.A.F. l'inventaire technique et financier de tous les passifs nucléaires».

Ceci nécessite un dispositif spécial qui est proposé par le présent projet de loi.

Les plus importants passifs nucléaires sont connus et les déchets radioactifs, venant des grandes installations, répertoriés et gérés dans le cadre des missions normales de l'O.N.D.R.A.F. : c'est le cas par exemple des déchets d'exploitation des installations de production électronucléaire, ou des usines de fabrication de combustible.

Ce n'est par contre pas le cas de nombreuses sources radioactives réparties dans certains laboratoires ou même chez des particuliers.

L'objet du présent projet est de donner à l'O.N.D.R.A.F. le moyen d'établir l'inventaire le plus complet possible de tous les déchets nucléaires et radioactifs sur le territoire du Royaume, leur évaluation et leur localisation.

Le coût de l'inventaire initial ne sera pas porté en charge des propriétaires de déchets. Un tel financement, du type «pollueur-payeur», aurait un effet dissuasif sur les détenteurs de déchets et serait préjudiciable à l'exhaustivité de l'exercice.

C'est pourquoi le financement de l'inventaire initial sera assuré par le Fonds de la sécurité technique des installations nucléaires du ministère de l'Emploi et du Travail, et par le Fonds pour la protection contre les radiations ionisantes du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement.

Ces deux fonds seront eux-mêmes transférés en vertu du chapitre V, article 12, de la présente loi à l'Agence fédérale de contrôle nucléaire.

Après la période de deux ans nécessaire à l'établissement de l'inventaire initial, la maintenance de celui-ci sera assurée par l'O.N.D.R.A.F. dans le cadre de ses missions normales et par le biais de son financement traditionnel.

J'en viens à la discussion générale.

Un commissaire renvoie à la déclaration de politique du gouvernement qui annonçait déjà que l'on allait établir un inventaire. En 1995, l'on a même décidé que cet inventaire devrait être prêt pour le 31 décembre 1997. Aujourd'hui, à la fin du mois de novembre 1997, le ministre soumet le présent article 9 au Parlement.

Le ministre ne se souvient pas si la date du 31 décembre 1997 a été fixée mais, en tout cas, il faut se rendre compte que l'établissement de l'inventaire ne pourra, pour des raisons matérielles, débiter qu'à partir de la mi-1998 : les deux fonds doivent être transférés à la nouvelle agence, l'O.N.D.R.A.F. doit intervenir, puis suivre la procédure à caractère purement budgétaire. Il n'est pas impossible qu'effectivement un retard ait été pris dans le processus qui vise justement à prévoir les articles budgétaires pour faire cet inventaire.

Le membre espère que le retard n'a pas été provoqué sciemment et que la proposition tardive de toutes sortes de mesures à prendre le cas échéant ne s'inscrit pas dans une stratégie qui vise à mettre tôt ou tard la Chambre et le Sénat devant le fait accompli. Par ailleurs, l'orateur espère aussi que le Parlement n'aura pas à consentir des dépenses compensatoires inutiles en faveur de l'une ou de l'autre partie. L'on ne peut en aucun cas faire de ce dossier une question communautaire. En ce qui concerne les décisions fondamentales concernant le stockage de déchets, il serait très regrettable que l'on fasse des investissements ailleurs qu'à Mol, alors que l'on sait parfaitement que le traitement des déchets se fait à Mol et que l'on y dispose d'une capacité trois fois supérieure à celle qui est requise.

Le ministre comprend la préoccupation du membre. En ce qui concerne l'inventaire des passifs nucléaires, il n'y a aucune dimension communautaire à ce dossier de quelque manière que ce soit. L'inventaire concerne uniquement les déchets radioactifs et nucléaires marginaux, hors les grands programmes, et n'a pas pour but d'installer tel ou tel centre de traitement de déchets de grande importance.

Le ministre croit comprendre que l'intervention a trait à l'évacuation des déchets faiblement radioactifs à courte durée de vie et là, c'est vrai que sur la base du travail de l'O.N.D.R.A.F., environ 100 sites ont été retenus. Il est vrai qu'il n'est pas impossible que le stockage — ce qui a très peu à voir avec l'activité de recherche et développement et la technologie nucléaire — puisse se faire quelque part ailleurs qu'à Mol ou Dessel, pour ce type de déchets. Cette possibilité existe actuellement, mais elle n'a toujours pas été utilisée.

Un autre membre explique qu'un inventaire n'a qu'une valeur limitée dans le temps. Combien de temps le ministre estime-t-il que cet inventaire prendra ? Combien de temps faudrait-il pour mettre en œuvre ce répertoire initial ?

Le ministre répond que cela prendra une grosse année.

Le même membre ajoute que cela veut dire que même si le ministre fait un inventaire permanent, il peut déjà avoir une idée de ce qu'il va en faire. Quel est le but de l'inventaire ?

Le ministre explique que le but de l'inventaire est de connaître le passif nucléaire et de pouvoir soit le rapatrier, soit le mettre à l'abri pour protéger les populations d'une source radioactive ou de déchets existants.

Le membre s'étonne que l'O.N.D.R.A.F. ne le sache pas actuellement alors que nous avons déjà des centrales électriques nucléaires depuis 25 ans.

Le ministre répond que l'O.N.D.R.A.F. ne sait pas tout dans le détail. Par exemple, il y a des médecins qui utilisent des matières nucléaires à titre privé ou dans des petits laboratoires et s'en défont comme on se défait des piles, cela va n'importe où, dans les eaux, etc.

Reconnaissons que dans le domaine nucléaire, on a fait des choses extraordinaires, mais on a aussi été léger quant à la maîtrise réelle des déchets. Au fil du temps, on a fait de grands efforts et on est en train d'avancer, mais il reste encore des points à traiter. Notamment en dehors des productions classiques de résidus nucléaires tels que ceux qui proviennent de la production d'électricité, il y a une multitude de déchets qui se promènent dans la nature et qu'il faut répertorier et maîtriser.

Un membre pose encore une question concernant l'électronucléaire. Dans quelques mois, le gouvernement doit mettre en œuvre la directive électricité et la possibilité pour les grands consommateurs de recourir à des fournisseurs extérieurs. Cela implique que des règles en vigueur vont leur être imposées, notamment des règles de type social, de type régional, ... mais aussi des règles qui s'appliqueront à la nécessité de faire face à ce passif nucléaire. Comment le ministre compte-t-il régler le fait que, en réalité, c'est très facile d'importer du courant fait à partir des centrales polluantes au charbon, au pétrole ou au gaz naturel aggravant la situation de l'atmosphère au point de vue des gaz à effet de serre ? La solidarité de l'humanité dans son ensemble joue : en particulier, nous avons fait l'effort depuis 25 ans de faire des centrales nucléaires qui n'ont pas cet effet de serre, mais cela se traduit par des déchets sur notre territoire qui font l'objet de controverses. Certains ne veulent pas les reconditionner. La conséquence en est malheureusement que nous avons sur notre territoire des dépôts qui coûtent cher à surveiller et à contrôler et qui absorbent aussi de grandes superficies. Comment le ministre compte-t-il répartir de façon relativement équitable l'impact de l'existence de ces combustibles sur notre territoire ?

Le ministre répond que l'avant-projet de loi transposant la directive européenne est en cours d'élaboration. Ce point sera porté à l'ordre du jour du Conseil des ministres dans le courant du mois de janvier 1998.

Deuxièmement, il est clair qu'à la suite de l'ouverture du marché, les fournisseurs d'électricité seront essentiellement des fournisseurs des pays voisins, en tout cas de l'Union européenne. On n'en est pas encore à imaginer qu'une centrale électrique de Sibérie, compte tenu de la déperdition énergétique, envoie son électricité en Belgique. Les autres centrales seront tenues de respecter les normes européennes d'environnement et donc, *mutatis mutandis*, elles seront toutes soumises aux mêmes contraintes.

Troisièmement, il est également clair que ceux qui ont créé des déchets nucléaires doivent assumer le financement de leur traitement et de la suite des opérations. Les déchets produits en Belgique doivent être traités en Belgique. Si les entreprises belges vendent leur électricité à l'étranger, elles devraient assumer le financement de leur traitement. Le ministre estime que ce problème n'est pas un problème majeur et on peut s'en sortir avec un *gentlemen's agreement*.

Le membre fait observer que le ministre ne peut pas sous-estimer la distance sur laquelle on peut transporter l'électricité à haute tension. On fait venir de l'électricité du nord de la province de Québec pour ravitailler New York ; cela représente une distance d'environ 4 000 kilomètres.

Le même membre souhaite également savoir si les consultations sont terminées à ce sujet. Le ministre confirme qu'elles sont encore en cours.

Le membre espère que la Belgique ne sera pas tancée par l'Union européenne pour un retard dans cette affaire.

Le ministre fait observer qu'il a déjà obtenu une prolongation d'une année du délai accordé à notre pays.

Le membre est d'avis que cela n'empêche qu'il faut essayer d'avancer le plus vite possible.

Le ministre répond qu'il essaie d'avoir un consensus minimum qui devrait lui permettre d'avancer.

Le membre se demande ce qu'on entend par «mesures correctives» au sens du cinquième alinéa du 6e proposé à l'article 9, paragraphe premier, 3, *in fine*. Le Conseil d'État estime que «pour assurer la sécurité juridique et eu égard notamment au fait que le non-respect de ces mesures peut être sanctionné», il convient de préciser les mesures envisagées.

Le ministre explique qu'il pourrait se faire qu'on découvre des déchets radioactifs, dont la manière de stockage ou le traitement ne répond en rien, ou très partiellement, aux critères de l'O.N.D.R.A.F. Le ministre peut, sur recommandation de l'O.N.D.R.A.F., enjoindre à tout exploitant ou détenteur de la substance de prendre des mesures correctives, c'est-à-dire des mesures qui cadrent avec les exigences de l'O.N.D.R.A.F. C'est une faculté qui est laissée au ministre.

Le membre souhaite savoir s'il s'agit aussi des mesures de protection de la population en général ou des travailleurs en particulier qui pourraient être affectés par des radiations parce qu'ils ne sont pas suffisamment isolés.

Le ministre le confirme et insiste sur le fait que les mesures correctives sont prises sur proposition de l'O.N.D.R.A.F. Plus généralement, plutôt que ces aspects purement radioactifs, les mesures ont pour but que ces déchets soient gérés conformément aux critères d'une bonne gestion, déterminés par l'O.N.D.R.A.F.

J'en viens à présent à l'Institut belge des services postaux et des télécommunications et au transfert du service de radio-télévision redevances dont il est question dans les articles 10 et 11.

Voici l'exposé introductif du vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications.

Depuis le 1er avril 1997, le personnel de Belgacom qui assumait la perception des radio-télévision redevances a été transféré à l'I.B.P.T.

Un accord de coopération est en voie de finalisation entre l'État fédéral et les communautés pour mettre ce personnel à la disposition des communautés qui assurent dorénavant la perception de la radio-télévision-redevance.

Cela permet de réduire fortement la charge du transfert du personnel de Belgacom et de consentir aux communautés la mise à disposition d'un personnel compétent pour la perception d'une redevance dont le produit leur revient.

En ce qui concerne le personnel transféré, celui-ci conserve l'ensemble des droits et avantages dont il bénéficiait à Belgacom. Un agent pourrait uniquement perdre une prime ou un avantage si celui-ci est incompatible avec sa nouvelle qualité. Cette limite s'interprète de manière restrictive. Elle a pour unique objectif d'éviter qu'un agent bénéficie d'une prime qui ne présenterait aucun lien avec ses nouvelles fonctions.

Ensuite, je passe à la discussion générale.

Un membre souhaite savoir combien de personnes sont concernées par la mesure.

Le ministre répond que 280 agents statutaires sont transférés pour la collecte de la taxe radio-télévision.

Un autre membre demande si, à terme, ce personnel sera transféré vers l'administration flamande.

Le ministre répond par la négative. Il y a effectivement plusieurs systèmes.

Pour la Communauté flamande, il y a un système *sui generis* avec une entreprise privée qui percevra l'impôt. Cette société privée aura pour obligation de reprendre le personnel nécessaire qui a été transféré. Pour ce qui est de la Communauté française, le personnel sera repris dans l'administration sous forme d'un parastatal A. Le personnel pour la Communauté germanophone sera purement et simplement intégré dans l'administration.

Un orateur suivant fait remarquer qu'en ce qui concerne la Communauté flamande, l'entreprise en question est l'intercommunale Cipal.

Un autre membre souhaite savoir comment cela se passera à Bruxelles.

Le ministre répond qu'une institution bicommunautaire va être créée de commun accord entre la Communauté française et la Communauté flamande. Une répartition des montants prélevés est prévue entre les deux communautés.

Un membre se réfère à l'avis du Conseil d'État qui a été rendu le 14 juillet 1997 — première chambre — et le 15 juillet 1997 — huitième et neuvième chambres — dont je vous donne lecture :

«La mise à disposition de personnel impliquerait donc immanquablement qu'en vertu de l'alinéa 1er de l'article 10 en projet, les communautés assureraient la direction du personnel dont elles disposeraient et interviendraient, au moyen de ce personnel, dans les opérations de perception des redevances. Or, il se déduit du paragraphe 5 de l'article 5*bis* précité que le service des redevances ne peut être assuré par les communautés qu'à la condition qu'elles le décident «d'un commun accord» et que les dispositions soient simultanément prises par les Communautés française et flamande pour assurer la perception de la redevance dans la Région bilingue de Bruxelles-Capitale. Cela implique la conclusion par l'État fédéral et les communautés d'un accord de coopération. Selon les informations en possession du Conseil d'État, un tel accord n'existe pas.

Par ailleurs, si le législateur fédéral entend, dès à présent, modifier les règles de la perception de la redevance, il ne peut le faire, conformément à l'article 5*bis*, paragraphe 5, alinéa 1er, qu'«en concertation avec les communautés», laquelle ne paraît pas avoir eu lieu, ni sur l'alinéa 1er de l'article 10, ni sur l'alinéa 2. Il s'ensuit qu'en l'état, l'article 10, ainsi que l'article 11 qui détermine la date à laquelle il produit ses effets, doivent être omis. Leur maintien les exposerait à une éventuelle censure de la Cour d'arbitrage en application de l'article 124*bis* de la loi spéciale du 16 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage.»

Ceci est quand même une objection fondamentale. Le Conseil d'État est d'avis que les articles 10 et 11 pouvaient donc donner lieu à un recours en annulation devant la Cour d'arbitrage.

Le ministre admet que le Conseil d'État a eu raison à l'époque mais l'objection est actuellement rencontrée par l'existence de l'accord de coopération. Le Conseil d'État s'inquiétait à l'époque parce qu'on était en pleine phase de discussion des accords de coopération. Ces accords seront signés avec leurs dispositifs généraux, étant entendu que toutes les voies de recours et d'intervention existent, en ce compris le recours devant la Cour d'arbitrage. L'inquiétude du Conseil d'État résulte essentiellement du fait que le Conseil ne connaissait pas en détail, à l'époque, la teneur de l'accord de coopération qui était en négociation.

Pour ce qui concerne les autorités, le personnel est mis à leur disposition par l'I.B.P.T., donc le fédéral reste l'autorité administrative; quant à l'autorité fonctionnelle, il est clair que cela incombe aux communautés en fonction des dispositions prises par chacune d'elles.

Le même membre se demande si les communautés ont délégué cette matière à Bruxelles.

Le ministre explique qu'il va être créé un parastatal bicommunautaire de la volonté des deux communautés.

Selon le membre, cela implique un inventaire du régime linguistique qui sera fait à Bruxelles. La question est de savoir si les communautés ne vont pas se disputer des assujettis.

Le ministre ne le croit pas. Il y a une répartition des montants financiers. Les communautés réussissent souvent à s'entendre quand il s'agit d'un accord qui leur semble satisfaisant.

Le membre veut savoir ce que cela représente comme masse financière. Chacune des communautés peut-elle, par conséquent, décider maintenant de modifier l'assiette et le taux? Quelles sont les compétences des communautés, non pas seulement de collecte, mais également en matière de taux, d'assiette et de tous les éléments qui peuvent donner lieu à perception?

Le ministre souligne que rien ne change dans la législation. Il s'agit en effet simplement d'un problème technique: avant, Belgacom était un opérateur rémunéré pour le service rendu aux communautés; actuellement, les communautés prennent leur destin en main.

La radio-T.V.-redevance entraîne la perception des montants suivants: l'I.B.P.T. devrait percevoir pour l'année 1997: 9,342 milliards pour le compte de la Communauté française; 183 millions pour le compte de la Communauté germanophone; 7,3 milliards pour le compte de la Communauté flamande. Toutefois, pour cette dernière, il faut tenir compte du fait qu'elle perçoit elle-même, par l'intermédiaire de la société intercommunale C.I.P.A.L., une partie des radio-T.V.-redevances à concurrence de plus ou moins 8 milliards.

En ce qui concerne l'assiette et le taux de la perception, le projet de loi ne modifie rien. Cette question est réglée par l'article 5bis de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des communautés et des régions en vertu duquel le législateur fédéral est compétent pour fixer le taux d'imposition, la base d'imposition et les exonérations. Toutefois, toute modification à l'un de ces éléments ne peut être effectuée qu'avec l'accord des gouvernements des communautés.

Le membre se demande si, devant la difficulté d'enregistrer correctement des nuances comme les téléviseurs noir et blanc et les téléviseurs couleurs, la décision de faire une perception unique par téléviseur est entrée en vigueur.

Le ministre répond par la négative. Il y a en effet encore des taux différents.

Pour l'heure, il existe deux taux pour la TV-redevance: un pour les télévisions couleurs et un second pour les postes noir et blanc. En 1997, les montants étaient respectivement de 7 368 francs et de 5 136 francs. L'arrêté ministériel du 15 septembre 1997, qui a été publié au *Moniteur belge* du 30 octobre 1997, a fixé les montants des redevances pour l'année 1998. Il s'agit respectivement pour les postes couleurs et noir et blanc de 7 488 francs et de 5 232 francs.

J'en viens enfin aux modifications à la loi sur le service des Postes du 26 décembre 1956, articles 17 et 18, et à l'exposé introductif du vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications.

Ce chapitre concerne les garanties offertes par les sociétés de courrier accéléré en cas de perte, de spoliation, d'avarie ou de non-distribution dans les délais fixés de l'envoi confié par le consommateur.

Actuellement, les opérateurs qui travaillent sur le marché du courrier accéléré ne sont pas tous sur un pied d'égalité.

En effet, l'article 19bis de la loi du 26 décembre 1956 sur le service des postes énonce qu'il peut être alloué une indemnité dont le Roi fixe le montant maximum et les conditions d'octroi, lorsqu'un de ces cas se présente.

L'abrogation de l'article 19bis et la modification de l'article 20 de la loi précitée met fin au caractère réglementaire de la responsabilité de La Poste pour ses produits de courrier accéléré, E.M.S.-Taxipost.

L'entreprise publique sera ainsi en mesure d'offrir les mêmes garanties que la concurrence.

Pour ce qui est de la discussion générale, un membre estime qu'il s'agit d'un exemple assez justifié d'adaptation d'un service public qui doit travailler dans des conditions modifiées. Si ceci avait été fait pour les chemins de fer quelques années plus tôt, ils fonctionneraient mieux qu'actuellement.

L'intervenant souhaite aussi savoir si les dispositions des articles 17 et 18 figurent également dans le contrat de gestion de La Poste.

Le ministre répond que le contrat de gestion ne concerne que les domaines réservés, tandis que les dispositions des articles 17 et 18 sont du domaine concurrentiel.

La commission constate qu'aucun amendement n'a été déposé.

Le sous-ensemble — articles 1er à 11, 17 et 18 — est adopté par huit voix et une abstention.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des huit membres présents. (*Applaudissements.*)

M. Swaen reprend la présidence de l'assemblée

De voorzitter. — Wij bespreken het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden betreffende de artikelen 12 tot 16 en 19.

Nous abordons l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives au sujet des articles 12 à 16 et 19.

Het woord is aan de rapporteur om een lezing te geven van het verslag.

Mevrouw Van der Wildt (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, er werden geen amendementen ingediend.

Het subgeheel — artikel 12 tot 16 en 19 — werd aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het uitbrengen van het verslag.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten. Wij stemmen straks over het geheel van het wetsontwerp.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close. Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT BEKRACHTIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN GENOMEN MET TOEPASSING VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 TOT MODERNISERING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN TOT VRIJWARING VAN DE LEEFBAARHEID VAN DE WETTELIJKE PENSIOENSTELSELS, EN DE WET VAN 26 JULI 1996 STREKKENDE TOT REALISATIE VAN DE BUDGETTAIRE VOORWAARDEN TOT DEELNAME VAN BELGIË AAN DE EUROPESE ECONOMISCHE EN MONE-TAIRE UNIE (EVOCATIE)

Algemene bespreking

PROJET DE LOI PORTANT CONFIRMATION DES ARRÊTÉS ROYAUX PRIS EN APPLICATION DE LA LOI DU 26 JUILLET 1996 PORTANT MODERNISATION DE LA SÉCURITÉ SOCIALE ET ASSURANT LA VIABILITÉ DES RÉGIMES LÉGAUX DES PENSIONS, ET LA LOI DU 26 JUILLET 1996 VISANT À RÉALISER LES CONDITIONS BUDGÉTAIRES DE LA PARTICIPATION DE LA BELGIQUE À L'UNION ÉCONOMIQUE ET MONÉTAIRE EUROPÉENNE (ÉVOCATION)

Discussion générale

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-779/4 van de commissie van de Senaat. Zitting 1997-1998*)

Conformément à notre règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-779/4 de la commission du Sénat. Session de 1997-1998*.)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur om lezing te geven van het verslag.

Mevrouw Merchiers (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik geef u eerst voorlezing van het hoofdstuk over sociale zaken.

Voor de uiteenzetting door de minister van Sociale Zaken kan worden verwezen naar het verslag van de commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers — Stuk Kamer, nr. 1158/5, 1996-1997.

Een lid merkt op dat het koninklijk besluit van 25 april 1997, dat door artikel 4, 2°, wordt bekrachtigd, de adviserend geneesheren de mogelijkheid biedt zich te laten bijstaan door niet-

paramedische medewerkers. Deze staan onder de verantwoordelijkheid van de adviserend geneesheer en kunnen alleen worden belast met niet-medische taken. Het is de vraag wat dit dan nog met het RIZIV te maken heeft.

De minister antwoordt dat het hier taken betreft zoals het vaststellen van de afhankelijkheidsgraad van bejaarden in rusthuizen. Soms hebben de paramedici die dagelijks in contact komen met de patiënten een beter zicht op hun graad van afhankelijkheid dan de adviserende arts. Naast het feit dat deze van een aantal taken wordt ontlast, heeft de regeling derhalve het bijkomende voordeel dat de forfaits die worden toegekend beter kunnen worden ingeschat. Ten slotte is de maatregel ook belangrijk in het kader van de strijd tegen fraude.

Het lid zegt hierop dat meer controle ook meer uitgaven met zich brengt. Zoals dit ook in andere domeinen het geval is, zou het goed zijn hier de regulering grondig te bekijken. Een doorzichtiger reglementering maakt het op zichzelf al moeilijker om te frauderen.

Volgens het koninklijk besluit werken de paramedici onder de verantwoordelijkheid van de geneesheer. Betekent dit dat deze laatste al hun verslagen mee moet ondertekenen?

De minister antwoordt dat het toekennen van forfaits hoe dan ook de mogelijkheid van fraude in zich draagt en dus moet worden gecontroleerd. De voorgestelde maatregel heeft tot doel de bestaande controles te verbeteren, zodat alle instellingen, grote en kleine, op dezelfde wijze worden behandeld.

Er kan voorts geen enkele betwisting bestaan over het feit dat de adviserend geneesheer de eindverantwoordelijkheid draagt, op welke wijze dit ook formeel wordt geregeld.

Een lid vestigt de aandacht op artikel 5, 1°, waarbij het koninklijk besluit van 13 april 1997 tot wijziging van artikel 22 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wordt bekrachtigd.

Deze bepaling biedt de mogelijkheid forfaits toe te kennen aan laboratoria voor klinische biologie wegens hun exclusieve rol als referentiecentra bij de diagnose en behandeling van tropische en infectueuze aandoeningen. Welk bedrag werd hiervoor op jaarbasis vrijgemaakt?

De Raad van State is van oordeel dat artikel 2 van het koninklijk besluit beter wordt weggelaten omdat deze bepaling onzekerheid schept over de toepasbaarheid van artikel 56, eerste lid, van de gecoördineerde wetten. Bovendien heeft artikel 2 een ruimer toepassingsgebied dan uitsluitend de in het ontwerp bedoelde experimenten.

Daarnaast heeft de Raad van State ook een bezwaar van legislatieve aard. Er wordt een wijziging aangebracht in de gecoördineerde wet die voorziet in een specifieke regeling. Deze regeling kan onder bepaalde voorwaarden buiten toepassing blijven, maar de voorwaarden worden in een autonome bepaling, los van de gecoördineerde wet, vastgesteld.

Artikel 5, 3°, betreft een aantal maatregelen op het vlak van het algemeen financieel beheer. Er was geen enkele objectieve reden om deze maatregelen te nemen in het kader van de volmachtsbesluiten. Men heeft hier derhalve andermaal de zaken nodeloos gecompliceerd.

Artikel 5, 4°, heeft betrekking op de taken die toebedeeld worden aan Algemene Raad, de Commissie voor begrotingscontrole en het Verzekeringscomité bij het RIZIV. De belangrijke rol die reeds was toebedeeld aan de Commissie voor de begrotingscontrole, wordt hier nog versterkt. Een algemene vaststelling hierbij, die ook werd gedaan door de administrateur generaal van het RIZIV, is dat de structuren door al deze wijzigingen er niet doorzichtiger op worden. Men heeft bij deze herdefiniëring van de taken andermaal een kans verkeken om een aantal commissies en comités af te schaffen en aldus tot een meer efficiënte organisatie te komen. Het geheel is integendeel nog logger en zwaarder geworden.

Een ander lid merkt op dat het koninklijk besluit van 16 april 1997, bekrachtigd door artikel 6 van het ontwerp tot doel heeft het recht op een verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging (WIGW-statuut) uit te breiden tot de gerechtigden op het bestaansminimum, het gewaarborgd inko-

men voor bejaarden of op een uitkering voor gehandicapten. Het betreft hier ongeveer 200 000 personen voor wie een bedrag van 1 miljard frank wordt vrijgemaakt, wat neerkomt op een gemiddelde van 5 000 frank per persoon. Is dit niet wat weinig voor een groep waarvan men kan aannemen dat hij met een vrij hoog gezondheidsrisico te kampen heeft?

De minister antwoordt dat het bedoelde bedrag waar de spreker naar verwijst, bestemd is voor een toeslag bovenop de gewone uitkering aan zwaar-hulpbehoevende bejaarden met een zeer laag inkomen.

Wat de voorliggende maatregel betreft, wordt de uitbreiding van het WIGW-statuut gecompenseerd door maatregelen in de ziekenhuizen die voornamelijk ten laste komen van de patiënten en dit voor een bedrag van ongeveer 800 miljoen frank. De uitbreiding van het WIGW statuut geldt voor ongeveer 140 000 gerechtigden en 160 000 personen ten laste.

De precieze meerkost van de maatregel is moeilijk in te schatten, aangezien de consumptie van de gerechtigden op het bestaansminimum niet bekend is. De uitbreiding is er echter gekomen op vraag van het Parlement en zal volledig worden uitgevoerd.

Een lid merkt op dat hij deze maatregel geenszins ter discussie wil stellen. Hij stelt evenwel vast dat een bedrag van 800 miljoen frank wordt vrijgemaakt voor een groep van 300 000 personen, of nog geen 4 000 frank per persoon, waarvan men mag aannemen dat de medische consumptie boven het gemiddelde ligt. Ook al kan de precieze meeruitgave niet tot op de frank worden ingeschat, toch weet men nu reeds met zekerheid dat de regering een nieuwe put aan het graven is die over enkele jaren zal moeten worden gedicht.

Een andere spreker stipt aan dat men er inderdaad van mag uitgaan dat de groep gerechtigden op het bestaansminimum een grotere behoefte heeft aan gezondheidszorg dan de huidige groep gerechtigden op verhoogde tegemoetkomingen. Hier staat echter tegenover dat de eigen tussenkomsten, ook al worden die verlaagd, voor deze groep een belangrijke rem zullen blijven op de consumptie. Het is dus nog niet zo zeker dat deze boven het gemiddelde van de andere WIGW's zal liggen, wat echter vanuit sociaal oogpunt weer andere vragen oproept.

Een lid vestigt vervolgens de aandacht op het koninklijk besluit van 25 april 1997, bekrachtigd door artikel 7 van het ontwerp, waarbij de mindervaliden, de studenten van het hoger onderwijs en de nog niet beschermde personen opgenomen worden in de algemene regeling van de geneeskundige verzorging. De Koning wordt gemachtigd te bepalen welke wachttijd moet worden volbracht, wie hiervan wordt vrijgesteld en wie persoonlijke bijdragen moet betalen.

De Raad van State wijst er in zijn advies op dat het ontworpen artikel 15 van dit koninklijk besluit een aantal categorieën uitsluit. Tegelijk wordt aan de Koning de bevoegdheid verleend om bij in Ministerraad overlegd besluit te bepalen dat de genoemde uitsluitingen niet of mede gelden voor sommige categorieën van personen, waarbij hij kan voorschrijven dat de beperking of de uitbreiding van de uitsluiting slechts voor een welomschreven periode zal gelden. Het koninklijk besluit voorziet evenwel niet in criteria waaraan de Koning zich bij de uitoefening van deze bevoegdheid zou moeten houden.

De Raad van State is dan ook van oordeel dat hier een al te ruime bevoegdheid aan de Koning wordt toegekend.

Spreker merkt op dat men hieraan nog de vraag kan toevoegen of deze bevoegdheid wel in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel aangezien de wet geen objectieve criteria bepaalt waaraan eventuele uitsluitingen moeten beantwoorden. Het antwoord op deze vraag zal door het Arbitragehof moeten worden gegeven, maar het was voorzichtiger geweest in het koninklijk besluit een aantal duidelijke criteria vast te leggen.

Hij wijst er vervolgens op dat ten gevolge van dit koninklijk besluit, België nog twee stelsels van verzekering voor geneeskundige verzorging kent: dat van de werknemers en dat van de zelfstandigen. Op termijn is een dergelijke tweedeling niet houdbaar en zullen de beide systemen naar elkaar moeten toegroeien. In een

mobiele arbeidsmarkt zal de actieve bevolking geregeld overstapen van het ene stelsel naar het andere, wat in een systeem zoals het onze met onnodige complicaties gepaard gaat.

De minister antwoordt dat voor deze maatregel in een bedrag van 1 miljard frank op jaarbasis werd voorzien. De uitbreiding in het koninklijk besluit geformuleerd, garandeert een maximale en automatische toegang tot het stelsel van gezondheidszorg van de verschillende groepen die tot nog toe niet waren beschermd. Met deze regeling blijft er slechts een zeer beperkte groep niet-beschermde personen, waarvan echter mag worden aangenomen dat hun rechten op medische hulpverlening langs andere wegen zijn gegarandeerd.

Ondanks deze doelstelling, een maximale toegang tot het stelsel te verzekeren, is de regering toch van oordeel geweest dat hiertegenover een minimum aan verplichtingen moet staan, die het verzekeringsprincipe overeind houden. Het is in deze context dat de opdracht die aan de Koning wordt gegeven, moet worden gezien.

De minister zou er voorts geen enkel probleem mee hebben indien de stelsels naar elkaar toegroeien en de zelfstandigen dezelfde rechten krijgen als de werknemers. De eerste vereiste hier toe is wel dat ook op het vlak van de bijdragen de beide stelsels worden gelijkgeschakeld.

Een spreker wijst vervolgens op het koninklijk besluit van 21 april 1997, bekrachtigd door artikel 8 van het ontwerp, dat ertoe strekt in de sector van de gezinsbijslag te komen tot een meer eenvormige regeling inzake het groeperen van de kinderen om hun rangorde te bepalen. Hierbij wordt uitgegaan van de bijslag-trekkende in plaats van de rechthebbende. De Raad van State betwijfelt of de tekst zoals hij hier voorligt, voor advies is voorgesteld aan het beheerscomité van de Rijksdienst voor Kinderbijslagen voor Werknemers.

Artikel 1 van het koninklijk besluit impliceert dat rechtgevend kinderen van personen van hetzelfde geslacht die een huishouden vormen, zijn uitgesloten van de regelgeving inzake de rangorde. De Raad van State stelt de vraag in hoeverre deze bepaling verenigbaar is met het gelijkheidsbeginsel en het verbod van discriminatie. In de toelichting bij het koninklijk besluit wordt hierop geantwoord dat de eis dat de rechthebbenden die een huishouden vormen niet van hetzelfde geslacht mogen zijn, niet tot doel heeft een discriminatie volgens het geslacht in te voeren, maar wel beoogt een samenhang met de andere bepalingen van de kinderbijslagregeling te houden. Deze verklaring is alles behalve overtuigend.

De minister antwoordt dat het koninklijk besluit als dusdanig niet is voorgelegd aan het beheerscomité van de Rijksdienst voor Kinderbijslagen voor Werknemers. Het betreft hier evenwel voorstellen die afkomstig zijn van de administratie en die, weliswaar niet in deze vorm, deel hebben uitgemaakt van nota's die in het beheerscomité zijn voorgelegd en besproken. Aangezien het hier bepalingen betreft die kracht van wet hebben, is er overigens geen formele verplichting het advies van het beheerscomité in te winnen.

Het onderscheid dat het koninklijk besluit maakt tussen verschillende vormen van samenleven is een onderscheid dat verweven zit in heel de kinderbijslagregeling. Het zou niet verstandig geweest zijn thans, bij het nemen van deze maatregel, het hele systeem te herdenken en het was evenmin mogelijk in dit concrete geval regels te gaan toepassen die afwijken van de algemene beginselen van het stelsel. Dit neemt niet weg dat er in de kinderbijslagregeling, wat het onderscheid tussen de verschillende soorten rechthebbenden betreft, vragen moeten worden gesteld. De administratie van de Rijksdienst voor Kinderbijslagen voor Werknemers heeft dan ook opdracht gekregen de hele regeling te onderzoeken op mogelijke discriminaties en teksten te maken om deze weg te werken.

Een lid merkt ten slotte in verband met artikel 9 op, dat deze bepaling via een regeringsamendement tijdens de bespreking in de Kamer in het ontwerp werd ingevoegd. De reden hiervan ligt in het feit dat de bekrachtigingsbesluiten veel te laat bij het Parle-

ment zijn ingediend. Ook al heeft de Raad van State vanuit louter formeel oogpunt geen fundamenteel bezwaar tegen deze bepaling, is dit andermaal een voorbeeld van de wijze waarop momenteel in ons land aan wetgeving wordt gedaan. Men creëert onnodig rechtsonzekerheid louter en alleen door termijnen niet na te leven.

Ik geef nu voorlezing van het verslag over het hoofdstuk Pensioenen.

Voor de uiteenzetting door de minister van Volksgezondheid en Pensioenen kan worden verwezen naar het verslag van de commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers — Stuk, nr. 1-1156/5, 1996-1997.

Een lid vestigt de aandacht op artikel 2, 1°, waarbij het koninklijk besluit van 23 april 1997 wordt bekrachtigd. Ten gevolge van dit koninklijk besluit zal de Rijksdienst voor Pensioenen de rechten en plichten, alsook de passiva en activa overnemen van de andere verzekeringsinstellingen zoals de ASLK of de Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden, wat het stelsel van de verplichte bijdragen betreft. De wettelijke reserves, gevormd in het kapitalisatiestelsel, dat voor de arbeiders bestond tot 1953 en voor de bedienden tot 1967, bedragen in totaal ongeveer 8 miljard frank en worden overgeheveld naar de Rijksdienst voor Pensioenen. Deze laatste zal de rentes verder uitbetalen.

De maatregel wordt voorgesteld als een belangrijke rationalisering hoewel hij zeer kleine pensioenbedragen betreft die bovendien uitdovend zijn. Daar staan in dit artikel andere koninklijke besluiten tegenover die belangrijke meeruitgaven tot gevolg hebben waarvan men op zijn minst de vraag kan stellen of ze zinvol zijn.

De minister antwoordt dat het kapitalisatiestelsel inderdaad uitdovend is. De reserves die in dit stelsel werden opgebouwd, worden nu reeds voor het overgrote deel, ten bedrage van ongeveer 40 miljard frank, beheerd door de Rijksdienst voor Pensioenen. De acht miljard frank die hier in het geding is, zit verspreid over een veertiental kassen. Door dit bedrag over te hevelen naar de RVP worden niet alleen onnodige administratiekosten uitgespaard maar bovendien is een veel efficiënter beleggingsbeheer van de reserves mogelijk. De individuele kassen hebben overigens geen bezwaren geuit tegen de overheveling van deze activiteit, integendeel zelfs. Het moet trouwens duidelijk zijn dat deze instellingen, die nog tal van andere activiteiten ontwikkelen, blijven voortbestaan.

De vorige spreker vestigt vervolgens de aandacht op het koninklijk besluit van 23 april 1997, vermeld in het 2° van dit artikel dat voorziet in een wettelijke basis voor de vervanging van de forfaitaire bezoldiging door het werkelijk verdiende loon, als basis voor de berekening van het pensioen voor de mensen bij de koopvaardij en dit voor de jaren 1994, 1995 en 1996. Het betreft hier de rechtzetting van een volmachtsbesluit van 23 december 1996, wat andermaal illustratief is voor de wijze waarop hier aan wetgeving wordt gedaan.

Daarbij rijst de vraag wat precies de betekenis van deze operatie is in het licht van het feit dat deze categorie werknemers werd uitgevlagd.

De minister antwoordt dat de maatregel ten aanzien van de zeevarenden een gevolg is van het feit dat de werkgevers de verplichtingen die zij bij de uitvlagging waren aangegaan, niet zijn nagekomen. Aan de uitvlagging, die voor hen zeer voordelig was op het fiscale vlak, waren ook een aantal plichten verbonden inzake sociale bescherming en werkgelegenheid. De normen inzake tewerkstelling die werden afgesproken, zijn echter nooit gehaald.

Om de lasten van de werkgevers nog meer te drukken, werd ook overeengekomen dat slechts pensioenbijdragen zouden worden betaald op een fictief loon dat lager ligt dan de werkelijke bezoldiging. De vermindering van de pensioenrechten voor de mensen in de pool die hiervan het gevolg is, moest worden gecompenseerd via aanvullende pensioenverzekeringen. Die zijn er echter nooit gekomen. Via het koninklijk besluit engageert de overheid zich er nu toe, het verlies aan pensioenrechten van deze

werknemers voor de betrokken drie jaren — 1994, 1995 en 1996 — ten laste te nemen. Sinds 1996 wordt het oude regime opnieuw in ere hersteld en worden bijdragen geheven op het volledige loon.

Het lid merkt vervolgens op dat het koninklijk besluit van 25 april 1997, vermeld in artikel 2, 3°, de wijziging betreft van de regelgeving inzake het tijdelijk overlevingspensioen en tot doel heeft dat deze pensioenen niet langer worden uitbetaald indien zij lager zijn dan 3 347 frank per jaar. Wat is de opbrengst van deze maatregel?

De minister antwoordt dat de maatregel in verband met de kleine pensioenen geen nieuw initiatief is, maar een verhoging inhoudt van de reeds bestaande drempel. De besparing ligt niet zozeer in de pensioenbedragen zelf, maar vooral bij de administratiekosten voor de uitbetaling.

Een lid betreurt deze maatregel omdat het hier uiteindelijk uitkeringen betreft waar bijdragen voor betaald zijn. Dergelijke drempels zijn zeker geen stimulans voor de mobiliteit van de arbeidsmarkt.

De minister stipt aan dat het hier zeer minieme bedragen betreft. De drempel ligt op een pensioenbedrag van 279 frank per maand, wat overeenkomt met een tewerkstelling annex bijdrage van minder dan een jaar.

De voorgaande spreker wijst vervolgens op het koninklijk besluit vermeld in het 4° van artikel 2, dat eveneens werd genomen op 25 april 1997 en de oprichting van een Infodienst Pensioenen tot doel heeft. De Raad van State is van oordeel dat in het besluit te veel zaken worden overgelaten aan een samenwerkingsakkoord tussen administraties, een constructie die niet strookt met de beginselen inzake het vaststellen van dwingende normatieve regels. Deze beginselen vereisen dat in de tekst van het besluit zelf, alles wordt geregeld wat verband houdt met de betrekkingen tussen de Infodienst pensioenen en derden belanghebbenden. Een samenwerkingsakkoord tussen administraties, dat op zich al een weinig gebruikelijke rechtsfiguur is, kan alleen betrekking hebben op de betrekkingen tussen die diensten onderling. Aan de administraties mag, aldus de Raad van State, geen verordenende bevoegdheid worden toegekend, ook niet indien deze bevoegdheid wordt uitgeoefend via een samenwerkingsakkoord.

De betrokkenheid van de minister van Pensioenen in deze samenwerkingsakkoorden kan slechts in beperkte mate een reden zijn om af te wijken van de voormelde beginselen. De verordenende bevoegdheid die aan hem wordt opgedragen kan immers slechts betrekking hebben op de detailregeling en dient precies te worden omschreven.

Een goed voorbeeld op dit vlak is het feit dat in het besluit geen leeftijdsgrens wordt bepaald, maar dat de toelichting wel vermeldt dat deze op 55 jaar ligt. Het bepalen van een dergelijke leeftijdsgrens behoort niet tot de bevoegdheid van de minister.

De minister antwoordt dat de tekst van het betrokken koninklijk besluit werd aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. De samenwerkingsakkoorden hebben alleen nog betrekking op de verhoudingen tussen de betrokken administraties en niet langer op de betrekkingen met derden. Deze laatste bevoegdheden liggen nu bij de Koning. Ook de door de betrokkenen te vervullen voorwaarden, de termijnen en de eventueel te betalen bijdragen worden ingevolge de aangepaste tekst door de Koning bepaald. Dit koninklijk besluit zal overigens eerstdaags verschijnen.

In de tekst wordt inderdaad de leeftijd van 55 jaar niet vermeld, maar er staat wel in dat de leeftijdsgrens bepaald wordt op vijf jaar vóór de mogelijke op pensioenstelling, wat op hetzelfde neerkomt.

Men moet zich deze dienst overigens niet voorstellen als een nieuwe administratie die wordt uitgebouwd. De betrokkenen blijven op hun respectieve diensten werken en via een systeem van dispatching en coördinatie wordt de informatie samengebracht. Dit betekent meteen dat oprichting van de dienst slechts een zeer beperkte uitgave vergt.

Een lid vestigt de aandacht op artikel 2, 5°, waarbij het koninklijk besluit van 27 april 1997 tot instelling van een ombudsdienst pensioenen wordt bekrachtigd.

Hij is van oordeel dat een dergelijke dienst volkomen overbodig is. De Rijksdienst voor Pensioenen beschikt nu reeds over een ombudsdienst en het zou interessant zijn te vernemen hoeveel klachten die jaarlijks behandelt. Wat zal overigens de verhouding zijn tussen de beide diensten en wat is de werkverdeling met de federale ombudsdienst die een meer algemene bevoegdheid heeft. Deze laatste beklagt zich er precies over dat zijn bevoegdheden alsmar meer worden uitgehouden.

Spreker vervolgt dat als argument voor de oprichting van de dienst wordt verwezen naar het ingewikkelde karakter van de pensioenwetgeving. Indien men deze redenering doortrekt zou in zowat elke sector van de administratie een afzonderlijke ombudsman moeten worden ingesteld. De belastingwetgeving of de regelingen inzake de tegemoetkomingen aan gehandicapten zijn niet minder complex dan de pensioenwetgeving.

De minister merkt op dat de oprichting van een ombudsdienst de invulling is van een belofte die in de regeringsverklaring werd gedaan. Het is hierbij geenszins de bedoeling om een artificiële wijze de werking van de federale ombudsdienst uit te hollen.

Sinds de oprichting van de federale ombudsdienst werd op het federale niveau overigens geen enkele andere gelijkaardige dienst gecreëerd. Er zijn wel ombudsmannen bij een aantal parastatalen, maar die bestonden reeds voordien.

Aan de basis van het initiatief voor de gepensioneerden liggen drie overwegingen:

- de pensioenwetgeving is zeer complex en kent een aantal specifieke problemen;

- zij betreft een enorme groep van ongeveer 2,3 miljoen gerechtigden;

- de dienst zal zich ook moeten richten tot personen die niet onder de federale administratie ressorteren maar die wel ondergebracht zijn in het pensioenstelsel van de federale ambtenaren (personeel van gemeenten, provincies, ...).

Het lid vestigt vervolgens de aandacht op artikel 2, 6°, waarbij het koninklijk besluit van 25 april 1997 met betrekking tot de aanpassing van de wetgeving op het aanvullend pensioen wordt bekrachtigd. De voornaamste doelstelling van het koninklijk besluit bestaat erin een aantal misbruiken uit te sluiten. De Raad van State merkt bij dit koninklijk besluit andermaal op dat te uitgebreide bevoegdheden worden gegeven aan de uitvoerende macht. Artikel 2 bevat immers een niet-limitatieve lijst die door de Koning naar eigen goeddenken kan worden aangepast.

Artikel 4 van het besluit geeft de aangeslotenen de mogelijkheid te weigeren deel te nemen aan een wijziging van de pensioentoezegging die een verhoging van hun plichten tot gevolg heeft. Deze bepaling is op zijn minst onduidelijk. Indien de verhoging van de werknemersbijdrage gepaard gaat met een verhoging van de werkgeversbijdrage en de werknemer weigert deze verhoging te betalen, betekent dit dat ook de werkgever niet langer gehouden is een hogere bijdrage te betalen?

De minister antwoordt dat de tekst van het betrokken koninklijk besluit werd aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. In het voorontwerp stond dat de Koning de genoemde lijst van artikel 2 kon wijzigen en aanvullen. De Raad van State merkte op dat deze bepaling de indruk wekte dat het hier een limitatieve lijst betrof, wat niet het geval is. Om deze onduidelijkheid weg te nemen werd de machtiging aan de Koning om de lijst uit te breiden uit de tekst geschrapt. De Raad van State had echter als dusdanig geen bezwaar tegen het feit dat het hier een niet-limitatieve lijst betreft.

Artikel 4 van het koninklijk besluit gaat terug op een bepaling in de wet van 6 april 1995 — artikel 6, § 2 — die stelt dat iedere wijziging van de pensioenregeling die tot een vermeerdering van de verplichtingen van de aangeslotene leidt, deze laatste ontslaat van deelname in de wijziging van het stelsel indien hij hierom verzoekt. In voorkomend geval wordt ook de werkgever ontslagen van elke bijkomende verplichting ten aanzien van deze aangeslotene. Deze bepaling is voldoende duidelijk.

Minder duidelijkheid was er over de vraag of een werkgever de mogelijkheid zou hebben het aanvullend pensioenplan voor de werknemer die weigert de verhoging te betalen, helemaal stop te zetten. Deze vraag wordt thans in artikel 4 van dit koninklijk

besluit negatief beantwoord. De werknemers mogen niet de dupe worden van het feit dat zij weigeren deel te nemen aan een wijziging van het aanvullend pensioenstelsel die hun verplicht een hogere bijdrage te betalen.

Bij artikel 2 dienen de heer Coene en mevrouw Nelis een amendement (nr. 1 A) in dat ertoe strekt het 4° van dit artikel aan te vullen met de woorden «met uitzondering van artikel 2, tweede lid».

De auteurs verwijzen voor hun verantwoording naar de algemene bespreking.

Dit amendement wordt verworpen met 6 tegen 2 stemmen.

Een amendement (nr. 1.B) van dezelfde indieners dat tot doel heeft het 5° van dit artikel te doen vervallen wordt eveneens verworpen met 6 tegen 2 stemmen.

Bij artikel 9 dienen de heer Coene en mevrouw Nelis een amendement (nr. 2) in dat ertoe strekt dit artikel te doen vervallen. Zij verwijzen voor hun verantwoording naar de algemene bespreking.

Dit amendement wordt verworpen met 6 tegen 2 stemmen.

Het ontwerp in zijn geheel wordt aangenomen met 6 tegen 2 stemmen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het uitbrengen van dit verslag.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

De stemming over het geheel van het wetsontwerp heeft later plaats.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD EUROPÉEN ÉTABLISSANT UNE ASSOCIATION ENTRE LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES ET LEURS ÉTATS MEMBRES AGISSANT DANS LE CADRE DE L'UNION EUROPÉENNE, D'UNE PART, ET LA RÉPUBLIQUE DE SLOVÉNIE, D'AUTRE PART, ET AUX ANNEXES I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII ET XIII, LES PROTOCOLES 1 À 6, ET L'ACTE FINAL, FAITS À LUXEMBOURG LE 10 JUIN 1996

Discussion générale

Examen des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE EUROPA-OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN OPTREDEND IN HET KADER VAN DE EUROPESE UNIE, ENERZIJD, EN DE REPUBLIEK SLOVENIË, ANDERZIJD, MET DE BIJLAGEN I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII EN XIII, MET DE PROTOCOLLEN 1 TOT 6, EN MET DE SLOTAKTE, GEDAAN TE LUXEMBURG OP 10 JUNI 1996

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-665/1 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session de 1997-1998.)

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (Zie document nr. 1-665/1 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1997-1998.)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je me réfère à mon rapport.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten. Wij gaan nu over tot de bespreking van de artikelen.

Artikel 1 luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens optredend in het kader van de Europese Unie, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII en XIII, de Protocolen 1, 2, 3, 4, 5 en 6, en de Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 10 juni 1996, zullen volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. L'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres agissant dans le cadre de l'Union européenne, d'une part, et la République de Slovénie, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII et XIII, les Protocoles 1, 2, 3, 4, 5 et 6, et l'Acte final, faits à Luxembourg le 10 juin 1996, sortiront leur plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le président. — Il sera procédé dans quelques instants au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen over enkele ogenblikken over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD EUROMÉDITERRANÉEN ÉTABLISSANT UNE ASSOCIATION ENTRE LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES ET LEURS ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART, ET LE ROYAUME DU MAROC, D'AUTRE PART, ANNEXES I, II, III, IV, V, VI ET VII, PROTOCOLES 1, 2, 3, 4 ET 5, ET ACTE FINAL, FAITS À BRUXELLES LE 26 FÉVRIER 1996

Discussion générale

Examen des articles

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE EURO-MEDITERRANE OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN, ENERZIJD, EN HET KONINKRIJK MAROKKO, ANDERZIJD, DE BIJLAGEN I, II, III, IV, V, VI EN VII, PROTOCOLLEN 1, 2, 3, 4 EN 5, EN SLOTAKTE, GEDAAN TE BRUSSEL OP 26 FEBRUARI 1996

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-681/1 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session de 1997-1998.*)

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-681/1 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1997-1998.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Urbain (PS). — Monsieur le président, je me réfère à mon rapport.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten. Wij gaan nu over tot de bespreking van de artikelen.

Artikel 1 luidt:

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI en VII, de Protocolen 1, 2, 3, 4 en 5, en de Slotakte, ondertekend te Brussel op 26 februari 1996, zullen volkomen uitwerking hebben.

Art. 2. L'Accord euroméditerranéen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et le Royaume du Maroc, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV, V, VI et VII, les Protocoles 1, 2, 3, 4 et 5, et l'Acte final, faits à Bruxelles le 26 février 1996, sortiront leur plein et entier effet.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le président. — Il sera procédé dans quelques instants au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen over enkele ogenblikken over het geheel van het wetsontwerp.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE VEROORDELING VAN DE BELGISCHE BUSCHAUFFEUR WILLY SOLLIE IN WIT-RUSLAND

VOORSTEL VAN RESOLUTIE OVER DE VEROORDELING VAN EEN BELGISCHE BUSCHAUFFEUR IN WIT-RUSLAND

Bespreking

PROPOSITION DE RÉSOLUTION RELATIVE À LA CONDAMNATION DU CHAUFFEUR D'AUTOCAR BELGE WILLY SOLLIE AU BELARUS

PROPOSITION DE RÉSOLUTION SUR LA CONDAMNATION D'UN CHAUFFEUR D'AUTOCAR BELGE AU BELARUS

Discussion

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van de beide voorstellen van resolutie.

Nous abordons la discussion relative aux deux propositions de résolution.

De tekst van de eerste resolutie luidt:

«De Senaat,

— Gelet op de veroordeling van de Belgische buschauffeur Willy Sollie op 12 november 1997 door een Wit-Russische rechtbank tot 8 jaar werkkamp wegens een busongeval waarbij 4 kinderen omkwamen,

— Zijn medeleven betuigende aan de nabestaanden van de 4 slachtoffers,

— Rekening houdende met de bezorgdheid en de ongerustheid van de naaste familie en vrienden,

— Gelet op de wankele gezondheidstoestand van zijn moeder,

— Rekening houdende met de solidariteit van de Vlaamse gastgezinnen en van de organisatoren van deze reis met de heer Sollie,

— Gelet op het humanitaire karakter van deze busreis en de voluntaristische inzet van de heer Sollie,

— Gelet op de onberispelijke staat van dienst van de heer Sollie,

— Rekening houdende met de rechtsgang van een soevereine Staat waar ook het principe van de scheiding der machten in de Grondwet staat ingeschreven en met het hoger beroep van de heer Sollie,

— Rekening houdende met het eerlijk verloop van het proces vastgesteld door de consulaire waarnemers,

— Gelet op het begrip en de inzet van de Wit-Russische ambassadeur in België voor de bespoediging van de vrijlating van de heer Sollie,

— Overwegende de discrepantie tussen de strafmaat bij vergelijkbare feiten in ons land en in Wit-Rusland,

— Overwegende dat mogelijk andere factoren mede aan de basis van het ongeval lagen,

— Gelet op de moeilijke levensomstandigheden in de Wit-Russische werkkampen die voornamelijk tijdens de wintermaanden de zwakke gezondheidstoestand van de 57-jarige Willy Sollie nog verder zouden ondermijnen,

verzoekt de federale regering:

— alle mogelijke consulaire steun en hulp te blijven verlenen aan de heer Sollie bij het hoger beroep en tijdens zijn verblijf in de Wit-Russische werkkampen,

— bij de Wit-Russische overheid een snelle afhandeling van het hoger beroep van de heer Sollie te bepleiten,

— na de normale rechtsgang, indien nodig, een eventueel gratieverzoek te ondersteunen bij de bevoegde autoriteiten,

— deze resolutie toe te zenden aan de president en het Parlement van Wit-Rusland.»

«Le Sénat,

— Étant donné que le conducteur d'autocar belge M. Willy Sollie a été condamné, le 12 novembre 1997 par un tribunal du Belarus à 8 ans de camp de travail, à la suite d'un accident d'autocar dans lequel 4 enfants ont trouvé la mort,

— Présentant ses condoléances aux proches des 4 victimes,

— Tenant compte des préoccupations et de l'inquiétude des proches et des amis de M. Sollie,

— Étant donné le mauvais état de santé de sa mère,

— Tenant compte de la solidarité dont font preuve en faveur de M. Sollie les familles d'accueil flamandes et les organisateurs dudit voyage,

— Étant donné le caractère humanitaire de ce voyage en autocar et l'engagement volontariste de M. Sollie,

— Tenant compte de l'état de services irréprochable de M. Sollie,

— Eu égard à la procédure à suivre dans un État souverain qui est régi également par le principe de la séparation des pouvoirs, lequel est inscrit dans la Constitution, et au fait que M. Sollie a interjeté appel,

— Tenant compte du fait que le procès s'est déroulé loyalement, ce que les observateurs consulaires ont pu constater,

— Tenant compte de la compréhension manifestée par l'ambassadeur du Belarus en Belgique et des efforts qu'il a accomplis en vue d'obtenir la libération rapide de M. Sollie,

— Tenant compte de l'écart entre le taux de la peine infligée dans notre pays et en Belarus pour des faits analogues,

— Considérant que d'autres facteurs peuvent avoir été également à l'origine de l'accident,

— Étant donné les conditions de vie difficiles qui règnent dans les camps de travail du Belarus, lesquelles, surtout pendant les mois d'hiver, pourraient continuer à miner l'état de santé déjà détérioré de M. Willy Sollie, qui est âgé de 57 ans,

invite le gouvernement fédéral :

— à continuer à accorder tout le soutien et toute l'aide consulaire possible à M. Sollie dans le cadre de l'appel qu'il a interjeté et au cours de son séjour dans les camps de travail du Belarus,

— à plaider, auprès des autorités du Belarus, pour un examen rapide de l'appel de M. Sollie,

— à soutenir, en cas de besoin, après la procédure, normale, un éventuel recours en grâce auprès des autorités compétentes,

— à envoyer la présente résolution au président et au Parlement du Belarus. »

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

De heer Bourgeois, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, op 13 november hebben collega Ceder en ikzelf een voorstel van resolutie ingediend betreffende Willy Sollie, die in Wit-Rusland gevangen zit. Onze politieke identiteit was toen blijkbaar een voldoende reden voor andere senatoren om op 18 november, op de vooravond van de behandeling van ons voorstel in de commissie, in alle haast, bijna in paniek, een tegenvoorstel in te dienen, waarvan het beschikkend gedeelte volkomen identiek was aan ons voorstel. Eigenaardig genoeg, stemden de partijen die dit tweede voorstel hadden ingediend, tegen het onze, ook al was de tekst identiek.

Mag ik er overigens op wijzen dat wij als enigen consequent waren en beide voorstellen hebben goedgekeurd. Wij kunnen dus enkel vaststellen dat de zweepfunctie van het Vlaams Blok, die nogal eens smalend onbestaand wordt genoemd, er toch voor heeft gezorgd dat de andere partijen ervan overtuigd raakten dat een parlementair initiatief de druk op de Wit-Russische overheden kan versterken.

Onafgezien van het medeleven dat wij reeds eerder betuigden met de getroffen families van de vier slachtoffertjes van dit tragisch ongeval, blijven wij van mening dat de veroordeling tot acht jaar strafkamp de facto een doodvonnis betekent voor de zieke Willy Sollie. Wij moeten ze dan ook met kracht afwijzen omdat ze buiten alle verhoudingen is.

Net zoals in de commissie zullen wij ook nu het voorstel van resolutie goedkeuren, omdat voor ons de politieke identiteit van de indieners ondergeschikt is aan de menselijke overweging dat elke steun aan Willy Sollie noodzakelijk is en zo unaniem mogelijk moet zijn. Ik betreur alleen dat niet iedereen er zo over denkt. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de bespreking gesloten.

Wij stemmen zo dadelijk over dit voorstel van resolutie.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion, je la déclare close.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble de cette proposition de résolution.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De voorzitter. — Dames en heren, hier volgen de uitslagen van de stemming voor de benoeming van de leden en plaatsvervangende leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Voici les résultats du scrutin pour la nomination des membres et des membres suppléants de la Commission de la protection de la vie privée.

Leden

Membres effectifs

Voorzitter

Président

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 10.

Bulletins blancs ou nuls: 10.

Geldige stemmen: 49.

Votes valables: 49.

Volstreckte meerderheid: 25.

Majorité absolue: 25.

De heer Thomas bekomt 33 stemmen.

M. Thomas obtient 33 suffrages.

Mevrouw Rousselle bekomt 16 stemmen.

Mme Rousselle obtient 16 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Thomas, die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Thomas, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu président de la Commission de la protection de la vie privée.

Jurist

Juriste

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 2.

Bulletins blancs ou nuls: 2.

Geldige stemmen: 57.

Votes valables: 57.

Volstreckte meerderheid: 29.

Majorité absolue: 29.

De heer Parisse bekomt 44 stemmen.

M. Parisse obtient 44 suffrages.

Mevrouw Lhoest bekomt 13 stemmen.

Mme Lhoest obtient 13 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Parisse, die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Parisse, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Informaticus

Informaticien

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 9.

Bulletins blancs ou nuls: 9.

Geldige stemmen: 50.

Votes valables: 50.

Volstreekte meerderheid: 26.

Majorité absolue: 26.

De heer Berleur bekomt 40 stemmen.

M. Berleur obtient 40 suffrages.

De heer Pollet bekomt 9 stemmen.

M. Pollet obtient 9 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Berleur, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Berleur, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Lid met beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens in de privé-sector

Membre ayant une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel dans le secteur privé

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 9.

Bulletins blancs ou nuls: 9.

Geldige stemmen: 50.

Votes valables: 50.

Volstreekte meerderheid: 26.

Majorité absolue: 26.

De heer De Schutter bekomt 38 stemmen.

M. De Schutter obtient 38 suffrages.

De heer Cools bekomt 12 stemmen.

M. Cools obtient 12 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer De Schutter, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. De Schutter, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Lid met beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens in de openbare sector

Membre ayant une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel dans le secteur public

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 9.

Bulletins blancs ou nuls: 9.

Geldige stemmen: 50.

Votes valables: 50.

Volstreekte meerderheid: 26.

Majorité absolue: 26.

Mevrouw Lepoivre bekomt 43 stemmen.

Mme Lepoivre obtient 43 suffrages.

De heer Chantry bekomt 7 stemmen.

M. Chantry obtient 7 suffrages.

Bijgevolg wordt mevrouw Lepoivre, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, Mme Lepoivre, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élue membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Zesde mandaat

Sixième mandat

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 11.

Bulletins blancs ou nuls: 11.

Geldige stemmen: 48.

Votes valables: 48.

Volstreekte meerderheid: 25.

Majorité absolue: 25.

De heer Robben bekomt 40 stemmen.

M. Robben obtient 40 suffrages.

Mevrouw Louis bekomt 8 stemmen.

Mme Louis obtient 8 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Robben, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Robben, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Zevende mandaat

Septième mandat

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 9.

Bulletins blancs ou nuls: 9.

Geldige stemmen: 50.

Votes valables: 50.

Volstreekte meerderheid: 26.

Majorité absolue: 26.

Mevrouw Vanlerberghe bekomt 46 stemmen.

Mme Vanlerberghe obtient 46 suffrages.

De heer Winants bekomt 4 stemmen.

M. Winants obtient 4 suffrages.

Bijgevolg wordt mevrouw Vanlerberghe, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, Mme Vanlerberghe ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élue membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Achtste mandaat

Huitième mandat

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 10.

Bulletins blancs ou nuls: 10.

Geldige stemmen: 49.

Votes valables: 49.

Volstreekte meerderheid: 25.

Majorité absolue: 25.

De heer Van Hove bekomt 38 stemmen.

M. Van Hove obtient 38 suffrages.

Mevrouw Maselis bekomt 11 stemmen.

Mme Maselis obtient 11 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Van Hove, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Van Hove, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre de la Commission de la protection de la vie privée.

Plaatsvervangende leden

Membres suppléants

Ondervoorzitter

Vice-président

Aantal stemmenden : 59.

Nombre de votants : 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes : 11.

Bulletins blancs ou nuls : 11.

Geldige stemmen : 48.

Votes valables : 48.

Volstreekte meerderheid : 25.

Majorité absolue : 25.

De heer Voet bekomt 40 stemmen.

M. Voet obtient 40 suffrages.

De heer Van Der Kelen bekomt 8 stemmen.

M. Van Der Kelen obtient 8 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Voet, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid en ondervoorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Voet, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre suppléant et vice-président de la Commission de la protection de la vie privée.

Jurist

Juriste

Aantal stemmenden : 59.

Nombre de votants : 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes : 10.

Bulletins blancs ou nuls : 10.

Geldige stemmen : 49.

Votes valables : 49.

Volstreekte meerderheid : 25.

Majorité absolue : 25.

De heer Moens bekomt 39 stemmen.

M. Moens obtient 39 suffrages.

Mevrouw Smeesters bekomt 10 stemmen.

Mme Smeesters obtient 10 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Moens, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Moens, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre suppléant de la Commission de la protection de la vie privée.

Informaticus

Informaticien

Aantal stemmenden : 59.

Nombre de votants : 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes : 11.

Bulletins blancs ou nuls : 11.

Geldige stemmen : 48.

Votes valables : 48.

Volstreekte meerderheid : 25.

Majorité absolue : 25.

De heer Mertens de Wilmars bekomt 38 stemmen.

M. Mertens de Wilmars obtient 38 suffrages.

De heer Rosseel bekomt 10 stemmen.

M. Rosseel obtient 10 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Mertens de Wilmars, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Mertens de Wilmars, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre suppléant de la Commission de la protection de la vie privée.

Lid met beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens in de privé-sector

Membre ayant une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel dans le secteur privé

Aantal stemmenden : 59.

Nombre de votants : 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes : 10.

Bulletins blancs ou nuls : 10.

Geldige stemmen : 49.

Votes valables : 49.

Volstreekte meerderheid : 25.

Majorité absolue : 25.

De heer Pouillet bekomt 38 stemmen.

M. Pouillet obtient 38 suffrages.

Mevrouw Bruynooghe bekomt 11 stemmen.

Mme Bruynooghe obtient 11 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Pouillet, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Pouillet, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre suppléant de la Commission de la protection de la vie privée.

Lid met beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens in de openbare sector

Membre ayant une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel dans le secteur public

Aantal stemmenden : 59.

Nombre de votants : 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes : 10.

Bulletins blancs ou nuls : 10.

Geldige stemmen : 49.

Votes valables : 49.

Volstreekte meerderheid : 25.

Majorité absolue : 25.

De heer Vandeweerd bekomt 42 stemmen.

M. Vandeweerd obtient 42 suffrages.

Mevrouw Del Pero bekomt 7 stemmen.

Mme Del Pero obtient 7 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Vandeweerd, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Vandeweerd, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre suppléant de la Commission de la protection de la vie privée.

Zesde mandaat

Sixième mandat

Aantal stemmenden : 59.

Nombre de votants : 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes : 11.

Bulletins blancs ou nuls : 11.

Geldige stemmen : 48.

Votes valables : 48.

Volstreekte meerderheid : 25.

Majorité absolue : 25.

Mevrouw Bovy bekomt 41 stemmen.

Mme Bovy obtient 41 suffrages.

De heer Adriaens bekomt 7 stemmen.

M. Adriaens obtient 7 suffrages.

Bijgevolg wordt mevrouw Bovy, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, Mme Bovy, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élue membre suppléante de la Commission de la protection de la vie privée.

Zevende mandaat

Septième mandat

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 10.

Bulletins blancs ou nuls: 10.

Geldige stemmen: 49.

Votes valables: 49.

Volstreekte meerderheid: 25.

Majorité absolue: 25.

De heer Trogh bekomt 41 stemmen.

M. Trogh obtient 41 suffrages.

Mevrouw Boulanger bekomt 8 stemmen.

Mme Boulanger obtient 8 suffrages.

Bijgevolg wordt de heer Trogh, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, M. Trogh, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élu membre suppléant de la Commission de la protection de la vie privée.

Achtste mandaat

Huitième mandat

Aantal stemmenden: 59.

Nombre de votants: 59.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 10.

Bulletins blancs ou nuls: 10.

Geldige stemmen: 49.

Votes valables: 49.

Volstreekte meerderheid: 25.

Majorité absolue: 25.

Mevrouw Mintjens bekomt 47 stemmen.

Mme Mintjens obtient 47 suffrages.

De heer Weyns bekomt 2 stemmen.

M. Weyns obtient 2 suffrages.

Bijgevolg wordt mevrouw Mintjens, die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, verkozen verklaard tot plaatsvervangend lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

En conséquence, Mme Mintjens, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé élue membre suppléante de la Commission de la protection de la vie privée.

Van deze voordracht zal kennis worden gegeven aan de minister van Justitie.

Il sera donné connaissance de ces présentations au ministre de la Justice.

WETSVOORSTEL HOUDENDE VERPLICHTING VOOR DE KREDIETINSTELLINGEN OM DUIDELIJKE INFORMATIE TE VERSTREKKEN OVER DE DEBETRENTE OP DE BIJ HEN GEOPENDE REKENINGEN

Stemming

PROPOSITION DE LOI PORTANT OBLIGATION D'INFORMATION QUANT AUX INTÉRÊTS DÉBITEURS DUS SUR LES COMPTES OUVERTS AUPRÈS DES ÉTABLISSEMENTS DE CRÉDIT

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

57 leden zijn aanwezig.

57 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera envoyé à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

WETSVOORSTEL TER BEPERKING VAN HET KLANKVOLUME VAN WALKMANS EN HOOFDTELEFOONS

Stemming

PROPOSITION DE LOI VISANT À RÉDUIRE LE VOLUME SONORE DES BALADEURS ET DES ÉCOUTEURS

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

57 leden zijn aanwezig.

57 membres sont présents.

46 stemmen ja.

46 votent oui.

11 onthouden zich.

11 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera envoyé à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anciaux, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

M. Bock, Mme Cornet d'Elzjus, MM. Coveliers, De Decker, Destexhe, Foret, Goris, Hatry, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke et M. Verhofstadt.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD RELATIF AU STATUT JURIDIQUE DU SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES À AROLSSEN, FAIT À BONN LE 15 JUILLET 1993

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION N° 141 CONCERNANT LES ORGANISATIONS DE TRAVAILLEURS RURAUX ET LEUR RÔLE DANS LE DÉVELOPPEMENT ÉCONOMIQUE ET SOCIAL, ADOPTÉE À GENÈVE LE 23 JUIN 1975 PAR LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE À SA SOIXANTIÈME SESSION

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION RELATIVE À L'ADHÉSION DU ROYAUME D'ESPAGNE ET DE LA RÉPUBLIQUE PORTUGAISE À LA CONVENTION SUR LA LOI APPLICABLE AUX OBLIGATIONS CONTRACTUELLES OUVERTE À LA SIGNATURE À ROME LE 19 JUIN 1980, ET AUX ANNEXES I ET II, FAITES À FUNCHAL LE 18 MAI 1992

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD EUROPÉEN ÉTABLISSANT UNE ASSOCIATION ENTRE LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES ET LEURS ÉTATS MEMBRES AGISSANT DANS LE CADRE DE L'UNION EUROPÉENNE, D'UNE PART, ET LA RÉPUBLIQUE DE SLOVÉNIE, D'AUTRE PART, ET AUX ANNEXES I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII ET XIII, LES PROTOCOLES 1 À 6, ET L'ACTE FINAL, FAITS À LUXEMBOURG LE 10 JUIN 1996

Vote

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET AKKOORD BETREFFENDE HET JURIDISCH STATUUT VAN DE INTERNATIONALE OPZOEKINGSDIENST TE AROLSSEN, GEDAAN TE BONN OP 15 JULI 1993

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG NR. 141 BETREFFENDE DE ORGANISATIES VAN PERSONEN DIE IN DE LANDBOUW WERKZAAM ZIJN EN HUN ROL IN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE ONTWIKKELING, AANGENOMEN TE GENÈVE OP 23 JUNI 1975 DOOR DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE TIJDENS HAAR ZESTIGSTE ZITTING

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG INZAKE DE TOETREDING VAN HET KONINKRIJK SPANJE EN DE PORTUGESE REPUBLIEK TOT HET VERDRAG INZAKE HET RECHT DAT VAN TOEPASSING IS OP VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST, TER ONDERTEKENING OPGESTELD TE ROME OP 19 JUNI 1980, EN MET BIJLAGEN I EN II, TE FUNCHAL OP 18 MEI 1992 ONDERTEKEND

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE EUROPA-OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN OPTREDEND IN HET KADER VAN DE EUROPESE UNIE, ENERZIJD, EN DE REPUBLIEK SLOVENIË, ANDERZIJDS, MET DE BIJLAGEN I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIa, VIIIb, IXa, IXb, IXc, X, XI, XII EN XIII, MET DE PROTOCOLLEN 1 TOT 6, EN MET DE SLOTAKTE, GEDAAN TE LUXEMBURG OP 10 JUNI 1996

Stemming

M. le président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van deze wetsontwerpen (*Instemming.*)

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de wetsontwerpen aangenomen.

Ils seront envoyés à la Chambre des représentants.

Ze zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote:

Aan de stemming hebben deelgenomen:

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzjus, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen,

Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD EUROMÉDITERRANÉEN ÉTABLISSANT UNE ASSOCIATION ENTRE LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES ET LEURS ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART, ET LE ROYAUME DU MAROC, D'AUTRE PART, ANNEXES I, II, III, IV, V, VI ET VII, PROTOCOLES I, II, III, IV ET V, ET ACTE FINAL, FAITS À BRUXELLES LE 26 FÉVRIER 1996

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE EURO-MEDITERRANE OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN, ENERZIJD, EN HET KONINKRIJK MAROKKO, ANDERZIJD, DE BIJLAGEN I, II, III, IV, V, VI EN VII, PROTOCOLLEN I, II, III, IV EN V, EN SLOTAKTE, GEDAAN TE BRUSSEL OP 26 FEBRUARI 1996

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

53 votent oui.

53 stemmen ja.

5 votent non.

5 stemmen neen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera envoyé à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzies, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE INZAKE DE SOLIDARITEIT TUSSEN NOORD EN ZUID

Stemming

PROPOSITION DE RÉOLUTION CONCERNANT LA SOLIDARITÉ ENTRE LE NORD ET LE SUD

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

58 leden zijn aanwezig.

58 membres sont présents.

48 stemmen ja.

48 votent oui.

5 stemmen neen.

5 votent non.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is de resolutie aangenomen.

En conséquence, la résolution est adoptée.

Ze zal worden meegedeeld aan de eerste minister.

Elle sera communiquée au Premier ministre.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzies, MM. Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Coveliers, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke et M. Verhofstadt.

PROPOSITION DE RÉOLUTION RELATIVE À LA CONDAMNATION DU CHAUFFEUR D'AUTOCAR BELGE WILLY SOLLIE AU BELARUS

Vote

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE VEROORDELING VAN DE BELGISCHE BUSCHAUFFEUR WILLY SOLLIE IN WIT-RUSLAND

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution.

Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

57 membres sont présents.

57 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, la résolution est adoptée.

Derhalve is de resolutie aangenomen.

Elle sera transmise au ministère des Affaires étrangères et au président et au Parlement du Belarus.

Ze zal aan de diensten van Buitenlandse Zaken en aan de president en het Parlement van Wit-Rusland worden voorgelegd.

Ont pris part au vote :

Aan de stemming hebben deelgenomen :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Verhofstadt, Verreycken, Weys et Mme Willame-Boonen.

De voorzitter. — De goedkeuring van dit voorstel van resolutie impliceert dat het voorstel van resolutie ingediend door de heren Verreycken en Ceder vervalt.

L'adoption de cette proposition de résolution implique que la proposition de résolution introduite par MM. Verreycken et Ceder vient à tomber.

DOTATION DU SÉNAT — DÉPENSES DE L'EXERCICE 1996, BUDGET POUR L'EXERCICE 1997 ET PRÉVISIONS BUDGÉTAIRES POUR L'EXERCICE 1998

Vote

DOTATIE VAN DE SENAAT — UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1996, BEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 1997 EN BEGROTINGSRAMINGEN VOOR HET DIENSTJAAR 1998

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur la Dotation du Sénat.

Wij moeten ons nu uitspreken over de Dotatie van de Senaat.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

57 membres sont présents.

57 leden zijn aanwezig.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, la Dotation est adoptée.

Derhalve is de Dotatie aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Verhofstadt, Weys et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Buelens, Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Mesdames, messieurs, le bureau propose pour la semaine du 8 décembre 1997, l'ordre du jour suivant.

Mardi 9 décembre 1997.

Le matin à 10 heures.

Séance en présence de membres du Comité consultatif de bioéthique.

Débat sur l'euthanasie.

L'après-midi à 14 h 30.

Séance en présence de membres du Comité consultatif de bioéthique.

Reprise de la séance du matin.

Mercredi 10 décembre 1997

Le matin à 10 heures.

Séance plénière.

Débat sur l'euthanasie.

L'après-midi à 14 h 30.

Séance plénière.

Reprise de la séance du matin.

Jeudi 11 décembre 1997.

Le matin à 10 heures.

1. Projet de loi relative à l'assistance judiciaire pour la délivrance de copies de pièces du dossier judiciaires en matière pénale.

2. Projet de loi portant désignation des tribunaux des marques communautaires.

3. Demandes d'explications :

a) de Mme Thijs au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les personnes déboutées du droit d'asile ou n'ayant pas d'identité et qui sont reconduites dans leur pays d'origine par une firme privée»;

b) de Mme Willame-Boonen au Premier ministre et au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les contrats de société»;

c) de Mme Milquet au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les émeutes qui ont eu lieu en région bruxelloise et dans d'autres villes du pays le week-end des 8 et 9 novembre derniers»;

d) de M. Boutmans au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « l'adaptation de la situation des Algériens séjournant illégalement en Belgique et des demandeurs d'asile algériens qui ont été déboutés »;

e) de M. Mahoux au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « la situation des candidats réfugiés politiques algériens en Belgique et sur les mesures prises et envisagées au niveau belge et européen pour combattre le terrorisme islamique ».

L'après-midi à 15 heures.

1. Vérification des pouvoirs et prestation de serment d'un nouveau membre.

2. Prise en considération de propositions.

3. Questions orales.

À partir de 16 h 30.

Votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

4. Demandes d'explications :

a) de M. Hatry au ministre de la Fonction publique sur « les contradictions quant aux informations publiées relatives aux effectifs du secteur public et la politique à suivre ».

b) de Mme Lizin au Premier ministre sur « le conflit chez Electrabel à propos de la réduction du temps de travail et la création d'emplois stables »;

c) de M. Devolder au ministre de la Santé publique et des Pensions sur « la protection déficiente de la santé publique par suite de la limitation du nombre des heures de contrôle dans le secteur du poisson et par le manque de direction de l'I.E.V. »;

d) de M. Weyts au ministre de la Santé publique et des Pensions sur « la diminution du nombre des heures de contrôle dans les halles aux poissons de la côte »;

e) de Mme Sémer au ministre de la Santé publique et des Pensions sur « la cessation de l'agrément du projet anversoïse 'Gezondheidsbevordering bij injecterende gebruikers' »;

f) de M. Goris au ministre de la Défense nationale sur « les problèmes de communication et le régime de congé de nos militaires belges (Belcondet III) en Bosnie ».

Dames en heren, het bureau stelt voor de week van 8 december 1997 deze agenda voor.

Dinsdag 9 december 1997.

's Ochtends om 10 uur.

Vergadering in aanwezigheid van leden van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek.

Euthanasiedebat.

's Namiddags om 14.30 uur.

Vergadering in aanwezigheid van leden van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek.

Hervatting van de ochtendvergadering.

Woensdag 10 december 1997.

's Ochtends om 10 uur.

Plenaire vergadering.

Euthanasiedebat.

's Namiddags om 14.30 uur.

Plenaire vergadering.

Hervatting van de ochtendvergadering.

Donderdag 11 december 1997.

's Ochtends om 10 uur.

1. Wetsontwerp met betrekking tot de rechtsbijstand inzake de afgifte van afschriften van stukken uit het gerechtssdossier in strafzaken.

2. Wetsontwerp houdende aanwijzing van de rechtbanken voor de gemeenschapsmerken.

3. Vragen om uitleg :

a) van mevrouw Thijs aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de uitgeprocedeerden of mensen zonder identiteit die door een privé-firma naar het land van herkomst worden gebracht »;

b) van mevrouw Willame-Boonen aan de eerste minister en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de samenlevingscontracten »;

c) van mevrouw Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de rellen die op 8 en 9 november in het Brusselse en in andere steden van het land hebben plaatsgehad »;

d) van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « het aanpassen van de situatie van illegaal in België verblijvende Algerijnen en uitgeprocedeerde Algerijnse asielzoekers »;

e) van de heer Mahoux aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de situatie waarin de Algerijnse kandidaat-politieke vluchtelingen zich in België bevinden en de maatregelen die in België en op Europees vlak genomen zijn of overwogen worden om het islamistisch terrorisme te bestrijden ».

's Namiddags om 15 uur.

1. Onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van een nieuw lid.

2. Inoverwegingneming van voorstellen.

3. Mondelinge vragen.

Vanaf 16.30 uur.

Naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde agenda-punten.

4. Vragen om uitleg :

a) van de heer Hatry aan de minister van Ambtenarenzaken over « de tegenstrijdige berichten omtrent de personeelssterkte in de overheidsdiensten en het te voeren beleid »;

b) van mevrouw Lizin aan de eerste minister over « het conflict bij Electrabel dat betrekking heeft op arbeidstijdverkortening en het scheppen van stabiele banen »;

c) van de heer Devolder aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over « de falende bescherming van de volksgezondheid door het beperken van het aantal keuringsuren in de vissector en door het gebrek aan leiding van het IVK »;

d) van de heer Weyts aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over « de vermindering van het aantal keururen in de vismijnen aan de kust »;

e) van mevrouw Sémer aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over « het niet meer erkennen van het Antwerpse project 'Gezondheidsbevordering bij injecterende gebruikers' »;

f) van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging over « de communicatieproblemen en de verlofregeling van onze Belgische militairen (Belcondet III) in Bosnië ».

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ?
(Instemming.)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

WETSONTWERP TOT BEKRACHTIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN GENOMEN MET TOEPASSING VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 STREKKENDE TOT REALISATIE VAN DE BUDGETTAIRE VOORWAARDEN TOT DEELNAME VAN BELGIË AAN DE EUROPESE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE, EN VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 TOT MODERNISERING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN TOT VRIJWARING VAN DE LEEFBAARHEID VAN DE WETTELIJKE PENSIOENSTELSLS (EVOCATIE)

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET HOUDENDE
DIVERSE BEPALINGEN (EVOCATIE)

WETSONTWERP TOT BEKRACHTIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN GENOMEN MET TOEPASSING VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 TOT MODERNISERING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN TOT VRIJWARING VAN DE LEEFBAARHEID VAN DE WETTELIJKE PENSIOENSTELSELS, EN VAN DE WET VAN 26 JULI 1996 STREKKENDE TOT REALISATIE VAN DE BUDGETTAIRE VOORWAARDEN TOT DEELNAME VAN BELGIË AAN DE EUROPESE ECONOMISCHE EN MONE-TAIRE UNIE (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT CONFIRMATION DES ARRÊTÉS ROYAUX PRIS EN APPLICATION DE LA LOI DU 26 JUILLET 1996 VISANT À RÉALISER LES CONDITIONS BUDGÉTAIRES DE LA PARTICIPATION DE LA BELGIQUE À L'UNION ÉCONOMIQUE ET MONÉTAIRE EUROPÉENNE, ET DE LA LOI DU 26 JUILLET 1996 PORTANT MODERNISATION DE LA SÉCURITÉ SOCIALE ET ASSURANT LA VIABILITÉ DES RÉGIMES LÉGAUX DES PENSIONS (ÉVOCATION)

PROJET DE LOI-PROGRAMME PORTANT DES DISPOSITIONS DIVERSES (ÉVOCATION)

PROJET DE LOI PORTANT CONFIRMATION DES ARRÊTÉS ROYAUX PRIS EN APPLICATION DE LA LOI DU 26 JUILLET 1996 PORTANT MODERNISATION DE LA SÉCURITÉ SOCIALE ET ASSURANT LA VIABILITÉ DES RÉGIMES LÉGAUX DES PENSIONS, ET LA LOI DU 26 JUILLET 1996 VISANT À RÉALISER LES CONDITIONS BUDGÉTAIRES DE LA PARTICIPATION DE LA BELGIQUE À L'UNION ÉCONOMIQUE ET MONÉTAIRE EUROPÉENNE (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van deze wetsontwerpen.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

58 leden zijn aanwezig.

58 membres sont présents.

38 stemmen ja.

38 votent oui.

20 stemmen neen.

20 votent non.

Derhalve zijn deze wetsontwerpen aangenomen.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Aangezien wij deze ontwerpen ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben deze wetsontwerpen niet te amenderen. Zij zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ces projets sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas les amender. Les projets seront transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe,

Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Mouton, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anciaux, Bock, Buelens, Ceder, Mme Cornet d'Elzjus, MM. Coveliers, Daras, De Decker, Destexhe, Mme Dua, MM. Foret, Goris, Hatry, Jonckheer, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Verhofstadt et Verreycken.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOURGEOIS AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE HERSTRUCTURERING VAN DE MEDISCHE DIENST VAN HET LEGER»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOURGEOIS AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LA RESTRUCTURATION DU SERVICE MÉDICAL DE L'ARMÉE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bourgeois aan de minister van Landsverdediging.

Het woord is aan de heer Bourgeois.

*Mevrouw Sémer, oudste lid in jaren,
treedt als voorzitter op*

De heer Bourgeois (CVP). — Mevrouw de voorzitter, aangezien het reeds erg laat geworden is, doe ik de minister volgend voorstel.

De minister is in het bezit van de integrale tekst van mijn vraag om uitleg; ik zal mij vanavond beperken tot het formuleren van de eigenlijke vragen.

Deze vraag om uitleg is niet zonder belang omdat zij betrekking heeft op het medische aspect van het leger en meer speciaal op het militair ziekenhuis van Neder-over-Heembeek. Ik verwacht van de minister dan ook een uitvoerig antwoord.

Welke zijn de definitieve plannen voor de herstructurering van de medische dienst van het leger? Hierover worden nogal wat tegenstrijdige berichten verspreid. Er is zelfs al sprake geweest van het sluiten van dit militair ziekenhuis.

Is er over de sluiting van het militair ziekenhuis in Neder-over-Heembeek reeds een beslissing genomen? Zo ja, is er voor deze site reeds een nieuwe bestemming vastgelegd? Er zijn namelijk geruchten over een verhuis van de NAVO naar Neder-over-Heembeek. Zijn dit slechts geruchten of is er werkelijk belangstelling vanwege de NAVO?

Welke bestemming werd er intussen gegeven aan de gebouwen waarin zich de school van de medische dienst en de militaire apotheek bevonden? Waar bevinden deze diensten zich op het ogenblik?

Wat zal er gebeuren met het beroemde brandwondencentrum van Neder-over-Heembeek?

Is er sprake van de oprichting van een nieuw militair ziekenhuis?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik sluit mij aan bij de heer Bourgeois, want ik ben wellicht het levend wezen dat het dichtst bij het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek woont. Het interesseert mij dan ook te weten welke bestemming het militair hospitaal krijgt.

Er zijn de geruchten over een mogelijke vestiging van de NAVO in Neder-over-Heembeek. Dit is niet onbelangrijk voor de inwoners van deze gemeente, want een dergelijke inwijking kan er ingrijpende veranderingen teweegbrengen in de levensomstandigheden. De huisvesting is er naar Brusselse normen zeer goed betaalbaar en ik vrees dan ook dat de vestiging van het NAVO-hoofdkwartier de prijzen drastisch omhoog zal drijven. Dit zal gevolgen hebben voor jongere mensen die zich er willen vestigen.

Wat zal er gebeuren met de weg tussen het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek en de Brusselse ring als de NAVO zich dáár vestigt?

Volgens mij is dit thans een privé-weg van het leger, waarvan de inwoners gebruik kunnen maken. Zal deze weg verder toegankelijk blijven? Dit zijn weliswaar praktische vragen, maar ze leven heel sterk bij de bevolking.

Aansluitend bij de vraag van de heer Bourgeois vraag ook ik me af wat er met het brandwondencentrum zal gebeuren, indien de NAVO zich niet in Neder-over-Heembeek vestigt. De aanwezigheid van dit centrum is immers een hele geruststelling voor de inwoners van de omgeving, om niet te zeggen van het hele land; het geniet trouwens een zeer goede, zelfs internationale, reputatie. Het zou jammer zijn mocht het verdwijnen.

Zal er een medische wachtdienst blijven, indien de NAVO zich er niet vestigt? Op het ogenblik is er een spoeddienst voor alle mogelijke ongevallen. Dit is niet onbelangrijk voor de noordkant van Brussel. Bovendien gaat het om een dienst die perfect tweetalig is, wat niet van alle medische diensten in Brussel kan worden gezegd. Men heeft het soms over een mogelijke samenwerking met het universitair ziekenhuis Brugmann. Ik heb de minister hierover trouwens al een aantal schriftelijke vragen gesteld. Hij heeft geantwoord dat de tweetaligheid in ieder geval gewaarborgd zal blijven als het tot een samenwerking komt. Hij zal echter begrijpen dat ik me hierover zorgen maak, want de tweetaligheid laat in Brugmann en andere OCMW-ziekenhuizen veel te wensen over.

Ik zal de minister dankbaar zijn indien hij ons een duidelijk beeld geeft over wat er ons in Neder-over-Heembeek te wachten staat.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mevrouw de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de heren Bourgeois en Anciaux voor hun belangstelling voor het lot van het militair hospitaal. Dit is ongetwijfeld een belangrijk dossier. Ik wil de vragen dan ook zorgvuldig beantwoorden.

Het globale plan is gebaseerd op een scenario dat de regering heeft vastgelegd en dat bepaalt welke steun de medische dienst van het leger moet kunnen verstrekken aan de strijdkrachten. De dienst moet steun kunnen verlenen in een situatie waarbij 8 640 strijdkrachten zich gelijktijdig op het terrein bevinden. De beheersautonomie van de medische dienst werd eveneens erkend.

Ik heb aan de algemeen inspecteur van de medische dienst de opdracht gegeven de beslissingen van de Ministerraad uit te voeren. Ik vat deze beslissingen hier samen.

De personeelsenvolpe van de medische dienst wordt bepaald op 1 750 functies. Dit effectief zal trapsgewijze worden bereikt, afhankelijk van de mogelijkheden tot afvloeiing of tot overheveling naar andere machten. De medische steun in militaire operatiezones wordt herzien in het licht van het algemeen beheer van de middelen. Hij zal over drie niveaus worden gespreid: de medische hulpploegen in de eenheid zelf, de medisch-chirurgische groepen voor vlugge interventies die worden beheerd door de medische dienst en waarvan de grootte en uitrusting zal afhangen van de evolutie op het terrein en de sanitaire situatie, en, ten slotte, de basisstructuren, beperkt tot die behoeften waarvoor de gewone ziekenhuizen niet kunnen instaan.

Nationaal zal de medische dienst over zeven regionale centra worden verspreid. Deze centra zullen de nodige medische uitrusting krijgen en zullen worden opgericht in gemeenten met een hoge concentratie van militairen, namelijk Leopoldsburg, Marche-en-Famenne, Heverlee, Oostende, Melsbroek, Evere en Spich. Deze centra staan in voor steun tijdens de oefeningen, kampen en manoeuvres en voor de heelkundige ingrepen voor zover hiervoor de nodige uitrusting beschikbaar is en de wettelijke en deontologische vereisten van de hulpverlening kunnen worden nageleefd. Voor het overige zal er een beroep moeten worden gedaan op gewone geneesheren en ziekenhuizen.

Het statuut van de militaire geneesheren moet worden aangepast, zodat zij een correcte en aantrekkelijke carrière in het vooruitzicht hebben. We moeten ervoor zorgen dat onaantvaardbare situaties op het vlak van de beschikbaarheid, zoals wij in het

verleden hebben gekend, worden vermeden. Ik heb mijn medewerkers verzocht een voorstel voor de vernieuwing van het statuut uit te werken. Het ontwerp van statuut is reeds vergevorderd, maar nog niet volledig uitgewerkt.

Het militair hospitaal Koningin Astrid is te groot geworden. Er kan niet op dezelfde wijze worden voortgewerkt, aangezien de financiële last veel te hoog is.

In het militair hospitaal alleen het brandwondencentrum, de «hyperbar-geneeskunde», de afdelingen orthopedie en crisispsychologie en de vlugge interventieploegen SMUR en MUG behouden, is uitgesloten, omdat de kosten voor medische technieken zoals de medische beeldvorming en voor laboratoria niet langer kunnen worden gedragen. Onze geduldige zoektocht naar een burgerlijke partner die zich wil vestigen in de gebouwen te Neder-over-Heembeek en die beantwoordt aan onze kwalitatief hoogstaande geneeskundige normen, heeft tot niets geleid.

Ik ben dus tot het besluit gekomen dat een overheveling naar een burgerlijk hospitaal van goede kwaliteit moet worden overwogen. Hiervoor is een offerte aangewezen. Mijn kabinet houdt zich hiermee bezig. Voorts zal ik erover waken dat de site van Neder-over-Heembeek zo vlug mogelijk een nieuwe bestemming krijgt. Het is waar dat de NAVO belangstelling heeft voor deze site om er eventueel zijn nieuw hoofdkantoor te vestigen.

Een onafhankelijke raadgever bestudeert de verschillende mogelijkheden voor deze inplanting. Ik ben voorstander van deze optie die deze belangrijke militaire vestiging een nieuwe bestemming zou kunnen geven.

In het kader van een rationeel gebruik van de gebouwen wordt ook overwogen om de militaire apotheek van Nijvel en de Koninklijke School van de medische dienst van Gent samen onder te brengen in de vestiging van het militaire hospitaal.

De uiteindelijke beslissing alsook de bestemming van de gebouwen zullen afhangen van de richting die men uit wil met de hospitaalfunctie.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Bourgeois.

De heer Bourgeois (CVP). — Mevrouw de voorzitter, het is goed dat in deze zaak klaarheid komt want we lezen in de kranten zeer veel tegenstrijdige berichten. Uit het antwoord blijkt dat er nog veel vragen open blijven. Wij moeten er in elk geval voor zorgen dat er zowel in vredes- als in oorlogstijd een performante medische dienst voor het leger bestaat. Ik meen dat de oplossing die de minister suggereert, waarbij de diensten worden gedecentraliseerd naar zeven centra waar een groot aantal militairen is geconcentreerd, op lange termijn gunstig is.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HATRY AU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LES CONTRADICTIONS QUANT AUX INFORMATIONS PUBLIÉES RELATIVES AUX EFFECTIFS DU SECTEUR PUBLIC ET LA POLITIQUE À SUIVRE»

Ajournement

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HATRY AAN DE MINISTER VAN AMBTENARENZAKEN OVER «DE TEGENSTRIJDIGE BERICHTEN OMTRENT DE PERSONEELSSTERKTE IN DE OVERHEIDSDIENSTEN EN HET TE VOEREN BELEID»

Verdaging

Mme la présidente. — Mesdames, messieurs, la demande d'explications de M. Hatry au ministre de la Fonction publique est reportée à la semaine prochaine.

Dames en heren, de vraag om uitleg van de heer Hatry aan de minister van Ambtenarenzaken wordt verdaagd tot volgende week.

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le mardi 9 décembre 1997 à 10 heures.

De Senaat vergadert opnieuw op dinsdag 9 december 1997 om 10 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 21 heures.)

(De vergadering wordt gesloten om 21 uur.)

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Wetsvoorstellen:

Artikel 77

1° Wetsvoorstel tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (van de dames Milquet en Bribosia-Picard);

— Verzending naar de Commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Artikel 81

2° Wetsvoorstel ter bevordering van gelijke kansen voor en en mannen bij verkiezingen (van mevrouw Lizin c.s.);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

3° Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven (van de heer D'Hooghe c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

B. Voorstel van resolutie:

Voorstel van resolutie betreffende de vluchtelingen in Congo (van mevrouw Thijs en de heer Bourgeois);

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Liste des propositions prises en considération:

A. Proposition de loi:

Article 77

1° Proposition de loi modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 (de Mmes Milquet et Bribosia-Picard);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Article 81

2° Proposition de loi favorisant l'égalité des chances entre les femmes et les hommes lors des scrutins électoraux (de Mme Lizin et consorts);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

3° Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux (de M. D'Hooghe et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

B. Proposition de résolution:

Proposition de résolution relative aux réfugiés au Congo (de Mme Thijs et de M. Bourgeois);

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.